

www.ppk.cz

počítač

pro každého

NA CD **PLNÁ HRA**
+ **50 TAPET**

TEST:

8 nejlevnějších notebooků (44)

Uklid'te si
na disku (14)

Elegantní
fotoaparát (16)

Videokamera
v mobilu (45)

NÁVODY, TIPY, TRIKY

- Úklid v počítači
- Vyměňujeme si soubory
- Jak snadno vytvořit PDF
- Elektronická pošta s liškou
- Úkoly pod kontrolou
- Jak ohlídat změny v dokumentu

CHYTRÉ TIPY pro Windows

**Užitečné rady
pro vaše PC (10)**

KŘÍŽOVKA O CENY: VYHRAJTE PROGRAMY PRO ŠKOLÁKY

Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 64 Sk

OBSAH

4 HITY PPK CD 19/2005

5 ÚVODNÍK

6 NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ

TÉMA ČÍSLA

10 TŘINÁCT TIPŮ PRO WINDOWS

Ovládáte svůj počítač efektivně? Nezdržuje vás zbytečné přesouvání oken na ploše? Naučte se používat pár triků, které vaši práci s Windows urychlí. Vybrali jsme pro vás třináct užitečných rad.

14 JAK VYČISTIT DISK

Rady, co můžete udělat, když vám na pevném disku dochází místo.

PŘEDSTAVUJEME

16 LOMENÝ ZOOM SE STABILIZACÍ

Představení elegantního fotoaparátu Konica Minolta DiMAGE X1.

18 DALŠÍ ZÁHADA PRO SCOOPYHO

Scoobyho parta se tentokrát vydala na prohlídku přírodovědného muzea. Nebyla by to však parta, kdyby při své výpravě nenarazila na nějakou tu záhadičku. Tentokrát se jí do cesty postaví svítící broukovec a vašim úkolem je zjistit, kdo se za touto maskou skrývá a děsí zaměstnance i návštěvníky muzea.

19 NÁRODNÍ MUZEUM NA CD

20 SPORTUJTE S HUDBOU

inzerce

JAK NA TO

21 JAK VYMĚŇOVAT SOUBORY

Za pomoci programu BearShare si po připojení k síti můžete se svými známými vyměňovat soubory o velké velikosti.

23 JAK SI UKLIDIT DISK

Stejně jako doma je potřeba pravidelně udržovat pořádek i v počítači, resp. na jeho pevném disku. Sám operační systém i mnohé počítačové programy totiž vytváří různé nepotřebné soubory a záznamy o tom, co se v operačním systému děje. Jak se takového smetí zbavit, vám poradíme v tomto článku.

25 DĚLÍTE SE O DOKUMENTY?

27 ZKUSTE PRACOVAT S PROJEKTY MS WORKS

29 POŠTOVNÍ KMOTRA LIŠKA

31 PDF SNADNO A RYCHLE

INTERNET

35 PÍŠEME NA VAŠE PŘÁNÍ!

Uvádíme novou rubriku, ve které budeme uveřejňovat články, jaké vy sami budete chtít. Tentokrát se ve zkratce podíváme na problematiku výměnných sítí.

36 ZEMĚKOULE V POČÍTAČI

MAGAZÍN

38 NEJLEVNĚJŠÍ NOTEBOOKY

Pokud se zamýšlíte nad pořízení počítače, můžete do svých úvah zahrnout i notebooky. Díky výraznému poklesu cen se notebooky stále častěji stávají i volbou domácích uživatelů, a proto jsme se podívali na to, co levné notebooky s cenou do 25 000 Kč nabízejí.

45 FOTOAPARÁT, KTERÝ UMÍ I TELEFONOVAT

Představíme vám zajímavý mobilní telefon Nokia N90, který hravě zvládne i natáčení videa.

46 KŘÍŽOVKA

Deset krabic s programem Dobrodružství poznání 2 věnovala úspěšným luštitelům firma LANGMaster.

47 LISTÁRNA

HITY PPK CD 19/2005

Vítejte u PPK CD 19/2005. Na cédéčku najdete plnou verzi hry Scooby-Doo a svítící broukovec (hra je zpracována kompletně v češtině), dále sbírku padesáti atraktivních tapet, sbírku programů pro výměnu/sdílení souborů a několik užitečných programů a doplňků.

BearShare 5.0.2 **návody**

CD: obsah cd/sdílení
návod: strana 21

Disk Cleaner 1.5.6

CD: obsah cd/servis
návod: strana 23

IISystem Wiper 2.4.1

CD: obsah cd/servis
návod: strana 23

Scooby-Doo a svítící broukovec **Tapety**

plná verze

Dnes vám přinášíme plnou verzi dobrodružné hry „Scooby-Doo

a svítící broukovec“ (hra je zpracována kompletně v češtině).

Přidejte se ke Scoobymu, Shaggymu, Daphne, Fredovi a Velmě, pomozte jim pátrat, hledat stopy a přijít na kloub další záhadě.

Hra je určena nejen dětem, ale i všem dospělým příznivcům populárního seriálu Scooby-Doo.

rubrika na CD:
obsah cd/bonus

zdarma

Připravili jsme pro vás 50 atraktivních tapet, které si můžete umístit na plochu operačního systému Windows. Tapety jsou rozděleny do pěti kategorií: Armáda, Digital, New York, Zámky a Zvířata. Jednotlivé tapety mají různé rozlišení (1024 × 768, 1280 × 1024, 1600 × 1200 pixelů apod.).

rubrika na CD:
obsah cd/tapety

Výměna souborů

zdarma

V rubrice Obsah CD/Sdílení najdete devět programů, pomocí

kterých můžete vyměňovat nejrozličnější typy souborů (hudbu, video, dokumenty, obrázky, programy aj.) prostřednictvím internetu. Můžete si vyzkoušet tyto programy: Azureus, BearShare, BitComet, DC++, eDonkey, iMesh a Morpheus.

rubrika na CD:
obsah cd/sdílení

Google Earth 3.0

freeware

Google Earth využívá velkého množství družicových snímků a skládá z nich celistvý obraz naší planety. Vzdálenost, ze které se na Zemi pozorovatel dívá, lze nastavit od úrovně oběžné dráhy až do rozlišení odpovídajícího zhruba turistické mapě. Vybrané zajímavé lokality může uživatel zobrazit dokonce v ještě větších detailech.

rubrika na CD:
obsah cd/servis

Winamp 5.1 Full

freeware

Přinášíme vám novou verzi Winampu (jde o verzi č. 5.1).

Jde o populární multimediální přehrávač, pomocí kterého přehrajete video stejně dobře jako MP3 soubor nebo audio CD. Prostředí programu lze upravovat prostřednictvím několika set skinů (oblečků). Přehrávaná hudba je doprovázena volitelným vizuálním efektem.

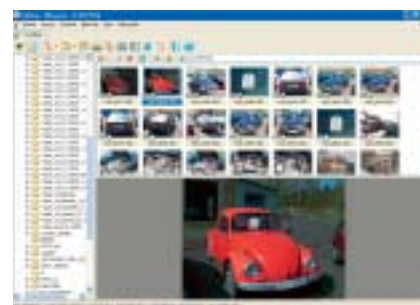
rubrika na CD:
obsah cd/servis

XnView 1.80.3

freeware

XnView je výkonný prohlížeč obrázků a multimediální přehrávač. Podporuje velké množství formátů obrázků (např. JPEG, TIFF, GIF a BMP) a také animovaný GIF, MPEG, AVI, WAV, AIFF a formát QuickTime. XnView obsahuje kvalitní browser, k dispozici je slideshow, dávková konverze, různé efekty apod.

rubrika na CD:
obsah cd/servis

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

internet se v těchto dnech stává zase o něco užitečnějším. V říjnu začíná platit novela zákona o DPH, která umožňuje vystavovat účetní a daňové doklady v elektronické podobě. Zatímco dosud bylo nutno ukládat tyto písemnosti v papírové podobě, nyní je možné vést kompletní účetnictví elektronicky. Většina firem a podnikatelů své účetnictví už vede v počítači, avšak mnohé doklady se tisknou na papír, posílají poštou a ukládají do tlustých šanonů jen proto, že to vyžaduje zákon. Díky zmíněné novele zákona teď toho zbytečného papírování začne ubývat a přibude elektronické obchodní korespondence. Připojení k internetu tak přináší další viditelný užitek.

Aby však mohl být vystaven platný doklad, je třeba jej spolehlivě označit nějakou značkou vystavitele. Místo razítka, které se dá odcizit, a vlastnoručního podpisu, který lze napodobit, používáme u elektronických dokumentů tzv. elektronický podpis. Ten se dá zneužít jen velmi obtížně a „napodobit“ jej nelze. Elektronický podpis využijí nejen firmy při „podepisování“ účetních či daňových dokladů, ale také my všichni při dopisování s různými úřady, neboť i státní správa rozšiřuje možnosti elektronické komunikace s občany.

Jak však takový podpis vlastně vypadá a kde ho můžete získat? Elektronický podpis (přesněji kvalifikovaný certifikát) je vlastně počítačový program, který ke každému „podepsovanému“ dokumentu připojí svůj „otisk“. Tento program vydávají takzvané certifikační autority, což jsou firmy oprávněné ověřit vaši totožnost (nutná je osobní návštěva firmy) a přidělit vám certifikát. Takové

oprávnění má nyní i Česká pošta, takže elektronický podpis můžete získat na poště, a to za 190 Kč na rok. Pracoviště pošty, která elektronický podpis vystavují, je sice zatím jen sedm, ale do konce roku by jich mělo být desetkrát víc. Adresy těchto poboček, stejně jako další informace o elektronickém podpisu, najdete na internetové stránce <http://qca.postsignum.cz>.

Ale abychom jen nepracovali: díky internetu se nyní můžete přenést do vesmíru a podívat se na kterékoli místo naší planety z oběžné dráhy. Máte-li k dispozici dostatečně rychlé připojení, nainstalujte si z přiloženého CD program Google Earth a pusťte se do objevování zeměkoule z ptáčích perspektiv.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Chcete dostávat Počítač pro každého s CD celý rok až do domu, a přitom ještě ušetřit více než čtvrtinu ceny? Zajištěte si předplatné! Podrobnosti najdete na straně 49.

NAVIGAČNÍ SYSTÉM

Společnost Sunnysoft zahájila prodej navigačního systému Wayfinder, který je určen pro mobilní telefony vybavené operačním systémem Symbian 60 a UIQ. Je plně kompatibilní s vybranými typy mobilních telefonů značek Motorola, Nokia, Panasonic, Sony Ericsson a Siemens. Pro navigaci je tak třeba připojení GPRS/EDGE k internetu, datové přenosy jsou však vysoce optimalizované. Do telefonu lze stáhnout mapy měst, a to i pro off-line práci. Mapy pokrývají západní a střední Evropu až do úrovně ulic. V mapách se rovněž zobrazují body zájmu (restaurace, čerpací stanice, hotely, parkoviště atd.) a ty je možné i vyhledávat. Mapu je mož-

né prostřednictvím MMS zprávy nebo e-mailu odeslat dalším uživatelům. Ovládání a hlasová navigace jsou v českém jazyce, je možné zvolit i jiné jazyky, např. angličtinu, němčinu či francouzštinu.

<http://www.sunnysoft.cz>

NOVÝ INTERNETOVÝ OBCHOD

Společnost Internet Mall zahájila provoz pobočky na Slovensku a spustila svůj první specializovaný slovenský obchod Elektroexpert.sk. V nabídce naleznou zákazníci především domácí spotřebiče a bílou techniku, ještě do konce září má Internet Mall v úmyslu otevřít další tři obchody – Fotoexpert.sk, Audioexpert.sk a Videoexpert.sk – zaměřené na spotřební elektroniku

<http://elektroexpert.sk>, <http://www.mall.cz>

10 MILIONŮ BODŮ

Digitální fotoaparát Sony Cyber-shot R1 umožňuje pořizovat snímky ve vysokém rozlišení, a to až 10,3 megapixelu. Zajímavý je také širokoúhlý objektiv s pětinasobným zoomem (ekvivalent pro 35mm film je 24 – 120 mm) a otočný dvoupalcový LCD displej. Tento fotoaparát je založen na snímači CMOS a jeho menu komunikuje s uživatelem patnácti jazyky včetně češtiny. Pro přenos snímků do počítače lze použít rychlé rozhraní USB 2.0 a fotoaparát podporuje též technologii PictBridge pro přímý tisk snímků. Pro ukládání snímků lze použít paměťové karty Memory Stick nebo paměťové karty CompactFlash. Cyber-shot R1 bude dostupný po celé Evropě od poloviny listopadu 2005.

<http://www.sony.cz>

info
Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

LEVNÝ DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁT

Společnost Acer rozšířila nabídku digitálních fotoaparátů o typ **Acer CE-5330** (4748 Kč s DPH). Tento fotoaparát s pětímegapixelovým CCD snímačem umí pořizovat snímky s maximálním rozlišením 2560 × 1920 obrazových bodů. Je vybaven objektivem s trojnásobným optickým zoomem a v režimu „makro“ můžete fotografovat i objekty vzdálené 6 cm. V zadní části je dvoupalcový LCD displej. Fotoaparát umožňuje při rychlosti 20 snímků za sekundu pořizovat i krátké videosekvence v rozlišení 320 × 240 bodů. Napájení je zajištěno dvěma bateriemi typu AA. Snímky se ukládají

na paměťovou kartu SD, fotoaparát je vybaven i 16MB interní pamětí. Hmotnost bez baterií a bez paměťové karty činí 130 gramů.

<http://www.acer.cz>

SNÍŽENÍ CEN HER

Společnost CD Projekt připravila pro fanoušky počítačových her časově omezenou akční nabídku. V období od 6. září do 10. října (nebo do vyprodání zásob) mohou získat jednu z devíti PC her za nižší cenu. Tituly Pro Evolution Soccer 4, Constantine CZ, Children of the Nile CZ, Warhammer 40,000: Dawn of War CZ, The Punisher, Football Manager 2005 CZ, Richard Burns Rally CZ, Full Spectrum Warrior CZ a Tony Hawk's Underground 2 budou v prodeji za 666 Kč. Hry označené samolepkou ďáblíka hledejte v sítích prodejen Bontonland, Comfor, Datart, Game Shop, Globus, Hypernova, JRC a Tesco a v internetových obchodech www.funstore.cz a www.xzone.cz.

<http://www.cdprojekt.cz>

ŽEBŘÍČEK STAHOVANÉHO SW

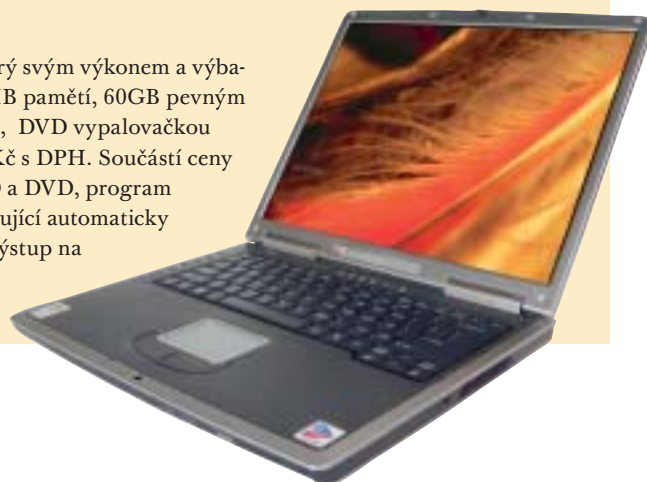
Na prvním místě českého žebříčku sestavovaného serverem Slunce-nice.cz se již tradičně umístil Codec Pack All in 1, jednoduchý instalační program, který nainstaluje sadu kodeků pro přehrávání videoformátů DivX a XviD, a to s titulky a se zvukem AC3. Českým skokanem měsíce se stal produkt obsahující seznamy StB a SNB, který zahrnuje kompletní evidenční podklady o spolupracovnících StB a SNB zveřejněné Ministerstvem vnitra ČR. V zahraničním žebříčku je výrazný další posun, pokud jde o software Google Earth 3D. Vedoucí místo v zahraničním žebříčku získal za měsíc srpen program Windows Media Player 10, určený pro přehrávání a správu multimedií.

<http://www.slunce-nice.cz>

NOTEBOOK JAKO NÁHRADA STOLNÍHO PC

Společnost AT Computers uvedla na trh nový notebook **Premio 4070N**, který svým výkonem a výbavou nahradí i stolní PC. Model s 1,73GHz procesorem Pentium M 740, 512MB pamětí, 60GB pevným diskem, 15palcovým displejem, výkonnou grafikou nVidia GeForceGO 6600, DVD vypalovačkou a s operačním systémem Windows XP Professional pořídíte za cenu 42 828 Kč s DPH. Součástí ceny je i antivirový program AVG 7.0, program Nero Express 6 na vypalování CD a DVD, program PowerDVD na přehrávání videa a program Premio Network Nomad, umožňující automaticky přepínat síťové profily. Ve výbavě nechybí trojice portů USB 2.0, FireWire, výstup na TV ani čtečka paměťových karet. Hmotnost notebooku je 2,9 kg.

<http://www.premionb.cz>

DVD REKORDÉRY

Společnost BenQ představuje nové DVD rekordéry schopné pořizovat záznam z televize, videa či z kamery. Přístroj s označením **DE350** (viz obrázek) je určen pro všechny uživatele, kteří se rozhodli nahradit zastaralou technologii VHS za DVD a využívat všechny výhody digitálního záznamu na optické disky. Tento rekordér se dodává s vestavěným pevným diskem o kapacitě 160 až 400 GB. Na 400GB disk se vejde až 510 hodin videozáznamu, který pak lze přepíchnout na disky DVD+R. Model se 160GB diskem stojí 13 950 Kč s DPH, přehrávač s 250GB diskem vás přijde na 17 550 Kč s DPH a model se 400GB diskem pořídíte za 25 200 Kč s DPH. Přehrávač podporuje funkci Time-shift, díky které máte možnost nahrávat a současně s určitým časovým zpožděním se dívat na tentýž pořad. Rekordér je připraven i pro kopírování videa z digitální videokamery přímo na DVD, pro zobrazování fotografií či pro přehrávání hudebních souborů MP3. Pokud máte zájem o levnější DVD rekordér, pak za 5850 Kč s DPH je k dispozici model **DE320**, který nedisponuje pevným diskem.

<http://www.benq.cz>

CHCETE ATRAKTIVNÍ DOMÉNU?

Atraktivní domény jsou většinou již obsazené a uvolňují se k registraci jen tehdy, když nejsou zaplacené. Pro takové případy je možné použít tzv. speciální registraci domén CZ na stránkách www.domena.cz. Nová služba registračního systému Domena.cz umožňuje registrovat české domény, jejichž platnost nebyla prodloužena. Takové domény nejsou funkční a jsou v tzv. ochranné lhůtě, kdy je dočasně nelze registrovat. Zájemce však může už v té chvíli doménu objednat pomocí speciální registrace na www.domena.cz. Pokud vlastník domény neuhradí poplatek na další období, platnost domény není prodloužena a systém Domena.cz ji automaticky zaregistruje pro svého zákazníka.

<http://www.domena.cz>, <http://www.ignum.cz>

13 TIPŮ PRO WINDOWS

Vybrali jsme pro vás několik rad a tipů, které vám pomohou urychlit a zefektivnit práci s počítačem. Tento článek se týká MS Windows XP, ale většina z uvedených rad platí i pro starší verze Windows.

1

OTEVŘENÍ NABÍDKY START BEZ POUŽITÍ MYŠI

Většinu akcí ve Windows jsme zvyklí zahajovat prostřednictvím nabídky Start, kterou otevíráme kliknutím myši na stejnojmenné tlačítko, umístěné v levém rohu hlavního panelu Windows. Může se však stát, že na toto tlačítko kliknout nemůžete (buď není zobrazeno, nebo nemáte po ruce myš). V takovém případě lze nabídku Start otevřít stiskem klávesy s logem Windows (**Win** – obr. 1). Na některých (zpravidla starších) klávesnicích tato klávesa chybí. V tom případě nabídku Start otevřete klávesovou zkratkou **Ctrl+Esc**.

Obr. 1. Klávesu s logem Windows (**Win**) najdete na většině klávesnic ve spodní řadě kláves.

2

JAK ZOBRAZIT PLOCHU

Je-li pracovní plocha zakryta otevřenými okny programů a potřebujete-li ji rychle zobrazit, stiskněte klávesovou zkratku **Win+D**. (Okna zůstanou otevřená, jen se „schovají“ za obraz plochy.) Toutéž zkratkou pak obnovíte obraz do původního stavu se zobrazenými otevřenými okny programů.

inzerce

3

JAK NARÁZ MINIMALIZOVAT VŠECHNA OKNA

Chcete-li naráz minimalizovat všechna otevřená okna programů, použijte klávesovou zkratku **Win+M**. Minimalizovaná okna vrátíte do původní podoby zkratkou **Win+Shift+M**.

4

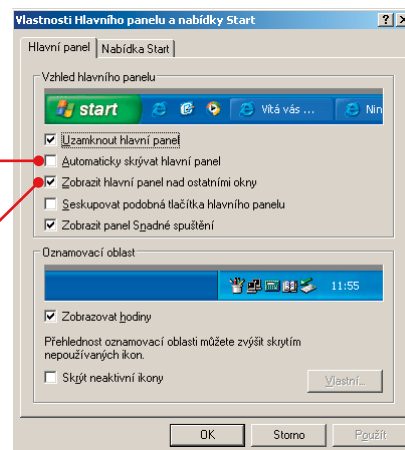
SCHOVANÝ HLAVNÍ PANEL

Nevidíte-li na obrazovce hlavní panel, může být buď zakryt některým z otevřených oken, nebo může být „schovaný“ za okrajem obrazovky. V prvním případě pomůže příkaz pro zobrazení plochy (viz tip 2). V druhém případě je „automatické skrývání“ hlavního panelu nastaveno v jeho vlastnostech. Pak stačí umístit ukazatel myši k okraji obrazovky (zpravidla k okraji spodnímu, ale může jít i o okraj horní, pravý nebo levý, neboť hlavní panel může být umístěn u kteréhokoli okraje obrazovky). Skrytý hlavní panel se automaticky „vysune“ na své místo.

Aby se nestalo, že se vám hlavní panel schová za některé okno nebo za okraj obrazovky, je třeba správně nastavit jeho vlastnosti. Klikněte pravým tlačítkem myši na volnou plochu hlavního panelu (tedy mimo ikony a tlačítka). Z místní nabídky vyberte položku **Vlastnosti**. V dialogovém okně **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start** a nabídky Start zaškrtněte volbu **Zobrazit hlavní panel nad ostatními okny** a ponechte nezaškrtnutou volbu **Automaticky skrývat hlavní panel** (obr. 2).

Volbu **Automaticky skrývat hlavní panel** ponechte nezaškrtnutou.

Zaškrtněte volbu **Zobrazit hlavní panel nad ostatními okny**.

Obr. 2. Dialogové okno vlastností hlavního panelu.

5

RYCHLÉ PŘEPÍNÁNÍ MEZI OKNY

Je-li spuštěno několik programů (či otevřeno více dokumentů, případně složek), do jiného programu či dokumentu nejrychleji přepnete tak, že kliknete myši do požadovaného okna (to však nesmí být zakryto jinými okny) nebo na jeho tlačítko na hlavním panelu. Lze to však udělat také bez použití myši, a to pomocí kláves **Alt** a **Tab**. Stiskněte klávesu **Alt** a držte ji stisknutou. Pak stiskem **tabu-**

Obr. 3. Seznam programů, dokumentů a složek, mezi nimiž přepínáte kombinací kláves **Alt+Tab**.

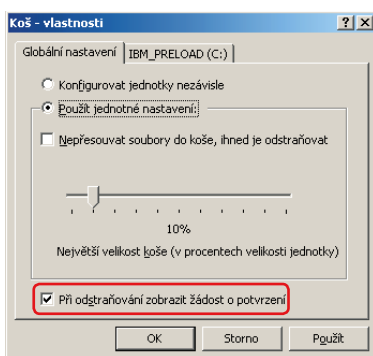

látoru otevřete seznam oken všech spuštěných programů (obr. 3). Je-li v některém programu otevřeno několik dokumentů, má každý z nich v seznamu svou ikonu, stejně jako každá otevřená složka. Opakovaným stiskem **tabulátoru** pak postupně označujete další položky tohoto seznamu. Jakmile je označen ten program (dokument, složka), do něhož chcete přepnout, uvolněte klávesu **Alt**. Vybrané okno se otevře v popředí.

6

RYCHLEJŠÍ MAZÁNÍ SOUBORŮ

Zdržují vás žádosti systému o potvrzení, že chcete soubor opravdu umístit do koše? Toto dialogové okno, které následuje po každém příkazu k odstranění souboru nebo složky, můžete potlačit. Klikněte pravým tlačítkem na ikonu odpadkového koše a z místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti**. V dialogovém okně **Koš – vlastnosti** (obr. 4) pak zrušte zaškrtnutí u volby **Při odstraňování zobrazit žádost o potvrzení**. Uvědomte si však, že to je nebezpečný krok! Žádost o potvrzení je vaše pojistka proti nechtěnému smazání potřebných souborů. Před potvrzením máte ještě čas si rozmyslet, zda jste dotčený objekt opravdu chtěli smazat.

Obr. 4. Dialogové okno vlastností koše.

7

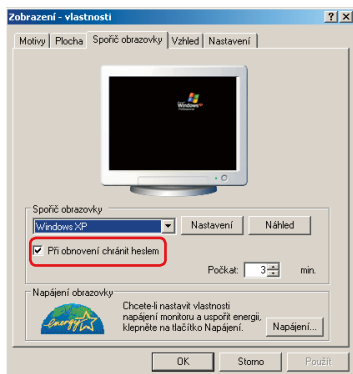
ODSTRANĚNÍ SOUBORŮ BEZ KOŠE

Jste-li si absolutně jisti, že chcete označené objekty odstranit, je zbytečné ukládat je do koše (to se standardně stane při stisku klávesy **Delete**). V takovém případě místo klávesy **Del** stiskněte klávesovou zkratku **Shift+Del**. Po potvrzení dotazu, zda je chcete opravdu odstranit, budou objekty odstraněny, aniž byste měli možnost je následně obnovit z koše. Také tento postup vám ušetří trochu času (odstraněné soubory nebudete muset vysypávat z koše), ale není příliš bezpečný pro vaše data. Nejnebezpečnější je však kombinace mazání bez koše a zrušení žádosti o potvrzení (viz tip 6). Takového postupu se raději vyvarujte.

8

OCHRANA SPOŘIČE OBRAZOVKY HESLEM

Někdy musíte odejít od zapnutého počítače, v němž máte rozdělanou práci. Mají-li k počítači přístup i jiné osoby, je nebezpečí, že někdo (omylem či úmyslně) něco změní, vymaže, či dokonce odcizí – může například vašim jménem odeslat nějaký e-mail apod. Chcete-li tomu zabránit, nastavte si spořič obrazovky chráněný

Obr. 5. Na kartě **Spořič obrazovky** zaškrtněte volbu **Při obnovení chránit heslem**.

heslem. Klikněte pravým tlačítkem myši na volnou oblast pracovní plochy a z místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti**. V dialogovém okně **Zobrazení – vlastnosti** přejděte na kartu **Spořič obrazovky** (obr. 5). Ze seznamu vyberte libovolný spořič obrazovky (náhled vybraného spořiče vidíte přímo v okně) a zaškrtněte volbu **Při obnovení chránit heslem**. Nastavte dobu, po které se spořič aktivuje, a nastavení

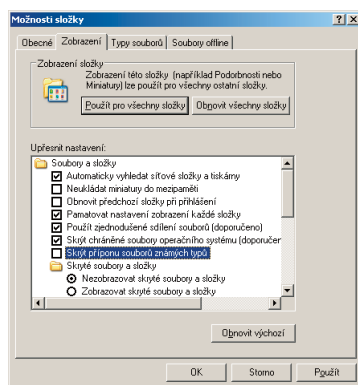
inzerce

potvrdíte kliknutím na tlačítko **OK**. Kdykoli nyní přestanete s počítačem pracovat, na obrazovce se po zadané době objeví spojič a v práci budete moci pokračovat až poté, co zadáte do systému své přihlašovací heslo.

9

JAK ZOBRAZIT PŘÍPONY SOUBORŮ

Různé typy souborů v systému Windows jsou charakterizovány příponou. To jsou zpravidla dvě až čtyři písmena za poslední tečkou na konci jména souboru. Systém podle této koncovky soubory rozpoznává a přiřadí k nim příslušné programy (například k souborům s příponou .XLS je přiřazen tabulkový procesor MS Excel). Standardně je ve Windows nastaveno, že „známé“ přípony (tedy koncovky jmen těch typů souborů, ke kterým je přiřazen některý program) se nezobrazují. V okně průzkumníka tedy nevidíte název souboru, tzn. TABULKA.XLS, ale jen označení TABULKA. Že jde o dokument tabulkového procesoru MS Excel, to poznáte podle ikony, kterou systém u tohoto souboru zobrazí. V některých případech je však vhodné vidět všechna jména souborů včetně přípon. To se dá nastavit v dialogovém okně **Možnosti složky** (obr. 6), které otevřete v průzkumníku Windows, a to příkazem **Možnosti složky** z nabídky **Nástroje**. V tomto dialogovém okně přejděte na kartu **Zobrazení** a zrušte zaškrtnutí u volby **Skrýt příponu souborů známých typů** – nastavení potvrdíte kliknutím na tlačítko **OK**.

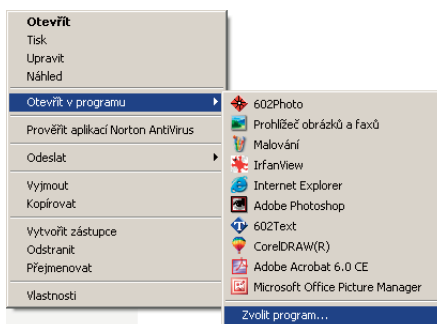
Obr. 6. Dialogové okno Možnosti složky.

10

JAK OTEVŘÍT DOKUMENT V JINÉM PROGRAMU

Ke každému známému typu dokumentu (viz tip 9) je ve Windows přiřazen program, ve kterém je prohlížen či upravován. Mnohé typy souborů, jako například obrázky, však mohou být upravovány hned v několika různých programech. Jen jeden z nich však může být k danému typu souboru přiřazen. Je to ten program, jehož ikona se objeví u názvu souboru a který se spustí po dvojitém kliknutí na tento soubor. Jak to udělat, aby se soubor otevřel v jiném programu než v tom, který je k jeho typu právě přiřazen?

Na daný soubor klikněte pravým tlačítkem myši a v místní nabídce zvolte příkaz **Otevřít v programu** (obr. 7). V podnabídce tohoto příkazu se zobrazí seznam programů, které dokážou s daným typem souboru pracovat. Z tohoto seznamu vyberte ten program, v němž chcete soubor otevřít. Vybraný program se spustí a otevře označený soubor. Přiřazení původního programu k tomuto typu souborů se však nezmění.

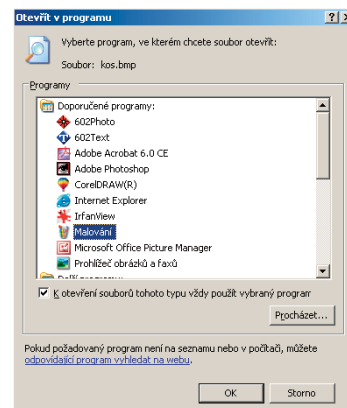
Obr. 7. V místní nabídce najdete seznam programů, které dokážou daný typ souboru otevřít.

11

JAK K URČITÉMU TYPU SOUBORU PŘIŘADIT JINÝ PROGRAM

Chcete-li změnit přiřazení programu k určitému typu souboru, postupujte jako v případě tipu 10, ale v místní nabídce (obr. 7) zvolte příkaz **Zvolit program...** Otevře se dialogové okno **Otevřít**

v programu (obr. 8). V tomto okně je také seznam programů schopných daný soubor otevřít. Můžete však vybrat libovolný jiný program, který v počítači najdete po kliknutí na tlačítko **Procházet...** Požadovaný program označte a zaškrtněte volbu **K otevření souborů tohoto typu vždy použít vybraný program**. Po kliknutí na tlačítko **OK** se soubor otevře ve vybraném programu a tento program bude k tomuto typu souborů přiřazen.

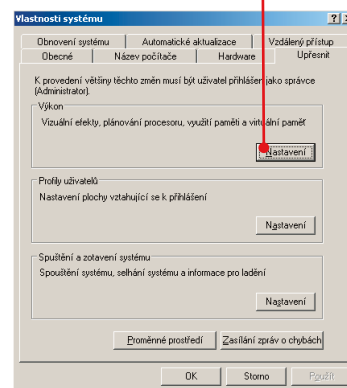
Obr. 8. Změna přiřazení programu k určitému typu souborů.

Klikněte na tlačítko **Nastavení** v sekci **Výkon**.

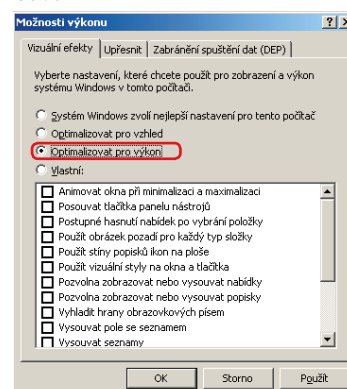
12

VÝKON MÍSTO PARÁDY

Windows XP obsahují řadu vizuálních efektů (například stíny pod ukazatelem myši nebo animace objektů, jimiž pohybuje po pracovní ploše). Ty jsou zajímavé a příjemné na pohled, ale ubírají počítači část výkonu. Není-li váš počítač dostatečně rychlý, můžete mu trochu práce ušetřit tím, že tyto efekty vypnete. Otevřete dialogové okno **Vlastnosti systému** (například tak, že v okně **Ovládací panely** dvojitě kliknete na položku **Systém**). V tomto okně na kartě **Upřesnit** klikněte na tlačítko **Nastavení** v sekci **Výkon** (obr. 9). V dalším okně **Možnosti výkonu** (obr. 10) pak na kartě **Vizuální efekty** označte položku **Optimalizovat pro výkon** a nastavení potvrdíte kliknutím na tlačítko **OK**.

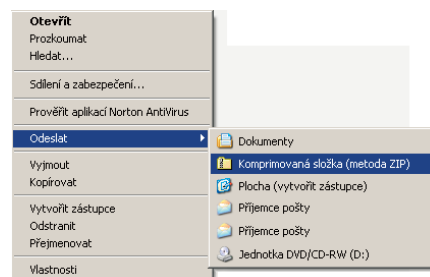
Obr. 9

Obr. 10. Označte položku **Optimalizovat pro výkon**.

13

RYCHLÁ KOMPRIMACE SOUBORŮ

Občas je třeba zmenšit objem některých souborů nebo celých složek, například když je chcete uložit na disketu nebo odeslat elektronickou poštou. Ve Windows XP k tomu nepotřebujete žádný zvláštní program, neboť příslušný nástroj na vytvoření komprimovaného archivu je v systému vestavěn. Označte soubory či složky, které chcete komprimovat, a klikněte na ně pravým tlačítkem myši. V místní nabídce označte příkaz **Odeslat** a v jeho podnabídce položku **Komprimovaná složka** (obr. 11). Počítač vytvoří soubor s příponou .ZIP, který obsahuje komprimovanou kopii označených dat.

Obr. 11. Příkaz pro kompresi metodou ZIP najdete v místní nabídce souboru nebo složky.

JAK VYČISTIT DISK

V předchozím čísle našeho časopisu jsme v článku *Jak udržet Windows „fit“* uvedli, že pro hladký chod počítače není dobré zaplnit pevný disk až po okraj, nýbrž že je žádoucí udržovat na něm nezbytnou rezervu volného prostoru. Jak na to?

DISK LZE VYČISTIT RYCHLE A SNADNO, avšak převážně bez trvalého účinku, a to odstraněním různých *dočasných* souborů – ty si vytvářejí některé programy při své práci. Je zřejmé, že při dalším používání těchto programů se dočasné soubory postupně vytvoří nanovo, trvale více místa na disku tedy jejich odstraněním nezískáte. Jde pouze o okamžitou, rychlou pomoc, když právě teď na disku potřebujete větší objem místa na nějaký úkon. Není vhodné takto uvolněné místo využít například k instalaci dalšího programu.

Trvalé zvýšení místa na disku je pracnější – zvýšíte je odstraněním programů, které nepoužíváte, archivací nepotřebných datových souborů na CD nebo DVD, případnou kompresí („stlačením“ souborů) či *trvalým* omezením místa vyhrazeného pro zvláštní účely, jako je automatická obnova systému nebo *cache* prohlížeče internetu.

PROGRAM NA VYČIŠTĚNÍ DISKU

Mnohé úkony vedoucí k uvolnění místa na disku jsou sdruženy do programu *Vyčištění disku*; ten se spouští kliknutím na tlačítko ve vlastnostech disku (obr. 1). Program nejprve zobrazí jen malé okénko s údajem o tom, že počítá, kolik volného místa půjde uvolnit. Zachovejte klid – program sám bez vašeho souhlasu nevymaže nic. Posléze program otevře okno se seznamem úkonů, které lze učinit (obr. 2).

Většina možností není programem označena. Výjimkou jsou pouze *dočasné soubory*;

jejich smazání je v zásadě bezpečné, pokud právě s žádným programem nepracujete.

Vůbec nemá smysl zabývat se kroky, které ušetří nejvýše několik málo desítek KB; zaměřte proto svoji pozornost na možnosti, které slibují nejvyšší zisk.

DOČASNÉ SOUBORY SÍTĚ INTERNET

V seznamu jsou tyto soubory nadešly an-glicky: Temporary Internet Files. Poněkud nicneříkající popis se vztahuje k webovým stránkám, které si na disk ukládá Internet Explorer, aby se při opakovaném prohlížení načítaly rychleji. Říká se tomu disková *cache* („keš“; původním významem *skrýš*).

Když je vymažete, nic zásadního se nestane, avšak při dalším používání Internet Exploreru se *cache* začne zase zaplňovat. Máte-li pocit, že na vašem disku zabírá místa příliš, můžete její velikost snížit v *možnostech internetu*. Vymazat *skrýše* jiných prohlížečů či omezit jejich rozsah musíte přímo v nastaveních těchto programů, neboť program *Vyčištění disku* s nimi nepočítá.

VYSYPÁNÍ KOŠE

Vysypání koše je snadná a rychlá pomoc, stačí, když si budete jisti, že v něm není nic, co byste mohli někdy postrádat...

DOČASNÉ SOUBORY

Nejrůznější programy vytvářejí při své práci tzv. dočasné soubory (bez dalšího upřesnění). Obvykle je potřebují jen po dobu, kdy tyto programy běží. Jakmile program zavře-

te, napříště by již neměl s existencí dočasných souborů nijak počítat. Správně by také měl po sobě dočasné soubory uklidit, mnohé programy v tom však nejsou důsledné, a tak se dočasné soubory časem hromadí.

Dočasné soubory můžete poměrně klidně smazat, pokud právě nepracujete v žádném programu. Na rozdíl od *cache* prohlížeče internetu nelze v tomto případě jasně říci, že se zase rychle „obnoví“ – rychlost jejich opětovného přibývání závisí na programech, které používáte.

OSTATNÍ

Protokoly instalačních programů mohou po určité době zabírat trochu cenného místa, přitom běžnému uživateli nejsou v zásadě k ničemu, a tak se jich můžete klidně zbavit.

KOMPRESI STARÝCH SOUBORŮ

Kompresi starých souborů si nepleťte s kompresí celého disku. Kompresi starých souborů je šetrnější zásah, neboť se týká jen souborů, které jste v poslední době nepoužívali, a tak lze předpokládat, že je nepoužíváte často.

Jde o *transparentní* kompresi jednotlivých souborů, kterou podporuje pouze souborový systém NTFS; jestliže nějakým nepříznivým řízením osudu používáte Windows XP na zastaralejším systému FAT32, tuto možnost využít nemůžete.

Transparentní kompresí se myslí, že soubory budou nadále dostupné a použitelné

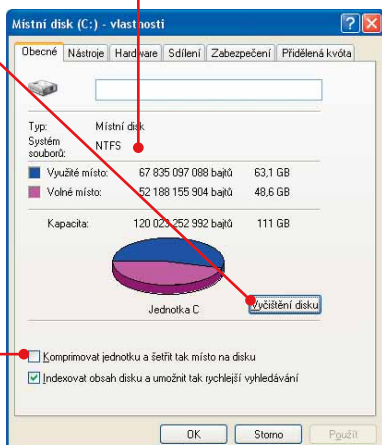

Kliknutím na toto tlačítko spustíte program *Vyčištění disku*.

Kompresie celého disku je drastický, krajní způsob řešení v případě nedostatku místa na disku. Práce s komprimovaným diskem je totiž pomalejší.

Obr. 1. Vlastnosti disku ve Windows XP.

Informace o použitém souborovém systému. FAT32 má vážná omezení oproti modernějšímu NTFS.

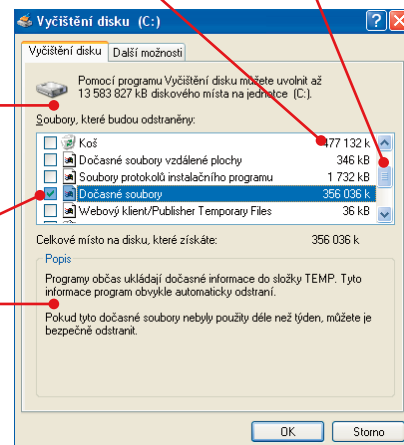
U každého kroku je zobrazeno místo, které se patrně podaří provedením kroku uvolnit.

Odhad místa, které lze nejvýše získat, kdyby se využily všechny možnosti. Údaj je v kilobajtech, což je jednotka poměrně malá; na disku na obrázku lze teoreticky uvolnit až 13 GB.

Jen zatržené kroky se provedou.

Užitečný popis právě označeného kroku.

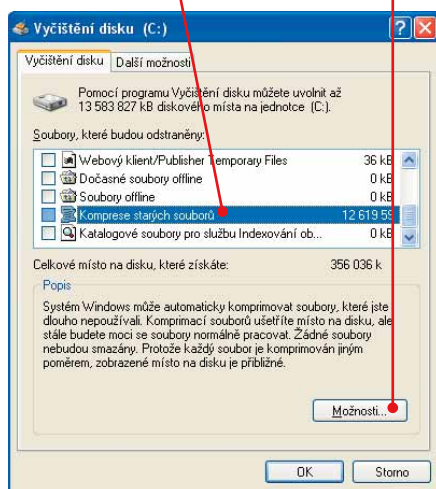
Obr. 2. Program *Vyčištění disku* vypíše dlouhý seznam toho, co vše lze z disku odstranit. Většina možností není zaškrtnuta.

Komprese v tomto případě slibuje vyzískat přes 12 GB – údaj v kilobajtech se do výpisu ani nevejde celý.

Po kliknutí na *Možnosti* budete moci upravit počet dnů, po které nesmí být k souboru přistoupeno (po které nebude nijak použit), aby mohl být určen ke kompresi.

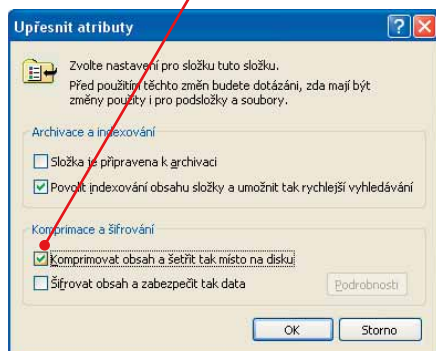
Obr. 3. Komprese starých souborů slibuje (po určité době používání počítače) zdaleka nejvyšší zisk místa ze všech možností programem nabídnutých. Je vysána ve stejném seznamu jako možnosti něco odstranit, ačkoli v případě tohoto kroku nic smazáno nebude.

bez jakýchkoli patrných změn či dalších nároků na uživatele, jen se budou otevírat poněkud pomaleji. Avšak když nějaký soubor později otevřete a znovu jej *uložíte*, jeho komprese se zruší a soubor bude opět nekomprimován. U málo používaných souborů to však pravděpodobně neuděláte, a tak velká část místa ušetřeného kompresí vydrží.

Průzkumník Windows vypisuje komprimované soubory ve výchozím nastavení namísto černé barvy zeleně, a tak komprimované soubory snadno poznáte.

Komprese není v programu *Vyčištění disku* standardně zaškrtnuta, patrně proto, že komprese mnoha souborů trvá poměrně dlouho – počítač tím může strávit i několik

Zde můžete zatrhnout komprimaci; určíte-li ji pro složku, bude platit pro všechny soubory uvnitř.

Obr. 4. Okno pro upřesnění atributů souboru nebo atributů složky. Po potvrzení změn kliknutím na **OK** se změny neprojeví, dokud i v mateřském okně nekliknete na **OK** nebo na **Použít**.

hodin. Vzhledem k tomu, že jde o málo používané soubory, můžeme vám využít této možnosti doporučit, pokud bojujete s nedostatkem místa a jiné schůdné možnosti jste už vyčerpali.

KOMPRESSE SOUBORŮ DLE VLASTNÍHO VÝBĚRU

Použití programu *Vyčištění disku* není jediná možnost, jak některé soubory zkomprimovat. Ve skutečnosti můžete každému souboru či složce se soubory určit kompresi v průzkumníku sami. Otevřete vlastnosti jednotlivého souboru nebo složky a na první kartě *Obecné* klikněte na *Upřesnit* (dále viz obrázek 4).

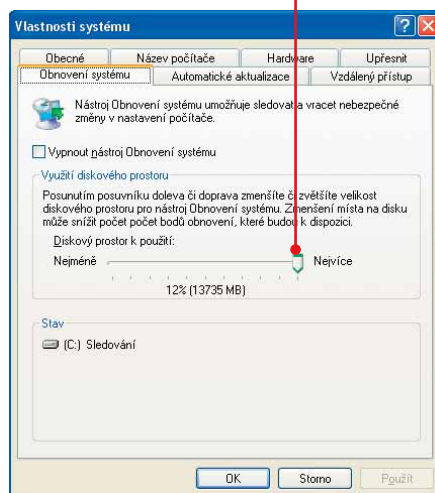
ZMENŠENÍ ROZSAHU AUTOMATICKÉ OBNOVY

Na kartě *Další možnosti* programu *Vyčištění disku* sice můžete jednorázově odstranit všechny *bodí obnovy* až na poslední, lze však doporučit ke zvážení také trvalé omezení místa používaného pro ukládání bodů obnovy. (O automatické obnově systému jsme psali podrobně v čísle 4/2005 na straně 33 v návodu *Jak vrátit čas*.)

Místo pro body obnovení se nenastavuje ve *vlastnostech disku*, kde bychom to čekali, nýbrž ve *vlastnostech systému* (čili *tohoto počítače*). Na počítači, z něhož pochází obrázek 5, jsme v nástroji na *obnovení systému* našli body obnovy jdoucí více než sedm měsíců do minulosti (nejméně jeden pak pro každý den, kdy byl počítač používán). To je zjevně zbytečné – není myslitelné, že byste si v září vzpomněli, že jste 15. února smazali nějaký systémový soubor a nyní vám schází. Místo používané pro body obnovy je proto v tomto případě možno dramaticky snížit na pouhý zlomek výchozího nastavení.

–mjs

Posuňte nastavení doleva; prostor kolem jednoho až dvou GB zcela postačí – při běžném užití počítače pojme každý gigabajt body obnovy za několik týdnů zpátky.

Obr. 5. Na velkých discích se výchozí nastavení prostoru pro obnovu systému ukáže jako nesmyslně velké – 12% kapacity disku na obrázku činí téměř 14 GB.

inzerce

LOMENÝ ZOOM SE STABILIZACÍ

Svou ultrakompaktní, „placatou“ řadu X vybavila Konica Minolta stabilizací obrazu, a to přímo stabilizací celé optické soustavy – objektivu i snímáče. Navíc je nový model X1 elegantní a nabízí celých osm megapixelů.

KONICA MINOLTA TOTO LÉTO UVEDLA několik nových fotoaparátů, mezi nimi též model DiMAGE X1. Fotoaparát nabízí opravdu vysoké rozlišení – celých osm megapixelů – a poskytuje tak uživateli možnost pořizovat snímky, jejichž kresba zůstane ostrá do poměrně velkých rozměrů – zhruba do velikosti A4 ve fotokvalitě (300 dpi); zvětšeniny, u nichž připustíte pokles kvality, mohou být i větší.

STABILIZACE OBRAZU

Objektiv s trojnásobným zoomem vůbec nevyjždí z přístroje, obraz je zalomen pod pravým úhlem dovnitř a soustava zoomu se skrývá tam.

Stabilizace obrazu, již Konica Minolta říká *Anti-Shake*, se poprvé objevuje u přístroje série X. Jde o stabilizaci mechanickou (nikoli elektronickou). Optická soustava je „odizolovaná“ od chvění ruky jako jeden celek (objektiv dohromady se snímáčem). Běžnému uživateli by tento systém měl dopomoci ke stabilním (nerozmazaným) snímkům až do času expozice zhruba $\frac{1}{6}$ sekundy pro široký úhel; úzký úhel čili přiblížený záběr bude potřebovat časy kratší, aby zůstal stabilní – podle našich zjištění je stabilizace při času $\frac{1}{25}$ již problematická a uspokojivě funguje do času závěrky $\frac{1}{40}$ s.

DISPLEJ

Displej je velký, dvouapůlpalcový, jak si dnešní doba žádá, velký rozměr je však zaplacen poněkud patrnou trhaností zobrazení. Po-

držením tlačítka lze zesílit jeho podsvícení, což může za jasného dne trochu pomoci. Příjemné je, že displej, a vlastně celá zadní plocha fotoaparátu, se skrývá pod ochranným povrchem, jež lze snadno čistit.

Velmi jasné plochy v záběru žel způsobují na displeji fialové sloupcové závoje – na fotografiích se neprojeví, na videozáznamu však zachyceny budou!

PROVEDENÍ PŘÍSTROJE

Tělo je kovové, a to především z hliníku. Přístroj není žádný drobek, jak by se mohlo zdát z fotografie, nýbrž je na svou třídu poměrně velký a těžký. Díky svému provedení takřka bez ostrých hran a s ovládacími prvky, které skoro vůbec nevyčnívají, je přesto vcelku skladný. Jiná otázka je, jak dobře se drží v ruce, a v tom

KONICA MINOLTA DIMAGE X1

X1 je nový model elegantního, kovového a placatého fotoaparátu, který nevysouvá objektiv, přesto však nabízí trojnásobný zoom, a to navíc s optickou stabilizací celé soustavy objektivu a snímáče. Nejvyšší rozlišení je závatných osm megapixelů a při širokém úhlu kreslí fotoaparát natolik dobře, že je také využije. Úzký úhel má kresbu horší a stabilizace je pro něj přirozeně méně účinná, avšak stále dobře se uplatňuje do časů asi $\frac{1}{40}$ s.

Fotoaparát má jen základní sadu automatických režimů, ale některé parametry je možné zvolit i ručně. Rychlostí na dnešní poměry nevyniká. Snímky se někdy jeví příliš světlé ve středních tónech.

+ skladné provedení; v kolébce lze nabíjet náhradní baterii

- snímky jsou trochu moc světlé; chybí sportovní režim

12 990 Kč

8 Mpx

Zoom: 3x

zapůjčeno od Konica Minolta Photo Imaging Czech

Zoom: 37–111 mm (ekviv.)

Světelnost: 1 : 3,5–3,8.

Citlivost: ISO 50–200.

Čas závěrky: $1^{-1}/_{1250}$ s.

Rozměry snímků:

3264 × 2448

2560 × 1920

2048 × 1536

1600 × 1200

640 × 480

Videosekvence:

640 × 480

(asi 4 minuty na kartě 256 MB)

320 × 240

(asi 9:45 minut na kartě 256 MB)

20 snímků za sekundu

formát QuickTime (Photo-JPEG;

zvuk: mono 16 b, 8 kHz)

délka omezena pouze kapacitou karty

Používá karty: SD, MMC.

Výdrž baterie na jedno nabití

Podle metodiky CIPA: 150 snímků.

(Odhad PPK pro reálný provoz: do 100 snímků.)

Rozměry: 95 × 68 × 19,5 mm.

Pohotovostní hmotnost: 157 g.
(včetně baterie, karty a poutka)

info

jsme poněkud skeptičtější – fotoaparát nemusí vyhovovat každému. Pro leckoho bude nezvyklé i umístění objektivu do rohu...

REŽIMY SNÍMÁNÍ

Přístroj nabízí pouze automatické režimy – vedle obecného režimu jen základní nabídku motivových programů: portrét, krajinu, západ slunce, noc, noční portrét a kontrastní snímání textových předloh. V nabídce chybí sportovní režim (čili režim snímání rychlé akce)!

Ve všech režimech je dostupná kompenzace expozice, v obecném režimu je dále možné volit barevnou teplotu (vyvážení bílé), určit citlivost, ač na výběr jsou pouze hodnoty 50, 100 a 200, a zvolit způsob měření expozice. Užitečná je možnost nastavit nízký, střední či vysoký kontrast či doostřování kontur (doostřování doporučujeme snížit).

Praktické je, že směrovému voliči lze přiřadit až dvě funkce (pro dva směry) z nabídky, jež obsahuje způsob snímání, kompenzaci expozice, teplotu barev a citlivost. Dle svého výběru tedy můžete mít některá z těchto nastavení přímo dostupná.

DÁVKOVÉ SNÍMÁNÍ

Výkon dávkového snímání je přímo dán velikostí pořizovaných snímků – omezující je vnitřní vyrovnávací paměť přístroje. V maximálním rozlišení a ve standardní kvalitě lze pořídit jen tři snímky za sebou, a to ještě s odstupem dvou sekund, zatímco v rozlišení 1600 × 1200 lze pořídit snímky až dvacet. To už není marné.

Přístroj je navíc vybaven zvláštním režimem vysokorychlostní dávky, jež sejme až 15 snímků rychlostí deset snímků za sekundu, avšak rozlišení je pevně omezeno na nepatrných 640 × 480 a kvalita snímků může být nižší.

Od snímání dávkového je odvozeno snímání *progresivní* (jak je nazývá Konica Minolta); liší se tím, že přístroj snímá pořád, ale snímky neukládá, pouze si je drží ve vyrovnávací paměti a nejstarší postupně „zahazuje“. Teprve když spouští pustíte, uloží obsah pa-

měti na kartu. Výhodou oproti standardní dávce je to, že nemusíte předvídat, kdy nastane něco zajímavého – teprve když se stane něco, co za to stojí, spoušť pustíte a snímky tak uložíte.

VIDEO

Rozlišení 640 × 480 by nebylo na poměry videa zanedbatelné, skutečné rozlišení obrazu se nám však jeví nižší a uspokojivá není ani barevnost. Záznam zvuku pak odpovídá možností malého vestavěného mikrofону. Do videosekvencí tohoto přístroje tak velké naděje raději nekládejte.

Přesto stojí za zmínku, že přístroj umí při záznamu videa plynule doostřovat a dovoluje měnit během záznamu polohu optického zoomu – to jsou možnosti u fotoaparátů ještě ne zcela obvyklé.

KOLÉBKA

Nabíjecí kolébka slouží také k přenosu snímků do počítače (nebo do fototiskárny) nebo k připojení fotoaparátu k televizi či videu. Obsahuje i přihrádku na baterii – jestliže si tedy pořídíte náhradní, můžete ji nechat dobýjet a současně mít fotoaparát k dispozici. Spojení s počítačem přes USB funguje pouze rychlostí „Full Speed“ (čili 12 Mb/s).

VÝKON

Přístroj je připraven k použití asi sekundu a půl po zapnutí. Přístroj se vypíná celé čtyři sekundy (soudě podle blikající červené kontrolky, značící aktivitu), avšak sám objektiv je zavřen po sekundě a půl od stisku vypínače a přístroj je pak již možné uklidit.

Čas potřebný k zaostření a změření expozice se pohybuje v rozmezí přibližně půl sekundy až sekundy a půl, podle podmínek. Obvyklý je čas kolem jedné sekundy.

Zpoždění závěrky odhadujeme nejvýše na několik setin sekundy, k tomu je však třeba připočíst zpoždění displeje v řádu asi jedné desetin sekundy; tomuto zpoždění zatím nedokáže uniknout žádný fotoaparát, u kterého se musíte spolehnout pouze na displej, ježto hledáčkem vybaven není.

OBRÁZKY

Ostrost kresby se nám jeví – v rámci třídy tohoto přístroje – u širokého úhlu vynikající, avšak s delším zoomem se snižuje. Slabě patrná je vinětace (relativně tmavší okraje snímku). Objektiv směrem k úzkému úhlu přechází ze soudkovitého zkreslení do poduškovitého, což je pro kompakty Konica Minolta obvyklé.

Barevné podání nepřekvapilo ani nezklamalo, rozpačitý dojem však vyvolává tónové podání – střední tóny se často jeví příliš světlé a některým námi pořízeným snímkům viditelně prospělo jejich ztmavení (snížení „gama“; prohnutí křivky *gama* směrem dolů) ve fotoeditačním programu.

Šum (zrnitost) je při zobrazení pixelů 1 : 1 patrný i při nejnižším nastavení ISO, avšak je to šum především „jasový“ (tedy méně rušivý), zatímco při ISO 160 (maximum při automatickém nastavení) již viditelně kolísá i barevnost.

–mjs

inzerce

DALŠÍ ZÁHADA PRO SCOOPYHO

V muzeu straší. Kdo nosí masku obřího brouka – a proč? Ještěže Scoobyho parta je právě na cestě kolem muzea.

SCOOPY-DOO: SVÍTÍCÍ BROUKOVEC

info

Dobrodružná hra

Autor: The Learning Company,
www.learningco.comDistributor v ČR: Cenega,
www.cenega.cz

Jazyk: čeština.

Min. požadavky: viz návod na
PPK CD 19/2005.

PARTA SE ZASTAVUJE, aby muzeum pravěku navštívila. Ale kde všichni jsou? Po návštěvnicích ani stopa, dokonce není vidět ani žádné zaměstnance. Všude je liduprázdno. Za chvíli se objevuje pan Ponocný, místní hlídač, a konečně partě vysvětluje, proč jsou všichni pryč: v muzeu totiž začal strašit velký světélkující brouk, kterého se všichni bojí. Členové Scoobyho party se ptají, odkud mohl tak podivný brouk utéct, ale pan Ponocný je vyvádí z omylu – podle něj totiž světélkující brouk není žádný brouk, ale jen převlek někoho ze zaměstnanců muzea. Trochu už pátral na vlastní pěst a dopracoval se k vytipování pěti podezřelých, ale dál už je bezradný.

A to je čas, kdy se do případu vložíte vy. Pomozte partě zjistit, kdo se za maskou skrývá, a opět tak umožněte správný chod muzea. Alfou i omegou každého detektivního pátrání jsou vždy stopy – a svítící broukovec jich v muzeu zanechal dokonce pět. Na hlavní obrazovce vidíte celkem pět

můžete najít, pokud se vydáte do oddělení vykopávek.

VYKOPÁVKY

Vpravo dole uvidíte primitivní pravěký xylofon, respektive hrudní kost jakéhosi dinosaura. Pokud na ni kliknete, začne hrát stále se prodlužující melodie a vy ji můžete na xylofon opakovat. Nedejte se však zmást – ať opakujete melodii sebedéle, žádné odměny se vám nedostane. Tato hříčka se ve hře nachází pravděpodobně jen pro pobavení, a proto neztrácejte čas a pokračujte doleva nahoru ke dveřím s cedulí.

RESTAURACE

V restauraci je vaším úkolem sestavit zmrzlinu takového složení, které si Scooby zrovna vymyslí. Princip je poměrně jednoduchý,

Je libo zmrzlinku?

překážejících krabic. Těmi můžete hýbat buď nahoru a dolů, nebo doleva a doprava, podle toho, jak jsou orientovány. Na rozdíl od sekce hmyzu se zde vyplácí postup na začátku promyslet, protože obvykle existuje snadná cesta: stačí přesunout jen několik málo krabic.

MOZAIKA

Na sestavování mozaiky není nic obtížného, stačí poskládat k sobě všechny díly tak, aby do sebe zapadly. Dlaždice můžete mezi sebou prohazovat tažením myši a také je můžete otáčet stiskem tlačítka dole.

KAMENY

Na políčkách jsou vyrovnány kameny a ty je třeba poskládat tak, aby na každé polici byla první a druhá čtveřice kamenů stejná (tedy 1. kámen musí být stejný jako 5., dále 2. jako 6., stejně tak 3. jako 7. a obdobně 4. jako 8.). Vždy tedy stačí rozsvítit, zapamatovat si, jak má řada vypadat, a prázdná místa doplnit ze spadlé hromady.

ZÁVĚR

Jakmile získáte dostatek stop, zajděte do kanceláře pana Ponocného a pročtěte si složky všech pěti podezřelých. K jednomu z nich se určitě hodí všechny stopy a právě toho můžete stiskem tlačítka vlevo nahoře usvědčit. Pak už na vás čeká jen odměna v podobě mátočokoládové zmrzliny a závěrečných titulků.

ZACHRAŇTE PŘÍRODOVĚDNÉ MUZEUM A ZJISTĚTE, KDO SE POD MASKOU SVÍTÍCÍHO BROUKOVCE SKRÝVÁ!

místností (ta úplně vlevo s názvem Hmyz je vidět až po najetí myši na levou polovinu obrazovky) a v každé z nich na vás čeká jedna hádanka. Po jejím rozluštění budete odměněni stopou. Pro vstup do místností je potřeba povzbudit zbabělejší členy detektivní skupiny jedním nebo dvěma keksíky – těch dostanete několik do začátku a další

jen nepočítejte s tím, že by pořadí stisknutých knoflíků odpovídalo pořadí, ve kterém vypadnou zmrzlinové kopečky.

HMYZ

Úkol v sekci hmyzu je velmi snadný: stačí rozdělit černé a červené mravence do jejich komůrek. K tomu slouží branky, které můžete přepínat. Nejméně pracný způsob je nechat branky otevřené chvíli tak a chvíli onak a nechat mravence, ať si cestu najdou sami. Takto můžete uklidit téměř všechny mravence a těch několik posledních pak stačí navigovat pomocí včasného přepínání branek.

SKLAD KOSTÍ

Ve skladu kostí je vaším úkolem protáhnout bednu s lebkou tyranosaura rexe skrz několik místností, plných

Rozcestník.

-maz

NÁRODNÍ MUZEUM NA CD

Víc než dotek historie – to je podtitul zajímavého CD-ROM, který přibližuje jednu z nejkrásnějších a nejznámějších budov v Praze. Zveme vás na krátkou prohlídku Národního muzea.

VÍTEJTE V MUZEU

Přijměte pozvání Michala Lukeše, generálního ředitele Národního muzea, a pojdte se projít po muzejních prostorách. Jako při každé podobné prohlídce vás průvodce nejdříve seznámí s historií instituce Národního muzea i s historií budovy. Nejstarší muzejní instituce v Čechách byla založena jako „Vlastenecké muzeum“ 15. 4. 1818. Nejprve sídlila v klášteře sv. Jakuba na Starém Měs-

na něm začal architekt Josef Schulz se stavbou nové budovy a k slavnostnímu otevření došlo 18. května 1891.

To bylo jen několik základních údajů z historie – průvodce vás samozřejmě seznámí i s dalším osudem této budovy, nevynechá ani její poškození v letech 1945 a 1968, ani zařazení mezi národní kulturní památky v roce 1962. Podrobnější informace najdete na CD. Text je doplněn dvěma

Detail výzdoby zábradlí schodiště.

Průvodce historií Národního muzea.

tě, od roku 1819 ve Šternberském paláci na Hradčanech a v roce 1846 se přestěhovala do Nostického paláce na Příkopěch. V roce 1840 vypracoval František Palacký velkovýhledný návrh na vybudování novostavby, ale teprve v roce 1876 byl Národnímu muzeu přidělen dnešní pozemek. V červenci 1885

stovkami dnešních i historických fotografií exteriérů, interiérů a dalších dokumentů, působivý je letecký snímek budovy.

Po absolvování výkladu (v menu programu rozděleného na kapitoly Historie budovy před rokem 1891, Historie budovy po roce 1891, Popis architektury, Výzdoba

NÁRODNÍ MUZEUM

info

CD-ROM – průvodce národní kulturní památkou

Vydal/Poskytl: Digart, Praha.

<http://www.digart.cz>

Cena: 290 Kč.

a vybavení, Zhodnocení) jsou pro vás připravena ještě dvě zajímavá zastavení: Dějiny budovy v datech a Zajímavá čísla.

SAMOSTATNÁ PROHLÍDKA

Na rozdíl od prohlídky většiny jiných historických památek máte v části CD-ROM přilehlavě nazvané Prohlídka (a dále členěné na části: Výzdoba exteriéru, Výzdoba schodiště a Výzdoba panteonu) možnost podle schematických plánů procházet jednotlivými místy a zastavovat se u jednotlivých soch, byst, reliéfů, medailonů a dalších zajímavostí. Pokaždé se dozvíte základní informace o tom, koho určitá zajímavost představuje a kdo je jejím autorem, a u většiny z nich si můžete prohlédnout i malou a velkou fotografii. Pokud vás zajímají jen zařazené fotografie, je k dispozici fotogalerie.

Díky využití systému Macromedia Flash-Paper si lze připravené textové dokumenty prohlédnout v souvislém textu, případně i vytisknout, ale hlavně můžete využít jednoduchého vyhledávání, které usnadní rychle nalézt tu část textu, kterou právě potřebujete.

Protože CD-ROM Národní muzeum lze procházet i za pomoci anglického a německého průvodce, může být tento titul zajímavý i pro cizince nebo pro studenty, kteří se potřebují zdokonalit v cizí řeči.

Milan Pola

SPORTUJTE S HUDBOU

MP3 přehrávač Rio Forge Sport se hodí k poslechu hudby při sportování. Není příliš těžký, díky oblým tvarům netlačí v dlaní ani v kapse a je vybaven sluchátky, která vám z uší nespadnou ani při náročnějším pohybu.

SVĚŽÍ VZHLED A SNADNÉ OVLÁDÁNÍ

Sportovní vzhled dodávají přehrávači oblé tvary a také „gumový“ černý plast, který kryje jeho boky. Kulatý černobílý LCD displej (s nastavitelným podsvícením a kontrastem) přehledně ukazuje všechny potřebné údaje (název skladby a alba, jméno interpreta, formát a velikost přehrávaného souboru) a položky ovládacího menu. Přístroj si však neporadí s češtinou, takže máte-li v souborech uloženy informace o názvu skladby, alba apod. v češtině, znaky s diakritikou se nezobrazí.

Přehrávač se poměrně snadno ovládá několika tlačítky. Na čelní straně je čtyřsměrné tlačítko pro pohyb v nabídkách a pro přehrávání; jeho střed slouží k potvrzení volby. Zvlášť je tu umístěno tlačítko pro zobrazení nabídek. Tato tlačítka jsou pro lepší orientaci ve tmě podsvícena. Na boku přístroje najdete vypínač, tlačítka pro nastavení hlasitosti a zámek tlačítek.

STOPKY

info

Výkonnostní sportovci uvítají funkci měření času. Vestavěné stopky fungují nezávisle na ostatních funkcích přehrávače. Spuštěním a ovládním časomíry se tedy nepřerušuje poslech hudby a spuštěné stopky běží „na pozadí“, když prostřednictvím menu ovládáte přehrávání. Stopky měří a zobrazují mezičasy a také rozdíl času kola posledního oproti předposlednímu a ukazují také průměrný čas na jedno kolo.

Prostřednictvím nabídek se poměrně rychle dostanete ke všem funkcím přístroje. Přehrávané skladby můžete vybírat podle alba, podle interpreta, ale i podle žánru nebo podle stáří skladby. Náročnější posluchači využijí ekvalizér, v němž je několik

přednastavených profilů a také jeden profil uživatelský.

240 PÍSNÍČEK V KAPSE

Paměť s kapacitou 512 MB stačí zhruba na osm hodin hudby (přístroj přehrává komprimované zvukové formáty MP3 a WMA a také formát Audible, používaný pro mluvené slovo).

Další skladby můžete přehrávat z paměťové karty typu SD/MMC (ty mají kapacitu až 2 GB). Přístroj je totiž vybaven slotem pro tuto kartu. Chcete-li však kartu vložit nebo vyjmout, musíte vyjmout baterii (přehrávač je napájen jednou „mikrotužkovou“ baterií typu AAA). To je na jednu stranu nepohodlné, ale na druhou stranu je tím zajištěno, že při manipulaci s kartou bude přístroj vypnutý (a nemůže dojít k poškození dat na kartě uložených).

RÁDIO A NAHRÁVÁNÍ

Nechybí vestavěný rozhlasový přijímač, který „chytá“ stanice v pásmu FM v rozsahu 87,5 – 108 MHz. S automatickým vyhledáváním stanic jsme příliš neuspěli, ale když jsme požadovanou frekvenci nastavili pomocí ovladače, příjem byl slušný. Až osm stanic (frekvencí) lze uložit do paměti, takže své oblíbené rádio nemusíte pokaždé ladit – stačí je vybrat ze seznamu záložek. Vysílání rádia můžete během poslechu přímo nahrávat do paměti přístroje (zvuk se ukládá do souborů ve formátu WAV). Chybí však mikrofon nebo vstup pro externí zdroj zvuku, takže přístroj nelze použít jako diktafon.

RIO FORGE 512MB

info

Paměťový přehrávač hudby ve formátech MP3 a WMA

Kapacita paměti: 512 MB.

Hmotnost: 64 g (s baterií, bez sluchátek).

Rozměry: 69 × 64 × 22 mm.

Vyrábí: Digital Networks North America, Inc.

Dodává: HBC Europe, s. r. o.

www.rioaudio.com, www.rioaudio.cz

Orientační cena s DPH: 3990 Kč.

PROPOJENÍ S POČÍTAČEM

K propojení s PC slouží rozhraní USB 2.0, díky němuž je přenos souborů svižný (tři hudební alba ve formátu MP3 o celkovém objemu 200 MB jsme do přístroje kopírovali přesně tři minuty). Zařízení se v systému ohlásí jako dva disky (jedním je vnitřní paměť, druhým výměnná paměťová karta SD). K přenosu hudby mezi počítačem a přehrávačem můžete využít buď svůj oblíbený správce souborů, nebo program Rio Music Manager (ten najdete na CD v krabici s přístrojem), anebo program Windows Media Player, který je k dispozici zdarma pro všechny uživatele Windows.

SLUCHÁTKA ZA UCHO

Jak jsme zmínili v úvodu, k přístroji dostanete sluchátka („pecky“ s úchytem za ucho), která se pohodlně nosí a na uších drží dostatečně pevně. Nejvíce se nám však na nich líbila vysoká kvalita reprodukce.

-ihe

SYNCHRONIZACE S WINDOWS MEDIA PLAYEREM

Rio Forge patří k těm přehrávačům, které spolupracují s Windows Media Playerem (WMP).

Máte-li v počítači WMP, verzi 9 nebo 10, nemusíte instalovat příložený program Rio Music Manager. Skladby v přehrávači můžete organizovat a synchronizovat s hudbou uloženou v počítači prostřednictvím programu WMP. Pro uživatele českých Windows má WMP tu velkou výhodu, že na rozdíl od Rio Music Manageru je v češtině.

JAK VYMĚŇOVAT SOUBORY

Výměnné sítě (tzv. sítě peer-to-peer) mohou sloužit i k jiným účelům než jen ke stahování nelegální hudby a filmů. Velmi dobře se vám budou hodit v okamžiku, kdy budete potřebovat stáhnout nějaký velký soubor, který byste nemohli např. poslat jako přílohu e-mailu.

Na našem redakčním ceděčku takových programů najdete hned několik. My jsme pro

popis zvolili program BearShare, který má nekomplikované ovládání a je k dispozici zdarma.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vyhledávat soubory sdílené ostatními uživateli.

Jak zobrazit výsledky vyhledávání.

Jak nalezený soubor stáhnout do svého PC.

Jak umožnit ostatním stáhnout soubor od vás.

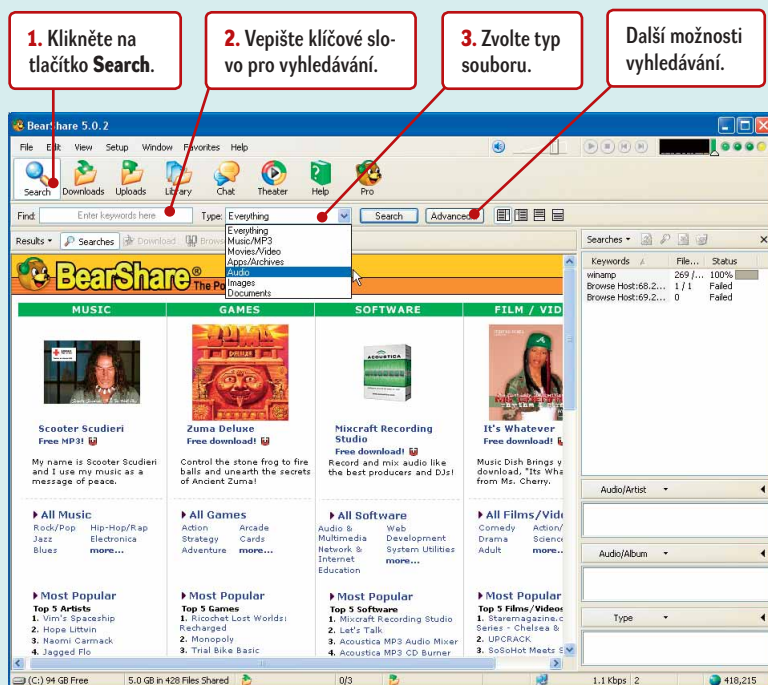
Název programu: BearShare, freeware.

VYHLEDÁVÁNÍ

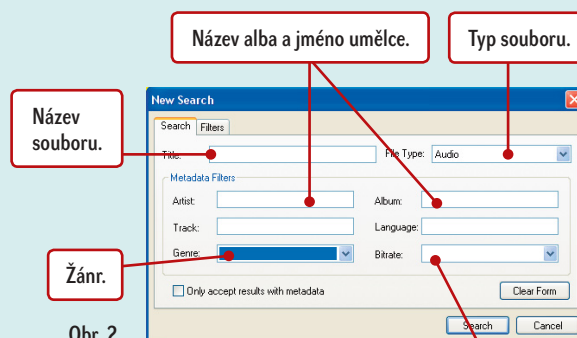
Nejprve si ukážeme, jak prostřednictvím programu BearShare vyhledávat soubory. Po instalaci se program standardně spustí v okně, v němž lze vyhledávat. Pokud máte otevřeno jiné okno, klikněte na tlačítko **Search** v hlavní liště programu (obr. 1). Poté můžete do pole **Find** vepsat klíčové slovo pro vyhledávání. V rozbalovacím seznamu **Type** ještě můžete určit, jaký typ souboru hledáte. Může to být cokoliv (**Everything**): hudba, video, obrázky (**Images**) nebo dokumenty (**Documents**).

Pokud chcete vyhledávat podrobněji, klikněte na tlačítko **Advanced**. Otevře se okno **New Search** se dvěma kartami (obr. 2). Na první kartě **Search** najdete vždy položky pro zadání klíčového slova (**Title**) a pro výběr typu souboru (**File Type**). Podle toho, jaký typ souboru zvolíte, se bude zobrazovat nabídka na zadání dalších kritérií pro vyhledávání videa a audia. Pokud přepnete do další karty **Filters** (obr. 3), můžete vyhledávání souborů ještě více omezit. V položce **Size Filters** je

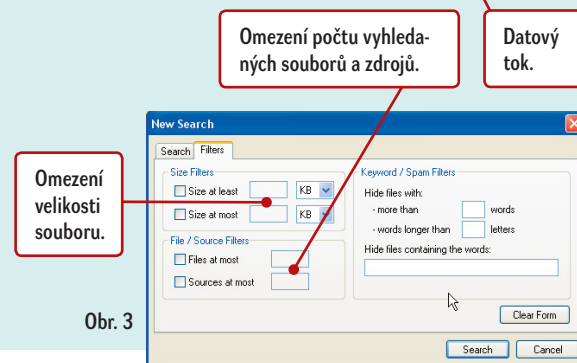
možné omezit velikost vyhledaných souborů. Můžete zadat minimální velikost souboru (**Size at least**), případně maximální velikost (**Size at most**). Další filtr slouží k omezení počtu nalezených souborů (**Files at most**), případně počtu nalezených zdrojů (**Sources at most**). Dále lze omezit vyhledání souborů s víceslovnými názvy (položka **Hide files with more than ... words**), případně je možné určit slova, která by soubor nebo jeho název obsahovat neměl (**Hide files containing...**). Vraťte se zpět do hlavního okna programu a klikněte na tlačítko **Search**.

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

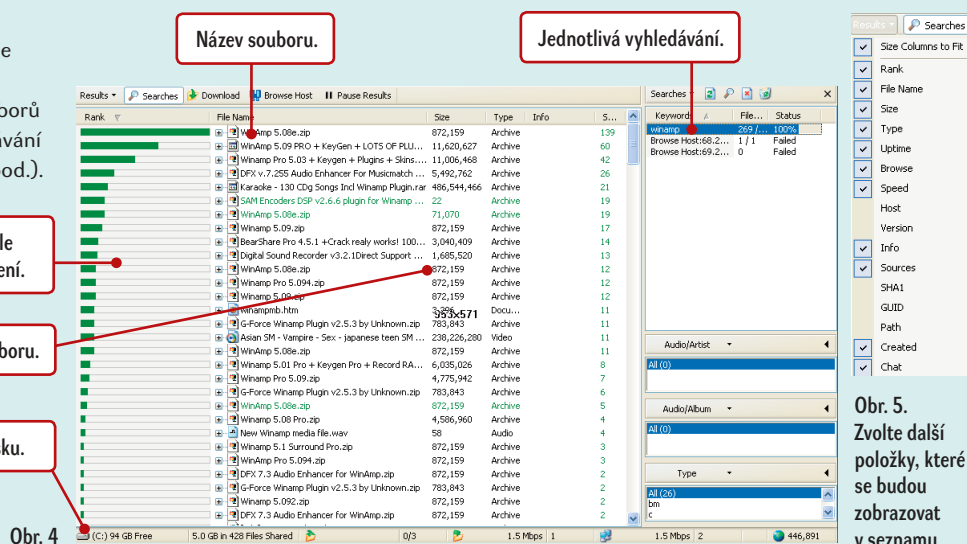
ZOBRAZENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky vyhledávání se zobrazí v přehledné tabulce (obr. 4). V první kolonce je zobrazeno hodnocení, pokud jde o možnost soubor stáhnout. Ta je tím vyšší, čím více je k dispozici zdrojů, které soubor obsahují. Dále je v tabulce jméno souboru. V případě, že

je před jménem znaménko plus, lze tuto nabídku rozbalit a zobrazit – mělo by jít o stejný soubor, který se liší pouze různými zdroji. V dalších kolonkách můžete zobrazit také velikost souboru, jeho typ, poznámku a konečně počet zdrojů (**Sources**). Pokud

chcete, můžete zobrazit ještě další informace, jako je např. datum vytvoření souboru (**Created**). V tom případě klikněte na tlačítko **Results**, nabídku rozbalte a vyberte další kolonky, které se mají v tabulce zobrazit (obr. 5). Vaše výsledky vyhledávání různých souborů

se uchovávají v seznamu **Searches**. V něm je zobrazeno klíčové slovo pro vyhledávání (**Keywords**), dále počet vyhledaných souborů a zdrojů (**Files/Sources**) a status vyhledávání (tedy zda bylo vyhledávání dokončeno apod.).

Obr. 4

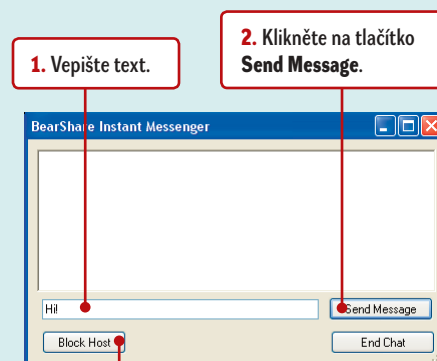
Obr. 5.
Zvolte další položky, které se budou zobrazovat v seznamu.

STAŽENÍ SOUBORU

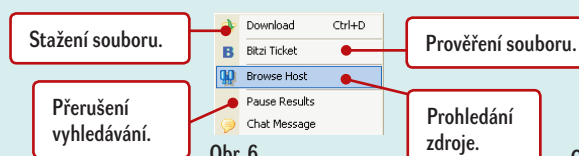
Pokud na soubor ve výsledcích vyhledávání kliknete pravým tlačítkem myši, zobrazí se místní nabídka (obr. 6), která bude jako první položku obsahovat nabídku na stažení souboru (**Download**). Další položkou je **Bitzi Ticket**, což je nabídka týkající se prověření souboru na internetu. Pokud tuto položku zvolíte, dojde k otevření internetové stránky, na které budou zobrazeny známé informace o tomto souboru. Dalším příkazem **Browse host** pak dojde k prohledání zdroje, abyste zjistili, které další soubory tento zdroj ještě obsahuje a nabízí ke stažení. Příkazem **Pause results** vyhledávání přerušíte. Zvolíte-li poslední možnost **Chat message**, zobrazí se okénko, do kterého můžete vepsat zprávu pro uživatele, od něhož si chcete soubor stáhnout (obr. 7). Na soubor ve výsledcích hledání můžete také dvojité kliknout: tím se soubor začne stahovat a vy se přesunete do okna **Downloads** (obr. 8). Zde je seznam souborů, které právě stahujete

nebo které se snažíte stáhnout. V seznamu vidíte název souboru (**File Name**) a jeho velikost (**Size**) – z toho poznáte také to, jaká část souboru je již stažena. V kolonce **Time** zjistíte, jak ještě dlouho budete soubor při stávající rychlosti stahovat. V kolonce **Status** zjistíte, v jaké fázi je stahování – zda se již podařilo navázat kontakt s druhým serverem apod. Další kolonky můžete do seznamu přidat, pokud kliknete na tlačítko **Downloads** a dále na určitou položku. Kliknete-li na tlačítko **Play**, stažený soubor (nebo pouze část, kterou se vám zatím podařilo stáhnout – to však příliš nedoporučujeme) si můžete přehrát (pokud jde o mediální soubor). Kliknutím na tlačítko

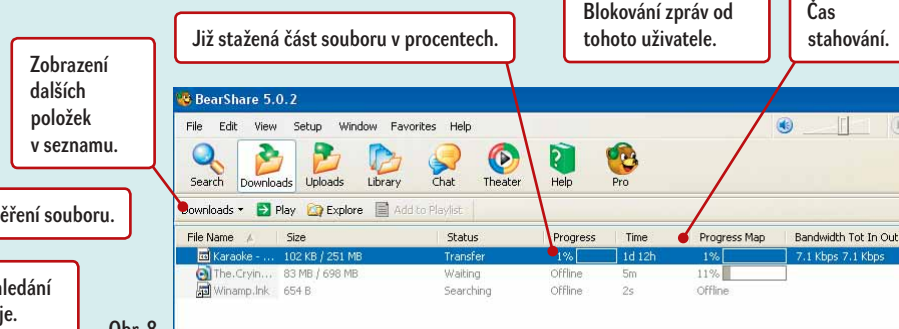
Explore bude prohledána a zobrazena složka, do které se soubor stahuje.

Obr. 7

Obr. 6

Obr. 8

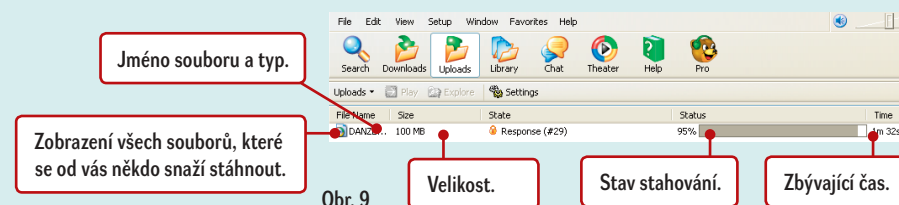
SDÍLENÍ SOUBORŮ

Pokud naopak chcete poskytnout některý soubor ke stažení svému známému, pak tento soubor umístíte do složky **My Downloads**. Ta se automaticky vytvořila přímo na disku **C** a obsahuje soubory, které jste prostřednictvím programu BearShare stáhli. Dejte si pozor, co všechno v této složce nabíízíte ke stažení – jistě vám nemusíte připomínat, že stahování hudby a filmů je nelegální a můžete za něj být potrestáni. Doporučujeme přejmenovat tento soubor tak, aby byl nezaměnitelně vyhledán a vašemu známému nedělalo problém jej najít. Pokud se mu podaří jej najít a soubor začne být stahován, pak se tento proces zobrazí v okně **Uploads** (obr. 9). Zde najdete opět informaci o názvu a velikosti souboru a také o jeho

stažené části. Kliknutím na tlačítko **Uploads** opět můžete do seznamu přidat další kolonky. Jestliže na řádek se stahováním souborem kliknete pravým tlačítkem myši, zobrazíte jeho místní nabídku. V ní lze soubor přehrát (**Play**), prohledat nabídku souborů pro dotyčného uživatele (který od vás stahuje – položka **Browse host**) a prohledat složku s tímto souborem (**Explore**). Dále můžete zastavit upload souboru (**Abort**), případně upload

všech souborů (**Abort all**). V tomto seznamu zůstanou také ta stahování, která zůstala nedokončena (případně k nimž z různých příčin vůbec nedošlo) a z nichž při každé vhodné příležitosti program automaticky zkouší soubory stáhnout. Pokud si to nepřejete, zvolte nabídku **Clear**, případně **Clear All** – v tom případě budou takto odstraněna všechna nedokončená stahování.

-mia

Obr. 9

JAK SI UKLIDIT DISK

Jednou z charakteristických vlastností Windows je to, že uchovávají záznamy o všem, co se v operačním systému děje. Mnoho dalších programů se pak chová obdobně a navíc vytváří různé dočasné soubory a adresáře. Není tedy na škodu, když si občas uděláte na svém počítači pořádek. Získáte tak desítky až stovky megabajtů volného místa na disku a zároveň zametete stopy za svojí činností na počítači.

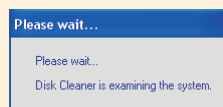
PROGRAM DISK CLEANER

Disk Cleaner je jednoduchý nástroj pro vymazání informací o vaší práci na počítači. Pomocí něj snadno smažete soubory *cookies*, seznam navštívených internetových stránek, seznam naposledy otevřených dokumentů a mnoho dalších záznamů či dočasných souborů.

Instalace programu je velmi snadná; stačí postupovat podle pokynů průvodce instalací, a během chvilky máte program na svém počítači nainstalován.

Po skončení instalace je možné program ihned spustit. Zároveň se v hlavním panelu Windows a na pracovní ploše objeví ikonka ve tvaru trychtýře. Při spuštění programu se nejprve zobrazí dialogové okno s upozorněním, že program analyzuje váš počítač (obr. 1). Tento proces však trvá pouze několik sekund a vzápětí se zobrazí hlavní okno programu (obr. 2).

Hlavní část okna zabírá seznam nástrojů, které jsou v programu dostupné pro mazání jednotlivých záznamů, informací a dočasných souborů. Vedle názvu každého nástroje je zaškrtnávací políčko, které slouží pro jeho výběr. Pomocí tlačítek *Save as...* a *Remove* můžete vytvářet, resp. mazat skupiny vybraných nástrojů. Při dalším spuštění pak snadno a rychle vyberete ty nástroje, které chcete použít. Ve spodní části hlavního okna jsou čtyři ovládací tlačítka, která slouží ke

Obr. 1. Program nejprve analyzuje systém počítače.

Seznam nástrojů programu.

Vytvoření skupiny vybraných nástrojů.

Spuštění vybraných nástrojů.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vyčistit disk pomocí programu Disk Cleaner.

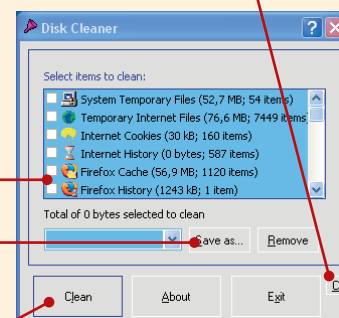
Jak uklidit pevný disk pomocí programu DiskCheckerXP.

Programy: Disk Cleaner, DiskCheckerXP.

freeware

spuštění vybraných nástrojů (*Clean*), k zobrazení informací o programu (*About*), k jeho ukončení (*Exit*) a nastavení (*C*).

Nastavení programu.

Obr. 2. Hlavní okno programu Disk Cleaner.

NÁSTROJE PROGRAMU

System Temporary Files jsou dočasné systémové soubory uložené ve složce **Temp**. Do této složky se ukládají soubory potřebné při instalaci programů a vytvořené při nestandardním ukončení (spadnutí) nějakého programu anebo je tato složka využívána k dočasnému uložení informací při běhu programu.

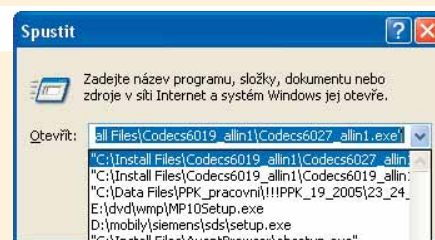
Temporary Internet Files jsou dočasné soubory internetu vytvořené programem MS Internet Explorer. Do určitého adresáře si prohlížeč ukládá data stažená z navštívených internetových stránek. Při jejich další návštěvě pak nemusí znovu stahovat stejné soubory – obrázky, loga, texty a další součásti prohlížečských stránek.

Internet Cookies jsou soubory uložené na pevný disk internetovými servery. Abyste mohli být při příští návštěvě určitých stránek snadněji identifikováni, servery si do těchto souborů ukládají svoje značky. Dále se do nich ukládají i různá nastavení pro konkrétní adresu stránek či přístupová hesla. Jde o jednoduché sledování vašeho pohybu po internetu při opakované návštěvě daných internetových stránek.

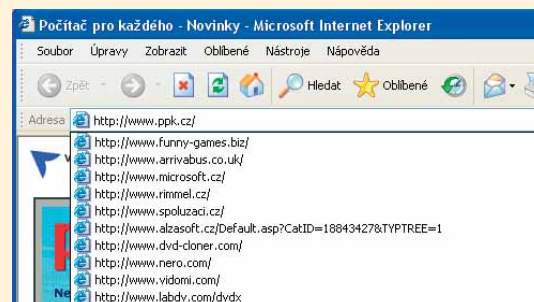
Internet History je seznam navštívených internetových stránek. Pro snadnější orientaci vytváří MS Internet Explorer záznamy o stránkách, které jste navštívili. Kdykoliv se tak můžete vrátit na stránky již zhlédnuté. Kterýkoliv další uživatel vašeho počítače však snadno odhalí, které stránky byly naposledy prohlíženy.

Máte-li nainstalovány i jiné prohlížeče než MS Internet Explorer (např. Mozilla Firefox, Opera či Netscape), naleznete v seznamu i nástroje pro mazání dočasných souborů a záznamů těmito programy vytvořených.

Recent Documents je seznam naposledy otevřených dokumentů. Tento seznam naleznete v hlavní nabídce **Start** pod položkou **Poslední dokumenty**. Zde se ukládají informace o naposledy otevřených souborech, se kterými se pracovalo. Opět platí, že tato funkce nabízí snadnější otevření potřebných dokumentů pro vás, ale kdokoli jiný toho může zneužít.

Obr. 3. Seznam programů spuštěných prostřednictvím příkazu **Start -> Spustit**.

Obr. 4. Seznam adres pro automatické doplňování.

Run...List je seznam programů spuštěných prostřednictvím příkazu **Start -> Spustit** (obr. 3).

URLs in IE Address Bar je seznam adres pro automatické doplňování. Při zadávání URL ad-

resy do řádku **Adresa** v prohlížeči MS Internet Explorer je vám automaticky nabízeno doplnění adres. Děje se tak u již navštívených stránek a kdokoliv si tak může snadno zjistit, které stránky jste navštívili (obr. 4).

Media Player Recent URLs je seznam internetových stránek navštívených prostřednictvím multimediálního přehrávače WMP.

HYMAZÁNÍ ZÁZNAMŮ

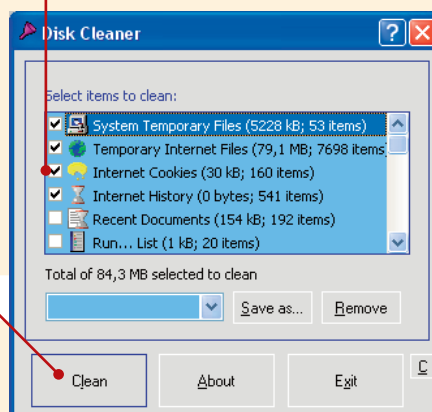
Pro vymazání záznamů stačí pouze označit ty nástroje, které chcete použít, a poté kliknout na tlačítko **Clean** (obr. 5). Během několika okamžiků jsou všechny vybrané záznamy a dočasné soubory vymazány. Po skončení celého procesu se zobrazí dialogové okno *Disk Cleaner Results*, které vás podrobně informuje o jeho výsledcích (obr. 6). Kliknete-li v tomto okně na tlačítko **Exit**, ukončíte program. Kliknete-li na tlačítko **Back**, program restartujete (program bude ukončen a znovu spuštěn). Při spuštění bude znovu analyzován váš počítač.

Paint Recent Files je seznam souborů otevřených a upravovaných v programu **Malování**.

Recycle Bin slouží k vyprázdnění koše operačního systému Windows.

Podle toho, které další programy máte ve svém počítači nainstalovány, můžete v tomto seznamu najít i mnoho dalších nástrojů pro mazání různých záznamů a dočasných souborů.

Vyberte nástroje, které chcete použít...

Obr. 5. Výběr nástrojů programu *Disk Cleaner*.

... a klikněte na tlačítko **Clean**.

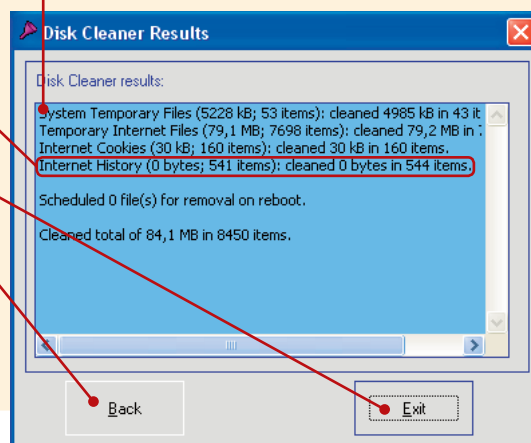
Zde jsou zobrazeny výsledky čištění disku.

U každého nástroje je uveden počet smazaných položek a jejich celková velikost.

Ukončení programu.

Restartování programu.

Obr. 6. Dialogové okno *Disk Cleaner Results*.

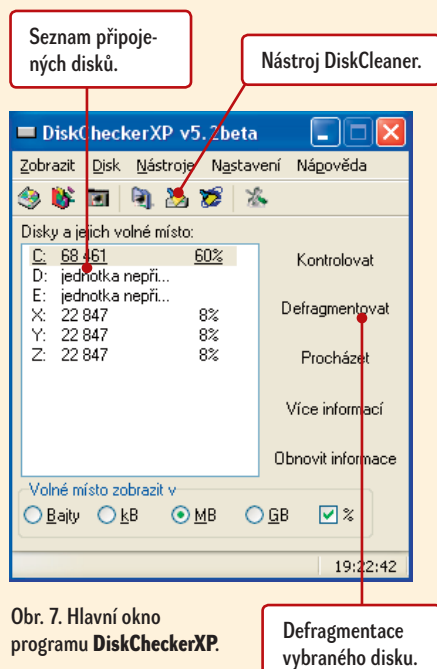
PROGRAM DISKCHECKERXP

DiskCheckerXP je komplexním programem pro správu a údržbu pevných, výměnných a síťových disků. Jeho velkou výhodou je to, že je dílem českého autora, a tudíž je zpracován v češtině. Pomocí tohoto programu můžete zkontrolovat obsah a stav pevného disku, defragmentovat jej, zobrazit podrobnější informace o vybraném disku, vymazat nepotřebné soubory nebo vyhledat a smazat soubory duplicitní (tzv. dvojníky) – obr. 7.

Pro vymazání nepotřebných souborů a dvojníků je určen nástroj **DiskCleaner**: spustíte jej buď prostřednictvím nabídky příkazů **Nástroje**, nebo prostřednictvím ikony na panelu tlačítek (viz obr. 7). Dialogové okno nástroje *DiskCleaner* je rozděleno do čtyř karet: *Odpadky*, *Velké soubory*, *Dvojníky* a *Internet* (obr. 8). Prostřednictvím karty *Odpadky* snadno vyhledáte všechny nepotřebné soubory na celém disku nebo ve vybraném adresáři. Na kartě *Velké soubory* můžete vyhledat soubory, které svou velikostí splňují

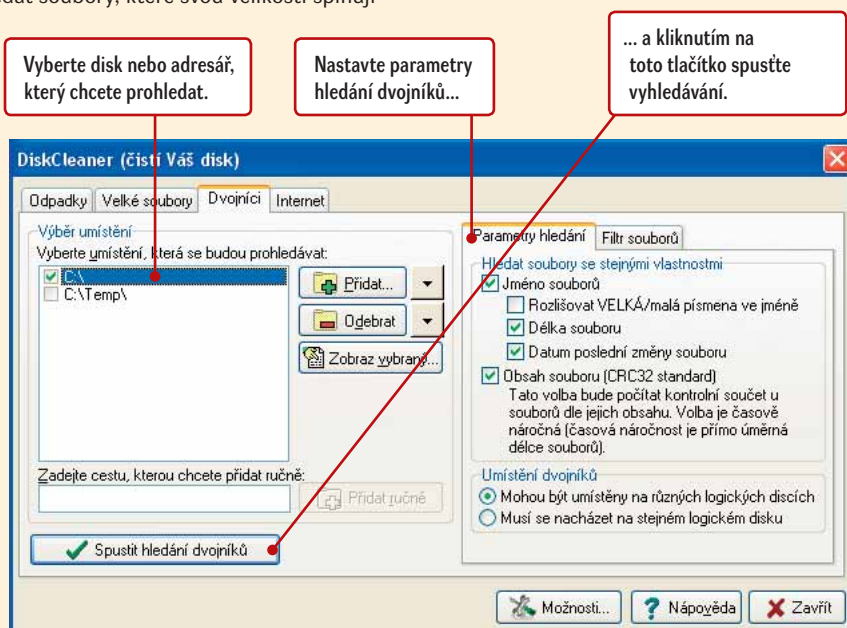
některý ze zadaných parametrů. Karta *Dvojníky* slouží k vyhledání opakujících se souborů na vašem disku. Podle zadaných kritérií hledá *DiskCleaner* soubory, které se volitelně shodují ve jméně, délce, datu poslední změny a také ve svém obsahu. Pomocí karty *Internet* snadno vyhledáte a následně odstraníte dočasné soubory a záznamy, které vytvořil prohlížeč MS Internet Explorer.

-vrba

Obr. 7. Hlavní okno programu *DiskCheckerXP*.

Defragmentace vybraného disku.

Obr. 8. Nástroj *DiskCleaner* – karta *Dvojníky*

DĚLÍTE SE O DOKUMENTY?

Jestliže na určitém textu nepracujete sami, mohou se stát pro vaši práci užitečnými dva nástroje, a to nástroje Sledování změn nebo Porovnání a sloučení dokumentů.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak zapnout a ukončit režim sledování.

Jak přijmout nebo odmítnout navrhané změny.

Jak zvolit nejlepší způsob zobrazení změn.

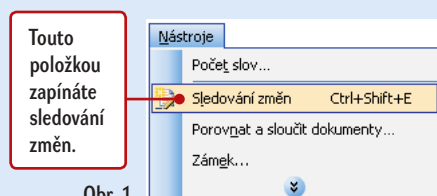
Název programu: MS Word 2003.

JAK SE PRACUJE V REŽIMU SLEDOVÁNÍ ZMĚN?

Tento režim slouží k postupnému přepisování a úpravám v jednom zpracovávaném dokumentu. Výhodou je to, že zároveň můžete vidět všechny úpravy, které zde byly provedeny.

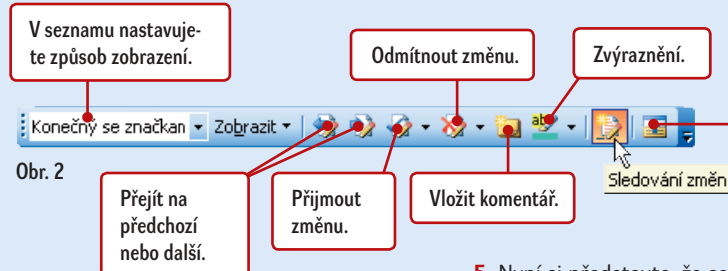
Jak tedy začít?

1. V nabídce **Nástroje** klikněte na příkaz **Sledování změn** (obr. 1).

Obr. 1

2. Na první pohled si můžete všimnout, že se zobrazil panel nástrojů **Revize** (obr. 2). Zároveň se však zapnul režim sledování změn neboli revizí.

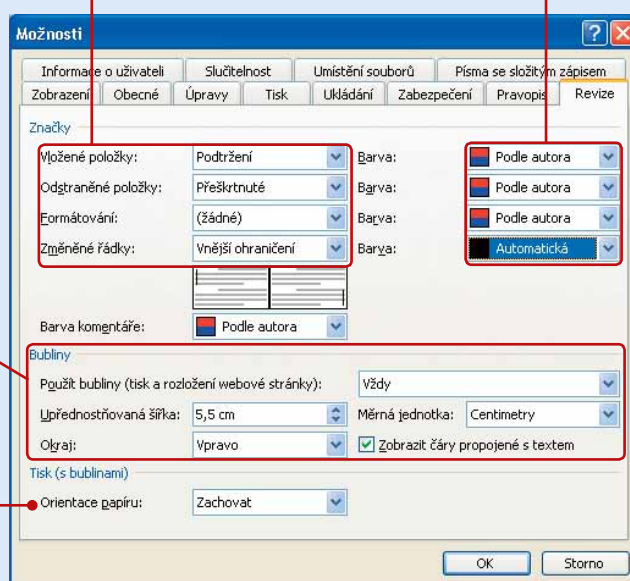
Obr. 2

3. Nyní zkuste v napsaném textu udělat nějakou změnu. Všechny prováděné změny se hned barevně zobrazí. V okraji se pak objeví slova, která byla smazána (obr. 3).

4. Jestliže vám barva nebo styl písma nevyhovuje, klikněte v nabídce **Nástroje** na příkaz **Možnosti**. Poté v zobrazeném dialogovém okně (obr. 4) přejděte na kartu **Revize**, na níž si můžete práci s revizí dokumentu upravit.

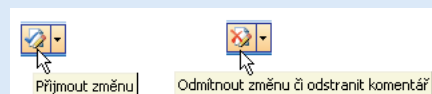
Nastavení stylu písma pro jednotlivé položky.

Nastavení barvy písma.

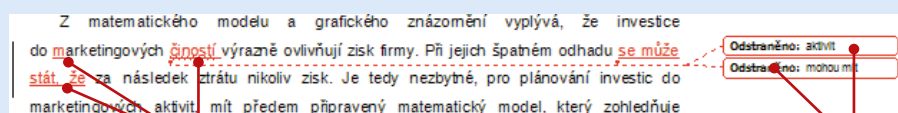
Obr. 4

5. Nyní si představte, že celý dokument je již opravený, to znamená, že na různých místech se nachází vyznačená místa, na nichž proběhly nějaké změny. To znamená, že nyní je třeba některé změny potvrdit, jiné zamítnout. Všechny opravy vám přece nemusí vyhovovat.

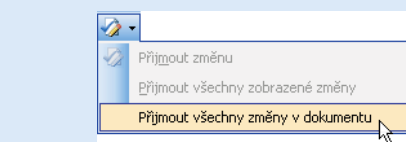

Obr. 5

6. Můžete nyní jednu změnu po druhé označit a poté kliknout na ikonu **Přijmout změnu** nebo **Odmítnout změnu**. Ikony ukazuje obrázek 5. Pro rychlejší pohyb mezi nimi zkuste také použít ikony **Předchozí** nebo **Další** na panelu nástrojů **Revize**.

Obr. 3

Obr. 6. Jak přijmout všechny změny v dokumentu.

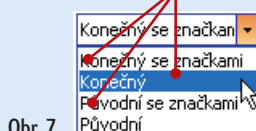
7. Také můžete přijmout všechny změny najednou, a to tak, že v nabídce ikony **Přijmout změnu** kliknete na položku **Přijmout všechny změny v dokumentu** (obr. 6). Případně můžete v nabídce ikony **Odmítnout změny** kliknutím na položku **Odmítnout všechny změny v dokumentu** všechny změny najednou zamítnout.

JAK ZOBRAZIT REVIZE?

Jestliže dostanete dokument opravený například od svého kolegy, můžete začít s opravami dokumentu. Někdy se vám však vložené opravy mohou zdát nepřehledné, proto zkuste na panelu nástrojů *Revize* kliknout na rozbalovací nabídku **Zobrazit pro revize**. Možnosti zobrazení ukazuje obr. 7.

Standardně se dokument ukazuje v zobrazení *Konečný se značkami*. Pokud je však v dokumentu hodně změn, třeba i jen formá-

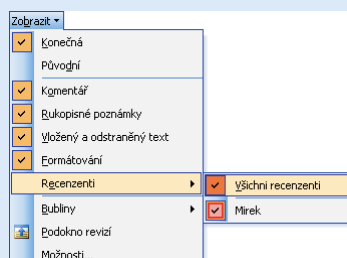
Možnosti zobrazení v režimu *Sledování změn*.

Obr. 7

tových, pak se vše může zdát nepřehledné. Můžete si pak zkusit zapnout dokument v zobrazení *Konečný*: změny se pak jen barevně zobrazí přímo v dokumentu.

Prostřednictvím nabídky **Zobrazit pro revize** můžete také rychle zobrazit dokument tak, jak vypadal původně (volby *Původní se značkami* nebo *Původní*).

Obr. 8

Jestliže máte v dokumentu opravy od více lidí, tzv. recenzentů, zkuste rozbalit nabídku **Zobrazit** na panelu nástrojů *Revize*. V ní se nachází také položka **Recenzenti**. Zde pak můžete zrušit zaškrtnutí políčka u všech políček s výjimkou políček u těch jmen, která si v danou chvíli chcete nechat zobrazená (obráz. 8).

JAK REVIZE UKONČIT?

Pokud je již dokument připraven k tisku nebo k odeslání a již do něj nechcete další nové revize zapracovávat, režim pro revize ukončete. Jak? Stačí kliknout na ikonu **Sledování změn** na panelu nástrojů *Revize* nebo v nabídce **Nástroje** na příkaz **Sledování změn**.

K ČEMU SLOUŽÍ REŽIM POROVNAT A SLOUČIT DOKUMENTY?

Rozeslali jste určitý dokument různým lidem, aby v nich udělali úpravy bez zapnutí sledování změn neboli revizí, a nyní potřebujete původní dokument porovnat s opraveným? Nebo jste našli dva starší soubory vytvářené na stejné téma a potřebujete zjistit, v čem se liší?

Právě k takovému účelu je vhodný nástroj **Porovnat a sloučit dokumenty**. Přitom si ještě můžete zvolit, zda porovnání má být uděláno v původním, či v opraveném dokumentu, anebo zda má směřovat do nového dokumentu.

JAK SE PŘI POROVNÁNÍ POSTUPUJE?

1. Otevřete si pouze původní dokument a v nabídce **Nástroje** klikněte na příkaz **Porovnat a sloučit dokumenty**.

2. Otevře se dialogové okno pro vyhledání souboru, s kterým chcete původní soubor porovnávat. Vyhledejte složku, ve které se tento soubor nachází, a označte ho.
3. V dolní části dialogového okna se podívejte na zatržení voleb **Právní porovnání** či **Najít formátování** (obráz. 9).
4. Volbu **Právní porovnání** použijte tehdy, když oba dokumenty, původní i opravený, potřebujete sloučit do nového dokumentu tak, aby oba soubory zůstaly nezměněny. Volba **Najít formátování** zase říká, zda chcete sledovat i změny ve formátování dokumentu.

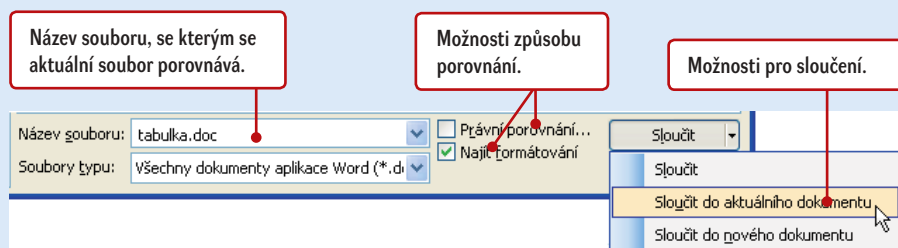
5. Důležité jsou nyní ještě možnosti tlačítka **Sloučit**:

- Volba **Sloučit** znamená, že se změny sloučí do opraveného dokumentu.
  - Volba **Sloučit do aktuálního dokumentu** znamená, že se změny sloučí do původního dokumentu.
  - Volba **Sloučit do nového dokumentu** znamená, že se změny sloučí do nově vytvořeného dokumentu.
6. Klikněte tedy na tlačítko **Sloučit** (podle výběru, který je pro vás v dané situaci nejvhodnější). Vznikne sloučený dokument, ve kterém budou zobrazeny jednotlivé odlišnosti.

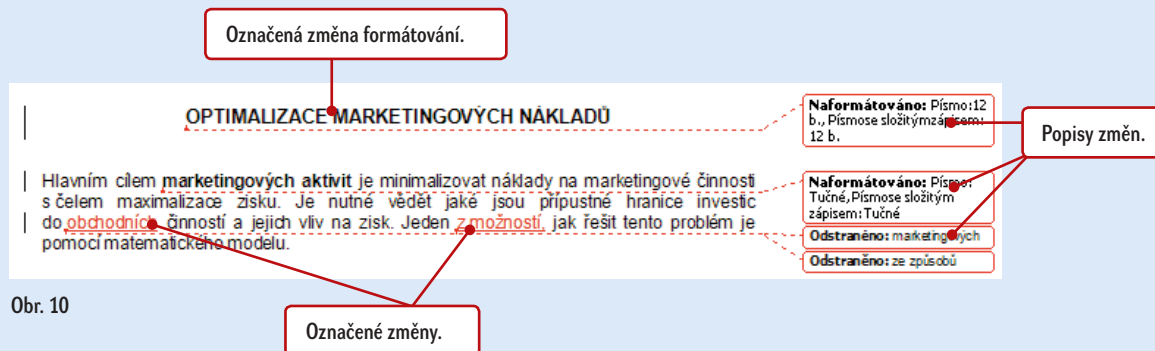
Na první pohled vám sloučený dokument může připomínat soubor, který by vznikl při zapnutí volby *Sledování změn* (obráz. 10). Protože porovnávání i slučování dokumentů probíhá na podobném principu, můžete s těmito dokumenty pracovat podobně jako při režimu revizí.

Pokud tedy máte na počítači různé verze jednoho dokumentu, neváhejte a vyzkoušejte nástroj, který vám textový editor nabízí. Můžete si tak ve svých textech snadno udělat pořádek, aniž byste vše uchovávali.

Marie Franců

Obr. 9

Obr. 10

ZKUSTE PRACOVAT S PROJEKTY MS WORKS

Projekt dovoluje vytvořit seznam kroků nutných ke splnění určitého plánu a následně kontrolovat, zda je konkrétní krok již splněný. Doma můžete projekty využít třeba při plánování dovolené.

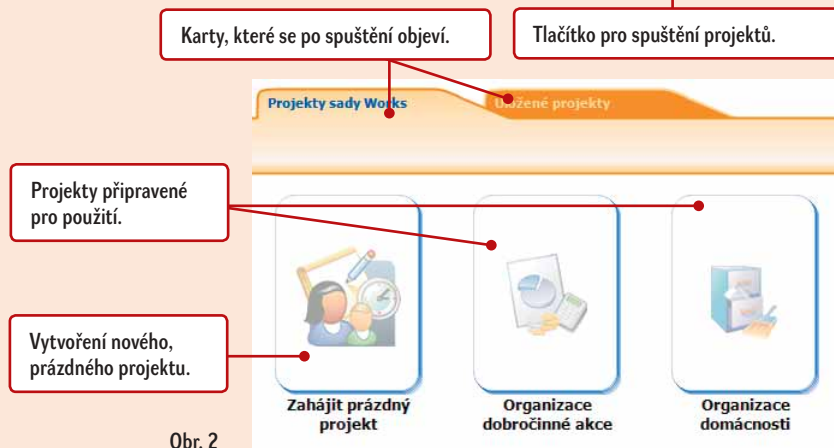
PŘIDÁNÍ ÚČTU

V horní části okna spouštěče úloh klikněte na tlačítko **Projekty** (obr. 1). Zjistíte, že celé okno se změní tak, že bude obsahovat kartu *Projekty sady Works* a kartu *Uložené projekty*. Na kartě *Projekty sady Works* se nachází již připravené projekty, které můžete

pro svou práci použít (obr. 2). Na druhé kartě uvidíte ty projekty, které si sami vytvoříte a uložíte. Přitom vlastní projekty můžete připravovat i na základě projektů předdefinovaných.

Obr. 1

Obr. 2

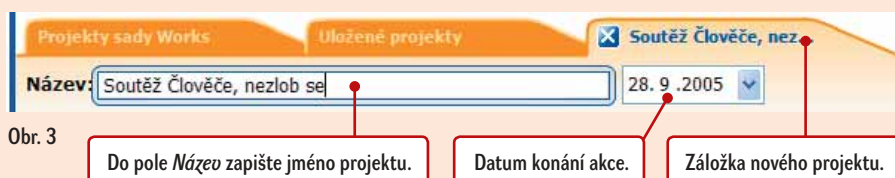
JAK ZAČÍT S PROJEKTEM PRACOVAT?

Zkuste si tedy nejprve vytvořit zcela nový projekt, do kterého budete veškeré položky zadávat sami.

1. Pod záložkou **Projekty sady Works** klikněte myší na první obrázek **Zahájit prázdný projekt** (obr. 2).
2. Vytvoří se nový, čistý projekt, do kterého můžete zadávat vlastní úkoly a termíny. Vytvoří se vlastně nová karta daného projektu, a dokud bude projekt otevřený, bude

zobrazena i daná karta se svou záložkou. Jakmile projekt uzavřete, samostatná záložka se skryje.

3. Nově vytvořený projekt nejprve pojmenujte, například **Soutěž Člověče, nezlob se**. Jméno projektu se zapíše do políčka **Název**. Tento název se poté zobrazí také v záložce karty celého projektu (obr. 3).
4. Poté ze sousedního rozbalovacího políčka vyberte datum celé akce (obr. 3).

Obr. 3

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vytvořit nový projekt.

Jak do projektu přidat úkoly.

Jak označit úkoly jako splněné.

Jak projekt zkopírovat.

Název programu: MS Works 7.

CO JSOU VLASTNĚ PROJEKTY?

info

Dá se říci, že projekty jsou seznamy dílčích úkolů, které je třeba provést pro splnění určitého plánu, například pro uspořádání nějaké akce, naplánování výletu či pro vypracování zprávy.

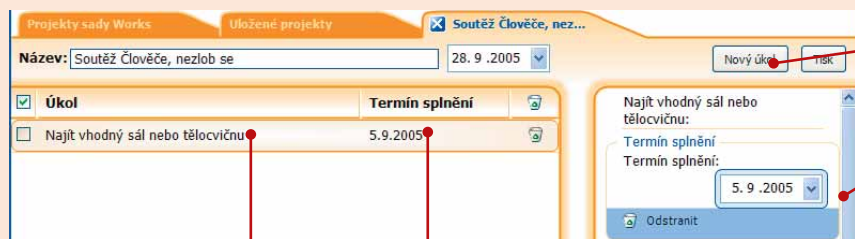
Při práci na projektu vytvoříte seznam jednotlivých úkolů, které je třeba dokončit, aby celá akce jako celek proběhla v pořádku. Každému úkolu přiřadíte termín splnění tak, aby se nenarušila doba konání či vlastní průběh celé akce. A vždy po splnění jednotlivých úkolů si můžete daný úkol označit jako dokončený.

Navíc lze dílčím úkolům přiřadit i soubor, ve kterém se záznamy potřebné pro splnění daného úkolu mohou zapisovat či jinak zpracovávat. Například jde o šablonu pro ukládání kontaktů, o šablonu pro vytvoření pozvánky či objednávky nebo o tabulku, ve které budete sledovat dary od sponzorů, upomínkové předměty, prodej občerstvení apod.

Pokud úkolu přiřadíte nějakou položku, bude mezi touto položkou s úkolem vytvořen odkaz.

Přiřazené položky se pak mohou otevírat přímo ze seznamu úkolů. Důležité je tedy, že všechny informace související s projektem jsou přístupné na jednom místě.

5. Nyní si rozmyslete, co vše je třeba udělat, aby se akce vydařila. Zadávejte jednotlivé úkoly a dobu jejich splnění tak, aby celá akce proběhla v pořádku. Pro zadání úkolu vždy klikněte na tlačítko **Nový úkol** (obr. 4). Zobrazí se prázdný řádek, do kterého můžete napsat vlastní zadání úkolu.
6. Poté klikněte na místo, kde má být termín plnění úkolu, a v pravé části okna se zobrazí rozbalovací nabídka kalendáře pro výběr data (obr. 4). Vyberte tedy datum, kdy by měl být zapsaný úkol splněn.
7. Všimněte si možností, které se nachází pod zadáním data. Právě zde najdete možnost pro přidružení (dalo by se říci připojení) souboru či odkazu a také možnost zápisu poznámky k danému úkolu (obr. 5).

Obr. 4

Obr. 6

Pokud potřebujete k danému úkolu připojit soubor nebo odkaz, klikněte na jednu z položek **Šablona sady Works**, **Dokument** a **Webový odkaz**.

Klikněte například na položku **Dokument** (pro připojení existujícího souboru), a otevře se dialogové okno *Otevřít*. V něm si jen vyhledáte název a umístění daného souboru a vše potvrdíte. Výsledek se hned zobrazí (obr. 5).

8. Stejným způsobem zapište také ostatní úkoly daného projektu. U některého můžete mít zadán jen název úkolu a termín splnění, u jiného můžete mít také připojen soubor nebo poznámku.

9. Jakmile máte všechny úkoly zapsány, projekt je vytvořen, a pokud s ním nechcete pracovat hned, můžete ho zavřít. Svým pojmenováním je zároveň už uložen a příště ho již najdete na záložce *Uložené projekty*.

A CO PRÁCE S CELÝMI PROJEKTY?

Někdy se vám může stát, že potřebujete rychle připravit nový projekt, ale přitom víte, že většina dílčích kroků by se mohla podobat krokům v projektu, který jste dělali již dříve, anebo by mohla být dokonce stejná. V takovém případě si udělejte kopii daného projektu, poté ho přejmenujte a opravte úkoly, které jsou jiné; případně některé přidejte, jiné zase odstraňte.

JAK PROJEKT ZKOPÍROVAT

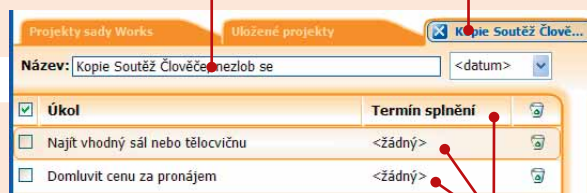
1. Přepněte do záložky **Uložené projekty** a klikněte na tlačítko **Kopírovat projekt**.
2. Zobrazí se dialogové okno se seznamem všech uložených projektů.
3. Označte si ten, který potřebujete zkopírovat. Poté klikněte na tlačítko **Kopírovat**.

10. Pokud byste projekt ještě před ukončením chtěli vytisknout, klikněte na tlačítko **Tisk** vpravo vedle tlačítka **Nový úkol**. Zobrazí se jen dialogové okno *Tisk*, ve kterém lze zadat rozsah tisku či počet kopií. U seznamu úkolů se vytisknou nejenom názvy všech úkolů, ale i všechny poznámky, které jste k nim zadali. Dále se budou tisknout také data splnění a zaškrťovací políčka, určující, zda úkol byl, či nebyl splněn. Přílohy přidružené k úkolům vytištěny nebudou.

JAK SE S ÚKOLY PRACUJE?

Nyní již víte, že úkoly určují dílčí kroky, které vedou ke sledování přípravy a plnění celého projektu. Také již úkoly umíte vytvářet, proto se ještě podívejte, jak splněný úkol označit nebo jak znění úkolu opravit, či dokonce jak celý úkol odstranit.

Obr. 7

4. Otevře se kopie původního projektu s názvem *Kopie* a původní název (obr. 7).
5. Pokud nyní chcete projekt přejmenovat, stačí do políčka *Název* napsat jiné jméno pro daný projekt.

JAK NEPOTŘEBNÝ PROJEKT ODSTRANIT

1. Přepněte do záložky **Uložené projekty**.
2. Klikněte na tlačítko **Odstranit projekt**.

Pokud nějaký úkol splníte, zaškrtněte políčko vlevo vedle něj (obr. 6). Tím se úkol zobrazí přeškrtnutý, tedy jako splněný. Zůstává však zachován v rámci projektu, třeba pro zpětnou kontrolu.

Jestliže chcete nějaký úkol změnit, klikněte na něj – tím ho označíte. Potom na něj klikněte ještě jednou – tím se dostanete do editačního režimu daného úkolu. Stačí jen potřebný text opravit a nakonec stisknout klávesu **Enter**.

Může se stát, že při vytváření seznamu úkolů zjistíte, že některý z nich je zbytečný. Pokud ho budete chtít odstranit, klikněte na obrázek koše vpravo od daného úkolu. Důležité je to, že odstraněním úkolu dojde k jeho odebrání z projektu i k odebrání případných připomenutí z kalendáře. Přidružené soubory a šablony však zůstanou v počítači zachovány.

Zobrazí se dialogové okno se seznamem všech uložených projektů.

3. Označte ten, který potřebujete zrušit.
4. Nakonec klikněte na tlačítko **Odstranit**.

Při odstraňování projektu dojde ke smazání všech úkolů i k propojení s daným projektem. Nebudou však smazány ty soubory, které byly k projektu přidruženy, ty v počítači zůstanou.

Marie Franců

POŠTOVNÍ KMOTRA LIŠKA

Přestože s výrobky „Made in China“ se setkáváme každý den, software z tohoto kouta světa není v našich zeměpisných šířkách právě obvyklý. Každé pravidlo však má svou výjimku. V tomto případě se jedná o (doma) velmi populární e-mailový klient Foxmail, který šíří dobré jméno čínských programátorů už i v evropských vodách.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak nastavit e-mailový účet.
Jak stáhnout došlé zprávy.
Jak odeslat e-mailovou zprávu.

Foxmail 5.0

Autor: Zhang Xiaolong.

Licence: freeware.

Lokalizace do češtiny: ano.

Domovská stránka:

<http://www.foxmail.com.cn>

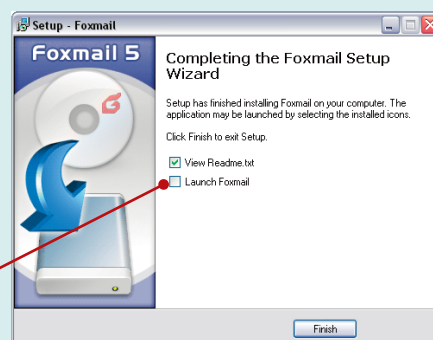
info

INSTALACE A POČEŠTĚNÍ PROGRAMU

Instalační balíček anglické verze si můžete stáhnout z oficiálních stránek Foxmailu (<http://fox.foxmail.com.cn/english2.htm>). Lokalizaci do českého jazyka pak získáte na adrese http://web.cz/fox_mail/download.html. Instalaci programu zahajte spuštěním souboru **fm50en.exe**. Vzhledem k tomu, že tento proces neobsahuje žádné neobvyklé volby, můžete jím jen „proklikat“. Pouze v posledním okně ještě před kliknutím na tlačítko **Finish** zrušte označení volby **Launch Foxmail** (obr. 1).

Nyní si rozbalte (ve Windows XP pouhým dvojitým kliknutím) druhý stažený soubor (**fm50czech.zip**) a jeho obsah nakopírujte do instalační složky programu (standardně **C:\Program Files\Foxmail**). Nedejte se zmást názvem souboru (**Chinese.lbg**), skutečně obsahuje češtinu.

Před stisknutím tlačítka **Finish** zrušte označení volby **Launch Foxmail**. Program si nejprve počeštíte.

Obr. 1

NASTAVENÍ E-MAILOVÉHO ÚČTU

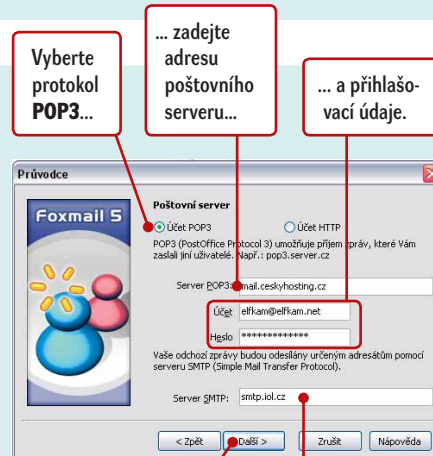
V prvním kroku konfigurace pouze klikněte na **Další**. V následujícím okně pak do kolonky **Uživatelské jméno** (zde je překlad trochu matoucí) zadejte libovolný název vytvářeného účtu. Pokud nechcete měnit složku pro ukládání e-mailů (není potřeba), pokračujte tlačítkem **Další**.

Nyní do políčka **Jméno odesílatele** zadejte své jméno, eventuálně přezdívkou. Tento údaj se bude příjemci zobrazovat jako položka **Od** místo e-mailové adresy. Proto je vhodné zadat jej výstižně a srozumitelně, aby adresát nemusel zdlouhavě pátrat, od koho mu zpráva přišla. Nepoužívejte však háčky a čárky! Mnoho poštovních serverů totiž české znaky nepodporuje. Do kolonky **Adresa el. pošty** pak zadejte svoji e-mailovou adresu a pokračujte tlačítkem **Další**.

Nyní vás čeká konfigurace komunikace se servery (obr. 2). Označte volbu **Účet POP3** a do políčka **Server POP3** zadejte adresu serveru, kterou zjistíte od poskytovatele své

e-mailové schránky (zaměstnavatele, freemailového serveru...). Adresa se zadává včetně určení protokolu, tedy kupříkladu jako **pop3.poskytovatel.cz** nebo jako **mail.poskytovatel.cz**. Položky **Účet** a **Heslo** slouží k zadání údajů důležitých pro přihlášení k tomuto serveru. **Server SMTP** si budete muset zjistit od poskytovatele svého připojení k internetu. (Tedy nikoliv od poskytovatele e-mailové schránky – samozřejmě za předpokladu, že se jedná o odlišnou organizaci.) Opět se zadává včetně určení protokolu (např. **smtp.provider.cz**) a opět pokračujte kliknutím na **Další**.

V posledním konfiguračním okně jsou už pouze dvě volby. **SMTP server vyžaduje...** označte jen tehdy, pokud jste byli informováni, že identifikace je nutná. Přihlašovací údaje (obvykle stejné jako pro připojení k internetu) zadáte později. Možnost **Ponechávat kopie...** aktivujte, přistupujete-li k poštovní schránce i odjinud (např. přes webové rozhraní). Průvodce zavřete pomocí tlačítka **Dokončit**.

Obr. 2

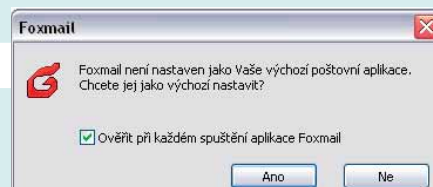
Pokračujte tlačítkem **Další**.

Adresu **SMTP serveru** pro odchozí poštu zjistíte od poskytovatele připojení k internetu.

PRVNÍ SPUŠTĚNÍ

Při spuštění aplikace budete dotázáni (obr. 3), zda chcete Foxmail zvolit za svůj výchozí e-mailový klient. Pokud se rozhodnete záporně, zrušte zatržení volby **Ověřit...**, v opačném případě jej ponechte.

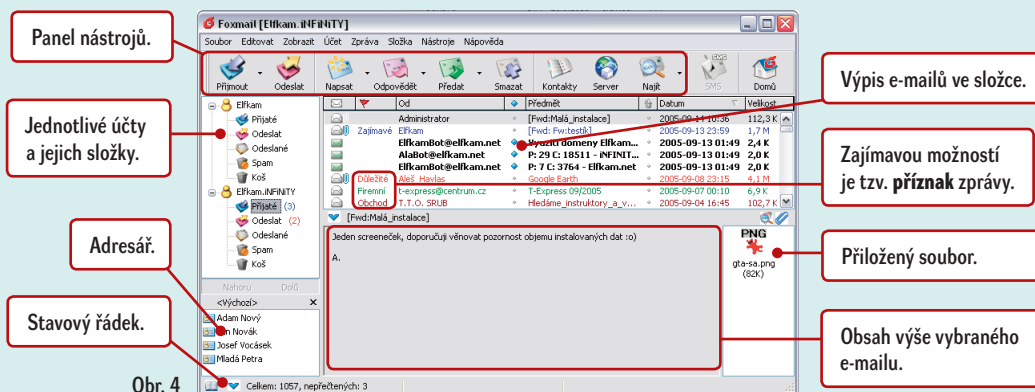
V horní části okna (obr. 4) naleznete tradičně panel nástrojů, v levé části pak sloupec se všemi dostupnými e-mailovými účty (další přidáte pomocí **Účet / Nový**) a pod ním vybraný adresář. Kliknutím na symbol

Obr. 3. Zvolení Foxmailu za výchozí poštovní klient nelze než doporučit.

znaménka plus u názvu účtu rozbalíte výpis jednotlivých složek a kliknutím na jednu z nich zobrazíte v pravé prostřední části okna její obsah.

Obr. 4

STAHOVÁNÍ A PROHLÍŽENÍ E-MAILŮ

Pro stáhnutí zpráv klikněte na první tlačítko na panelu nástrojů – **Přijmout**. Můžete také použít adekvátní příkaz **Soubor / Přijmout zprávy ze všech účtů**. Pomocí volby **Soubor / Přijmout nové zprávy z účtu** nabídku dostupných účtů a zvolením jednoho konkrétního stáhnete zprávy pouze z něj.

V případě, že e-mail obsahuje přílohu, přibude v pravém dolním rohu okna ještě bílý pruh s výpisem připojených souborů (obr. 4). Dvojitým kliknutím na některý z nich zobrazíte stručné informační okno, v němž se lze rozhodnout o dalším postupu. Na výběr

jsou položky **Otevřít** (v příslušném programu) a **Uložit jako...**

Označenou zprávu můžete samozřejmě **smazat** pomocí stejnojmenného tlačítka nebo pomocí volby **Zpráva/Smazat**. Pod tímto menu (**Zpráva**) naleznete také příkazy **Přesunout do...**, resp. **Kopírovat do...**, díky nimž lze zprávy přesouvat mezi složkami či mezi účty.

Program standardně nezobrazuje celou hlavičku zprávy; pokud si ji však chcete přečíst jen prostudovat, použijte příkaz **Zpráva / Vlastnosti zprávy** a otevřete záložku **Podrobnosti**. Zajímá-li vás z celé hlavičky (z důvodu

použití jména odesílatele) pouze skrytá e-mailová adresa odesílatele, je lepší zvolit příkaz **Zpráva / Informace o odesílateli** nebo **Zpráva / Informace o adresách**.

Zajímavá je také možnost nastavit **příznak** zprávy (obr. 4; menu **Zpráva / Změnit příznak**) – tato možnost barevně odliší došlé e-maily a rozdělí je do jednotlivých kategorií (práce, milostná korespondence aj.). Příznaky lze samozřejmě nastavovat také automaticky pomocí filtrů, to si však popíšeme až v příštím díle.

POSÍLÁNÍ E-MAILŮ

Klikněte na tlačítko **Napsat** (event. **Zpráva / Napsat novou zprávu**). V nově otevřeném okně (obr. 5) zadejte nejprve adresu příjemce (**Komu**). Chcete-li poslat elektronický dopis více lidem najednou, zadejte do adresního řádku první e-mail; stisknete-li klávesu **Enter**, můžete psát další. Taktéž můžete využít pole **Kopie**, které má adekvátní význam i způsob použití.

Vyžadujete-li modifikaci **adresy odesílatele** (hodí se v případě, že prostřednictvím Foxmailu spravujete více poštovních účtů) nebo **slepu kopii** (obvykle nazývanou spíše „skrytá kopie“) či **adresu pro odpověď**, využijte roletovou nabídku **Zobrazit / Hlavička zprávy** nebo tlačítko **Hlavička** na panelu nástrojů. (Význam slepé kopie spočívá v tom, že jednotliví adresáti nevidí adresy ostatních, což je s ohledem na množství různých virů a špiónských programů, bažících po nových obětech, možnost více než šikovná. Adresu pro odpověď využijete např. tehdy, když píšete z pracovní adresy, avšak odpověď byste si rádi vybrali ve své soukromé schránce.)

Dále pokračujte zadáním **předmětu**. Jeho zadání není povinné, avšak pamatujte, že je to první, co příjemce z e-mailu uvidí. Tudíž „předmět“ by měl přesně a stručně vystihnout, čeho se zpráva týká.

Do těla zprávy (největší část okna) napište vlastní obsah sdělení. V případě potřeby lze pomocí tlačítka **Připojit (Vložit / Připojit ke zprávě soubor/-y)** přiložit k e-mailu soubor(y). (Šikovné je, že v dialogovém okně jich lze

stisknutím klávesy **Ctrl** a klikáním na jednotlivé soubory vložit více najednou.)

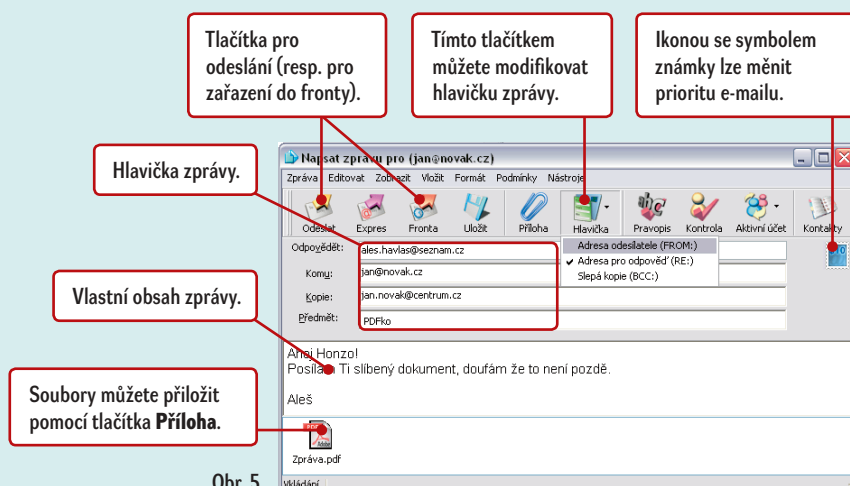
Hotovou zprávu pak odešlete kliknutím na tlačítko **Odeslat (Zpráva / Odeslat zprávu ihned)**. Pokud chcete napsanou zprávu pouze zařadit do fronty na odeslání (kupříkladu když jste off-line), klikněte na tlačítko **Fronta** (nedobře přeložený příkaz **Zpráva / Odeslat zprávu z fronty**). Frontu můžete později odeslat pomocí tlačítka **Odeslat**, nacházejícího se na panelu nástrojů hlavního okna programu (**Soubor / Odeslat zprávy z fronty všech účtů**).

Reagujete-li na něčí e-mail, bývá zvykem učinit tak pomocí odpovědi. Zobrazte původní zprávu a klikněte na tlačítko **Odpovědět**. Otevře se opět okno pro psaní zprávy, avšak

s již zadanou adresou příjemce, předmětem (před jeho začátek se vloží **Re:** – z angl. *reply*, tj. odpověď) a původním e-mailem vloženým do těla zprávy. Čas od času je taky potřeba přeposlat zprávu třetí straně. To provedete tlačítkem **Předat** na panelu nástrojů. Opět se otevře okno pro psaní zprávy s vloženým textem původního e-mailu a s předmětem (před jeho začátek se vloží **Fwd:** – z angl. *forward*, tj. kupředu), avšak příjemce budete již muset zadat sami.

Vyžaduje-li váš SMTP server přihlašovací údaje, musíte je před odesláním prvního e-mailu zadat pomocí menu **Účet / Vlastnosti účtu / Poštovní server** a kliknutím na tlačítko **Nastavit**.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

Obr. 5

PDF SNADNO A RYCHLE

Při přenosu dokumentů na jiné počítače se můžete setkat s problémy. Ty se nemusí týkat jen čitelnosti českých textů, ale třeba i toho, že si nepřejete, aby vaše dokumenty (nebo jejich části) někdo upravoval a užíval je pro jiné potřeby. Pro dokumenty, které mají být co možná nejobecněji čitelné, se ujal formát PDF.

PŘIDÁNÍ ÚČTU

Formát PDF je rozšířen po celém světě mimo jiné díky tomu, že si kdykoliv můžete z internetu (nebo například z našich cedéček) zadarmo stáhnout aplikaci Adobe Reader, která umožňuje pohodlné čtení.

Problém může působit konverze běžného dokumentu do formátu PDF. Ne každý textový procesor však tento typ exportu ovládá.

V polovině roku 2005 byl na trh uveden program 602Print Pack (nyní již ve verzi 5), který umožňuje snadno, rychle a pohodlně vytvářet dokumenty ve formátu PDF, a to nejen z 602Textu, ale z libovolné aplikace, která umožňuje tisk. Umožňuje podle potřeby konvertovat libovolný dokument do univerzálního formátu, který zaručí bezproblémové

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak získat program 602Print Pack a jak jej nainstalovat.

Jak libovolný dokument převést do formátu PDF.

Název programu: 602Print Pack.

Cena: 1188 Kč.

www.602.cz

a věrné zobrazení i tisk na počítači pracujícím na libovolné platformě. Může jít o soukromou či služební korespondenci, obchodní nabídky i ceníky, smlouvy, tisková oznámení a díky dokonalé konverzi grafiky třeba i o katalogy, technickou dokumentaci, a dokonce i o výkresy.

JAK 602PRINT PACK PRACUJE?

Program 602Print Pack principiálně pracuje jako tiskárna. Co to znamená? Chcete-li převést dokument do formátu PDF, nemusíte spouštět žádný další program. Prostě dokument jen vytisknete, jako když cokoliv jiného tisknete na papír. Předem však v dialogovém okně příkazu **Tisk (Print)** místo obvyklé tiskárny nastavíte „softwarovou tiskárnu“ **Print2PDF**.

Programový „balík“ 602Print Pack obsahuje „softwarové tiskárny“ hned tři. Vedle již zmíněné tiskárny Print2PDF jsou to ještě tiskárny **Print2Mail** a **Print2Picture**. První z nich vytvoří ze stránek dokumentu obrázky

JAK 602PRINT PACK ZÍSKAT

info

Pokud si budete chtít produkt nezávazně vyzkoušet, můžete si ze stránek firmy Software602 stáhnout jednorázovou *trial verzi* s dobou použitelnosti 30 dnů. Poté, pokud se rozhodnete produkt dále používat, je zapotřebí jej zaregistrovat na základě zakoupeného licenčního čísla.

Cena licence pro verzi jednorázovou je 1188 Kč, ceny verzí víceuživatelských rostou podle počtu možných uživatelů – od 2854 Kč za verzi pro 3 uživatele až do 47 598 Kč za verzi pro 100 uživatelů (všechny ceny jsou uvedeny s DPH).

Jednorázovou *trial verzi* si můžete zadarmo stáhnout ze stránek společnosti Software602 http://www.602.cz/produkty/602print_pack/download_602print_pack.htm.

Velikost samorozbalovacího instalačního souboru je přibližně 9 MB.

přesně odpovídající stránkám, které byste jinak vytiskli pomocí běžné tiskárny na papír, a zajistí jejich odeslání elektronickou poštou na místo určení. Druhá „tiskárna“ vytváří z jednotlivých tiskových stran dokumentu

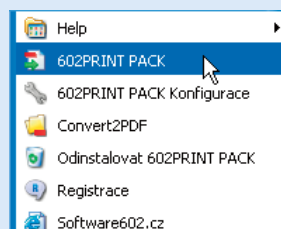
needitovatelné obrázky; přitom je k dispozici řada nastavení, jejichž prostřednictvím můžete ovlivnit vzhled výsledného „tisku“.

INSTALACE A SPUŠTĚNÍ

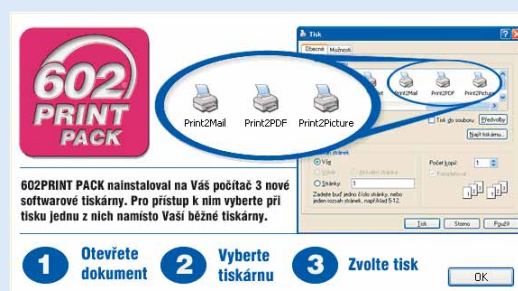
Produkt 602Print Pack se instaluje pomocí běžného instalačního programu, stejně jako jiné programy. Stažený samorozbalovací soubor 602print_pack5.exe prostě spusťte a postupujte podle zobrazovaných pokynů. Po ukončení instalace zjistíte, že vám ve Windows v nabídce **Start – Všechny programy** přibyla položka **602Print Pack**, obsahující několik dalších položek (obr. 1).

Pro rutinní práci nemusíte položky vůbec spouštět (stačí jen nastavit vhodnou „tiskárnu“, jak jsme se zmiňovali výše). Pokud spustíte např. položku **602Print Pack**, zobrazí se ilustrační okénko, připomínající postup práce s produktem (obr. 2).

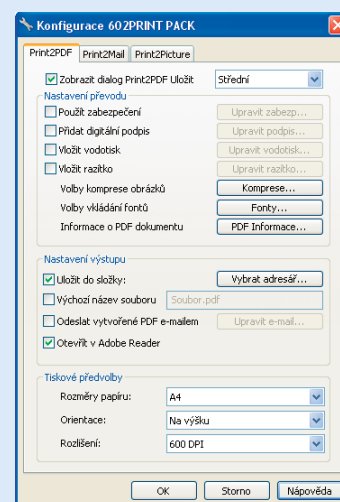
Až se později s tiskárnou 602Print Pack více seznámíte, můžete zapřemýšlet o různých možnostech nastavení konfigurace, nabízených v dialogovém okně **Konfigurace 602Print Pack** (obr. 3). Jeho možnostmi se ale v tuto chvíli nenechte vyděsit...

Obr. 1. Položky nabídky 602Print Pack.

Obr. 2. Jak produkt pracuje.

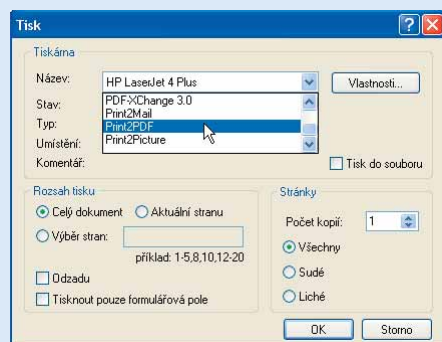
Obr. 3. Komplexní dialogové okno pro nastavení konfigurace.

PRVNÍ KONVERZE

Převod dokumentu do formátu PDF si můžete zkusit ihned po instalaci. Načtete si do programu 602Text nějaký dokument (nebo si ho pro tento účel vytvořte). V menu **Soubor** spusťte příkaz **Tisk**. A teď pozor – v tiskovém dialogovém okně nastavte voličem **Název** jako aktuální tiskárnu **Print2PDF** (obr. 4).

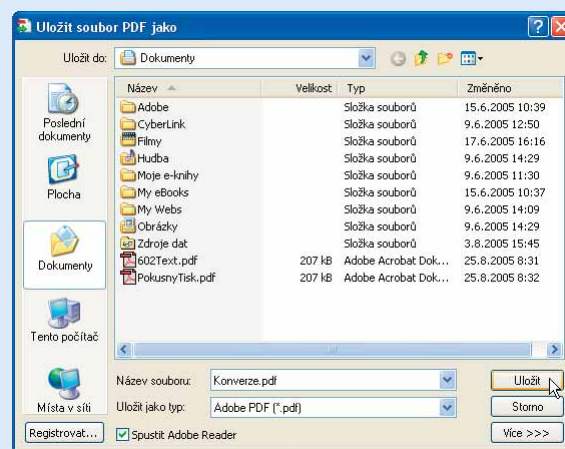
Potom již klidně můžete spustit vlastní tisk. Protože jde o výstup do souboru, a nikoliv o tisk na papír, je zapotřebí v následujícím dialogovém okně (obr. 5) pojmenovat výstupní PDF soubor a určit, do které složky a na který disk má být uložen.

Pokud vypadá vaše dialogové okno trochu jinak, než ukazuje obrázek č. 5 (je větší), všimněte si tlačítka <<<**Méně** vpravo dole. Kliknete-li na něj, dialogové okno se „sbalí“

Obr. 4. Nastavení Print2PDF jako tiskárny.

souborů PDF, aby mohl být zkontrolován. Pak již zbývá jen kliknout na tlačítko **Uložit**, a dokument ve formátu PDF je vytvořen a uložen; vy si ho můžete hned prohlédnout a posoudit, zda je to opravdu „ono“.

Obr. 5. Dialogové okno před konverzí do PDF.

ROZŠÍŘENÉ MOŽNOSTI PŘEVODU

Konverzi do formátu PDF lze modifikovat řadou různých nastavení. Parametry pro „tisk“ lze buď specifikovat v konfiguraci programu (pak budou až do případné změny platit pro všechny další tiskové úlohy), nebo je pro konkrétní převod nastavit v tiskovém dialogovém okně. Konfiguraci pro začátek nebudeme raději měnit, a podíváme se tedy na druhou možnost. Pokud je tiskové dialogové okno „sbaleno“, dvojitě klikněte na tlačítko **Více>>>**. Tiskové dialogové okno se tím doplní o řadu ovladačů (obr. 6).

Nejprve si probereme význam tlačítek v levé části dialogového okna:

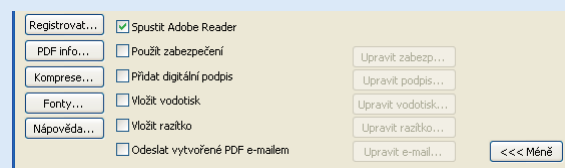
- **Registrovat** – otevře se průvodce registrací. Ten vám umožní produkt zaregistrovat a z trial verze tak získat plnohodnotný produkt, pracující již bez časového omezení.
- **PDF info** – otevře se dialogové okno **Informace o PDF souboru**. Pokud do jeho polí napíšete popisné údaje o PDF souboru (název, předmět, autor, klíčová slova), budete moci tyto údaje později využívat pro efektivní vyhledávání a třídění svých PDF souborů.
- **Komprese** – otevře se dialogové okno **Volby komprese obrázků**, umožňující nastavit způsob vložení obrázků do PDF dokumentu. Lze tu zvolit rozlišení v dpi (bodech na palec) a formát: buď formát JPEG s mož-

ností volby komprese (a tím i kvality zobrazení), nebo formát ZIP.

- **Fonty** – otevře se dialogové okno **Volby vkládání fontů**. V něm můžete buď vyžádat, nebo potlačit náhradu písem (fontů) TrueType za písma jiná, specifikovaná převodní tabulkou, vytvořenou v konfiguraci. Dále můžete zajistit vložení popisu písem přímo do dokumentu, aby písma byla pro zobrazení dokumentu připravena i na těch počítačích, na kterých nejsou nainstalována.

Zaškrtnutí políčka **Spustit v Adobe Reader** jsme již probrali; podívejme se na to, k čemu slouží zaškrtnutí políček dalších (vždy se zpřístupní příslušná tlačítka vpravo, otvírající dialogová okna pro konkrétní nastavení):

- **Použít zabezpečení** – umožní vázat čtení dokumentu a možnosti jeho specifikovaných úprav (tisk, úpravy, kopírování obsahu, vkládání komentářů a formulářových polí) na uživatelská hesla.
- **Přidat digitální podpis** – pokud vlastníte digitální podpis, můžete jej k dokumentu připojit. Tím čtenáře ujistíte o autentičnosti dokumentu.

Obr. 6. Spodní část rozšířeného tiskového dialogového okna.

- **Vložit vodotisk** – umožňuje na první stránku dokumentu (nebo na všechny stránky) přidat vodotisk; v tomto případě jde o textový popis, umožňující identifikaci typu dokumentu.
- **Vložit razítko** – umožňuje na první stránku dokumentu (nebo na všechny stránky) vložit obrázek, který bude symbolizovat např. otisk razítka nebo váš podpis.
- **Odeslat vytvořený PDF e-mailem** – předdefinuje vlastnosti zaslanky, ve které budete odesílat PDF dokument jako přílohu.

Obr. 7. Zabezpečení výsledného dokumentu.

ZABEZPEČENÍ DOKUMENTU

Po zaškrtnutí políčka **Použít zabezpečení** můžete kliknutím na tlačítko **Upravit zabezpečení** otevřít dialogové okno **Nastavení zabezpečení PDF** (obr. 7). V něm pak zadejte

přístupová hesla k dokumentu a určete akce, které bude, či nebude možné s dokumentem provádět.

Jiří Lapáček

PÍŠEME NA VAŠE PŘÁNÍ!

Výsledky čtenosti a prodeje našeho časopisu nám dávají jasný signál: náš časopis jste si oblíbili a to, o čem píšeme, vás zajímá a baví. K tomu však potřebujeme sledovat vaše názory a ohlasy a za každý dopis (byť negativní – těch je naštěstí velmi málo) jsme vám opravdu vděční.

CHCEME VÁM BÝT CO NEJBÍLIŽE, a proto jsme vymysleli, jak byste do jisté míry mohli spoluvytvářet časopis s námi. Vymysleli jsme zbrusu novou rubriku s názvem „Článek na přání“, ve které budeme uveřejňovat články právě na základě vašich nápadů a námětů. V každém čísle přineseme článek na téma, které získáme od někoho z vás. Proto vás tedy vyzýváme: pište nám (e-mailem nebo klasicky) náměty, které byste v nové rubrice rádi našli zpracované ve formě článku. Může se jednat o návod ve stylu rubriky „Jak na to“, ale i o vysvětlení určité problematiky. Nezaměňujte prosím tuto rubriku s oblíbenou rubrikou Listárna. Do ní nám totiž posíláte specifické problémy, které lze vyřešit několika radami. Jako náměty pro novou rubriku uvítáme poněkud komplexnější témata, která vyžadují větší prostor než jen jeden odstavec. Může to být jakékoliv téma z oborů, kterými se v časopise běžně zabýváme – ať již jde o internet, hardware, programy pro kancelář, grafiku, potíže s Windows... Pokud vás tedy napadne něco, o čem byste se rádi dozvěděli více, napište nám. Rádi se vašeho zájmového námětu ujmeme a čtenáře, jehož téma jsme vybrali, odměníme hezkými filmy na DVD. Pro začátek jsme pro vás při-

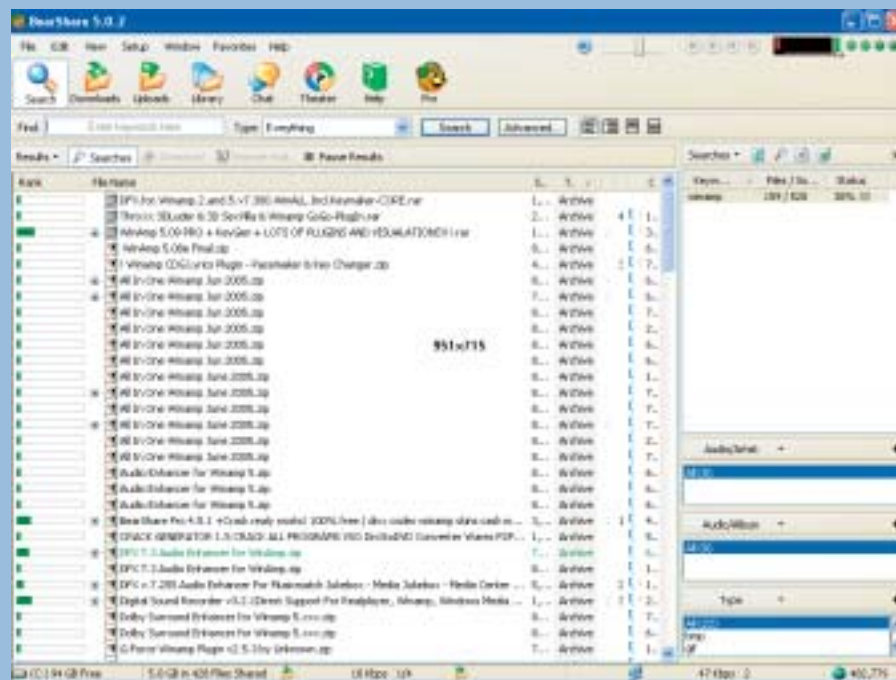
jejich hlavním účelem. Lze je totiž využít i pro zcela legální stahování softwaru či filmů a všeobecně pro výměnu souborů, které jsou příliš velké na to, abyste je posílali jako přílohu elektronické pošty.

VÝMĚNNÉ SÍTĚ A „NĚCO ZA NĚCO“

Obecně tyto sítě fungují na principu sdílení a můžeme je rozdělit do dvou druhů. Abyste mohli vyhledávat, případně stahovat

Chcete, aby na tomto místě vyšel článek podle vašeho námětu? Pište nám své náměty e-mailem na adresu redakce@ppk.cz a do předmětu vepište „Článek na přání“. Můžete nám také napsat dopis na adresu Počítač pro každého, Vogel Burda Communications, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1 a dopis označit opět stejným heslem. V obou případech nepaměňte uvést na sebe nějaký kontakt.

soubor stáhnout, další fází je vyhledávání. Vyhledávat můžete různými způsoby a za pomoci různých kritérií. Lze např. pouze zadat klíčové slovo pro vyhledávání nebo zcela přesně vymezit velikost souboru, při-

V programu BearShare nejste nuceni sdílet velký objem souborů.

soubory, je třeba sdílet adresář o určité velikosti. Ta bývá většinou velmi značná, až v řádu gigabajtů. Existují však i takové sítě, které sdílení adresáře o určité velikosti nevyžadují. Přesto je takový adresář současně s instalací programu vytvořen a je pouze na vás, kolik souborů do něj umístíte.

JAK NA TO

Jak již bylo řečeno, programů a sítí tohoto typu je mnoho. Jejich ovládání je však v podstatě podobné. Každý program si při instalaci vytvoří adresář, do něhož se budou stažené soubory ukládat. Tento adresář je však také automaticky sdílen pro ostatní, takže pokud určitý soubor stáhnete a z tohoto adresáře jej nepřesunete na jiné místo, nabízíte jej ostatním ke stažení i vy. V případě, že chcete určitý

padně můžete vyhledávat v tzv. metadatech. Jde o jakousi „nálepku“ na souborech (hlavně na obrázcích a na hudebních souborech), která obsahuje řadu informací, např. o autorovi či o názvu díla. Vyhledané soubory se pak seřadí v přehledné tabulce a jedním kliknutím se je pokusíte stáhnout.

-mia

PROČ P2P?

info

Výměnné sítě jsou označovány také anglickým výrazem „peer-to-peer“ (zkráceně P2P). Jeden z významů anglického slova „peer“ je rovný, ve smyslu rovný s někým. A to je také princip výměnných sítí. Jde o to, že všechny počítače, které jsou k této síti připojeny, jsou si navzájem rovný a žádný z nich není nadřazen ostatním. Z toho vyplývají stejná práva pro všechny účastníky – můžete tedy stahovat data, od kohokoli se vám zachce.

pravili zpracování tématu, na které se nás často dotazujete ve svých dopisech – jde o problematiku výměnných sítí (tzv. sítí peer-to-peer), kterým se také věnuje sekce na našem redakčním CD.

VYMĚŇUJEME SOUBORY

Mezi nejznámější výměnné sítě a programy patří Kazaa, eDonkey, BearShare a iMesh. Všeobecně jsou tyto sítě spojovány hlavně s pirátstvím a s nelegálním stahováním hudby, videa a softwaru, to však nemusí být

POZOR NA PIRÁTVSTVÍ!

varování

Opakování je matka moudrosti, takže opět připomínáme, že pokud budete někomu poskytovat ke stažení audio- a videosoubory, které jste si např. převzeli z hudebního CD či z DVD s filmem, dopouštíte se nelegálního činu, za který můžete být potrestáni. Ve Spojených státech dnes vydavatelské svazy postupují velmi tvrdě i proti těm, kteří takové soubory pouze stahují.

10 NEJ – ŽEBŘÍČKY

10 nejnavštěvovanějších stránek podle Nearcholu.cz (hodnotí se pouze stránky, které jsou registrované) - 19.9.2005

1. www.Funny-Games.biz
2. www.AUTO.cz
3. www.Slunecnice.cz
4. www.CHMU.cz
5. www.Escort.cz
6. www.TipCars.com
7. www.ROOT.cz
8. www.DPP.cz
9. www.HiFiShop.cz
10. www.CZilla.cz

10 nejstahovanějších českých programů podle www.Slunecnice.cz

1. Codec Pack All in 1
2. ICQ – čeština
3. České a slovenské slovníky zdarma
4. Avast! 4
5. AVG Antivirus
6. Recepty doma
7. All Ten Fingers
8. Ad-aware SE – čeština
9. StrongDC++
10. ICQ Pro 2003 – čeština

10 nejstahovanějších programů pro prohlížení obrázků podle www.Slunecnice.cz

1. IrfanView
2. ACDSee
3. XnView
4. FotoView
5. PictView
6. Archimage
7. ForceVision
8. FlashLight
9. Photolmage Digital
10. SlowView

ZEMĚKOULE V POČÍTAČI

Program najdete na
PPK CD 19/2005

Zajímá vás, jakou barvu mají taxíky v New Yorku, jak je vydlážděno náměstí sv. Petra ve Vatikánu či jaká je délka pláží na Havajských ostrovech? Každý koutek naší planety nyní můžete prozkoumat zadarmo z pohodlí svého domova! Jak? Pomocí programu Google Earth.

CO TO VLASTNĚ JE?

Google Earth je aplikace, která využívá velkého množství družicových snímků a skládá z nich celistvý obraz naší planety. Samozřejmě že vzdálenost, ze které se na Zemi pozorovatel dívá, lze nastavit od úrovně oběžné dráhy až do rozlišení odpovídajícího zhruba turistické mapě. Vybrané zajímavé lokality může uživatel zobrazit dokonce v ještě větších detailech, zhruba odpovídajících leteckým snímkům. V podnadpisu slibovanou barvu newyorských taxíků lze tedy skutečně zjistit.

DALŠÍ SCHOPNOSTI PROGRAMU

Už výše popsaná možnost podívat se na satelitní snímek jakéhokoli místa na světě je bez nadsázky vynikající a také rozumně využitelná. (Namátkou můžeme uvést třeba studijní účely. Místo sáhodlouhého povídání o ekologické škodlivosti těžby uhlí stačí jeden pohled do některé z příslušných lokalit...) Autoři programu však šli ještě dál. Pro snazší orientaci si můžete dát zobrazit názvy měst, hor, jezer, a ve městech dokonce ulice i s jejich názvy, bankomaty, restaurace apod. Aplikace je tedy vlastně interaktivní mapou. Nutno podotknout, že polohy bankomatů, restaurací aj. naleznete pouze v amerických městech, neboť autoři data průběžně dodávají a začali logicky „z domova“. Nicméně i v mnoha nevelkých českých městech jsou již vyznačeny ulice včetně jejich názvů, o názvech měst samých a o popisích významných přírodních objektů ani nemluvě.

V dnešní době se jakýkoli software pracující jen dvourozměrně považuje za přežitek. I Google Earth, věrný tomuto trendu, tedy disponuje rozměrem třetím. Jedním kliknutím se tak přenesete do plastické mapy pokryté

GOOGLE EARTH

info

Výrobce: Google.

Cena: základní verze zdarma.

Jazyk: angličtina.

Lze získat na: <http://earth.google.com>.

satelitními snímky. Výškové rozlišení není nijak extrémně kvalitní, takže v rovinných oblastech toho moc neuvidíte. Přenesete-li se však třeba do Pyrenejí či Grand Canyonu, můžete si zahrát na dravce, který krouží po obloze a hledaje kořist zkoumá ze všech stran terén. Aby toho nebylo málo, u vybraných několika desítek amerických měst máte k dispozici i 3D modely budov. A tak pokud chcete porovnat velikost mrakodrapů na Manhattanu, stačí sednout si k počítači.

Aktuálně zobrazené místo, ať už v zobrazení 2D, či 3D, lze jednoduše uložit jako obrázek typu JPG. Aplikace také obsahuje měření vzdáleností, a to jak vzdušnou čarou, tak po silnicích. A v neposlední řadě se musíme zmínit o systému „připínáčeků“. Do kteréhokoliv místa planety můžete umístit svůj vlastní orientační bod a tyto body posléze řadit do „výletů“ – tedy postupného plynulého „navštívení“ těchto pozic. Jeden takový „výlet“ po nejznámějších místech planety je v programu i předpřipraven.

Obr. 1. Program Google Earth vítá uživatele pohledem na naši planetu.

NÁROKY NA POČÍTAČ

Přemýšlivějšího čtenáře již jistě napadly otázky typu: Poradí si s tímto programem můj počítač? Jak se takové obrovské množství dat, jako jsou obrázky celé Země, dostane ke mně do počítače?

Na první otázku je odpověď více než uspokojivá. Jako minimální konfiguraci uvádějí autoři počítač s procesorem na frekvenci alespoň 500 MHz, s 128 MB RAM a s 3D grafickou kartou disponující 16 MB pamětí. Dnes už tedy jde spíše o slabší stroj.

Na druhou otázku je však odpověď, která úplně každého nepotěší. Samozřejmě potenciální množství zpracovávaných dat je obrovské, tudíž najednou ho stáhnout a uchovat jej lze jen stěží. Z internetu získáte pouze balíček (cca 12 MB), jejž program nainstaluje do vašeho počítače. K používání aplikace je pak potřeba být připojen k internetu, a to linkou o rychlosti minimálně 100 kb/s, neboť Google Earth ta data, která aktuálně potřebuje, stahuje ze serveru výrobce. Tento požadavek ze hry vylučuje ty uživatele, kteří používají telefonní linku a analogový modem nebo mobilní připojení přes GPRS.

ZÍSKÁNÍ A OVLÁDÁNÍ PROGRAMU

Na adrese earth.google.com klikněte na odkaz **Get Google Earth** a na následující straně na tlačítko **I'm good...** Dvojitým kliknutím na stažený balíček posléze zahajete instalaci.

Ovládání programu je pak velmi jednoduché (viz obr. 1). Pomocí čtyřsměrného kříže obraz posouváte, šipkami do tvaru kruhu jej pak otáčíte kolem jeho středu. Přibližujete se pomocí posuvníku vlevo od směrového kříže, ten vpravo slouží k plynulému přechodu mezi pohledem 2D a 3D. V šedivém pruhu při dolním okraji obrazu naleznete vlevo souřadnice středu aktu-

álního pohledu, uprostřed stav stahování potřebných dat a vlevo vzdálenost (bohužel v mílích či stopách) pozorovatele od povrchu planety. Stručně řečeno – pokud jste již někdy prohlíželi na počítači obrázky, nebudete mít s ovládáním programu Google Earth žádné potíže.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

Obr. 2. Satelitní snímek české metropole.

NEJLEVNĚJŠÍ NOTEBOOKY

Pokud se zamýšlíte nad pořízením počítače, můžete do svých úvah zahrnout i notebooky. Už totiž neplatí, že přenosné počítače jsou příliš drahé a jsou tak výsadou pouze hrstky manažerů. Díky výraznému poklesu cen se notebooky stále častěji stávají i volbou domácích uživatelů, a proto jsme se podívali na to, co levné notebooky nabízejí.

I KDYŽ PŘENOSNÉ POČÍTAČE jsou ve většině případů oproti stolním sestavám stále dražší, myslíme si, že pro mnoho domácích uživatelů bude notebook velmi dobrou volbou. Notebook se vyplatí samozřejmě těm, kteří využijí počítač i mimo domov či kancelář, ale i těm, kteří zápasí s místem na pracovním stole. Notebook zaujme i z cenového hlediska: slušně vybavený stolní počítač dnes pořídíte za cenu 15 000 Kč s DPH (viz test v PPK 17/2005) a po přikoupení LCD monitoru vás tato sestava vyjde cca na 22 000 Kč.

Pro test notebooků jsme stanovili cenový limit 25 000 Kč včetně DPH a šlo se nám do něj osm notebooků, z nichž nejlevnější stojí 21 884 Kč. Výhodou notebooků oproti stolním PC je jejich snadná přenosnost (všechny testované notebooky mají hmotnost do 3 kg), takže není problém vzít si je s sebou na chalupu či na dovolenou. Pomocí notebooku můžete vyhledávat informace na internetu, můžete do něj ukládat snímky z digitálního fotoaparátu či z digitální videokamery, ale také se bavit při hraní her nebo při sledování filmů na DVD.

U všech notebooků jsme požadovali operační systém Windows XP a u některých modelů se můžete těšit i na DVD vypalovačku, čtečku paměťových karet, port FireWire či na výstup pro TV. Výkonem jsou tyto notebooky disponovány k provozování všech běžných aplikací, nevhodné jsou pouze pro hráče her či pro uživatele náročných grafických aplikací.

Snímač otisků prstů u notebooku HP Compaq.

CENA VERSUS VÝBAVA

V cenové kategorii do 25 000 Kč je mezi notebooky velmi dobrý výběr. Do testu jsme obdrželi osm notebooků: Acer Aspire 3002WLM ACB, Asus A3521LUH, Brave NoteLine H 725C, FSC Amilo Pro V2030, HP Compaq nx6125, ThinkPad R50e, Toshiba Satellite L10-202 a Umax VisionBook 3100CX. Nejlevnější jsou modely ThinkPad (21 884 Kč), Toshiba (22 003 Kč) a HP Compaq (22 586 Kč). Zatímco jejich cena jistě potěší, budete u nich muset oželeť některé prvky výbavy, které u dražších notebooků bývají zastoupeny.

PROCESORY A OPERAČNÍ PAMĚŤ

Jakou výbavu můžete u nejlevnějších notebooků čekat? Výrobci většinou sázejí na mobilní procesory od firmy Intel, v tes-

Výstup S-Video u notebooku Toshiba.

testovaných modelech byl celkem šestkrát zastoupen procesor Intel Celeron M, ve dvou notebookech (Acer Aspire a HP Compaq nx6125) tepou procesory Sempron od konkurenční firmy AMD. Standardní velikost operační paměti je v současné době u levných přenosných počítačů 256 MB, dva testované notebooky (Brave NoteLine a FSC Amilo Pro) disponují operační pamětí o velikosti 512 MB. Z operační paměti si ubírají svůj díl čipy pro zpracování grafiky. U těchto notebooků se nevyskytují speciální grafické karty, díky kterým byste na notebooku mohli hrát i náročnější 3D hry.

VÍTĚZOVÉ TESTU

Při určování nejlepších notebooků z testovaného startovního pole jsme vycházeli ze tří hodnocení. Nejvýznamnějším kritériem byla výbava notebooku – zde jsme kladnými body ocenili přítomnost DVD vypalovačky, čtečky paměťových karet, výstupu S-Video, portu FireWire, ale i velikost pevného disku či větší velikost operační paměti. Velkou váhu v celkovém hodnocení měly samozřejmě také výsledky testů. Z nich největší význam přikládáme testu SYSmark 2004, dále pak praktickým testům převodu hudby do formátu MP3 a komprimace filmu do formátu DivX. Třetím údajem, který jsme do celkového hodnocení zakomponovali, je délka provozu při napájení z akumulátoru.

Nejvíce bodů nasbíral a držitelem ocenění Tip PPK se stal notebook **Umax VisionBook 3100CX**: z recenzovaných notebooků nabízí nejlepší výbavu, zahrnující DVD vypalovačku, čtečku paměťových karet, výstup S-Video a port FireWire. Výborně si vedl také ve výkonnostních testech.

Druhým oceněným notebookem je **HP Compaq nx6125**. Nabízí také velmi zajímavou výbavu, zahrnující čtečku paměťových karet, výstup S-Video a port FireWire, ale také snímač otisků prstů. Jeho nevýhodou je pouze absence DVD vypalovačky. Tento model si dobře vedl jak ve výkonnostních testech, tak i v testu zjišťujícím dobu provozu notebooku mimo dosah elektrické zásuvky. Ve prospěch tohoto modelu, kterému jsme udělili ocenění Tip PPK, hraje i velmi příznivá cena 22 586 Kč.

DISPLEJE A PEVNÉ DISKY

Obraz se u sedmi notebooků zobrazuje na 15palcových LCD displejích, které pracují v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů. Model Acer Aspire 3002WLM ACB má širokoúhlý displej o úhlopříčce 15,4 palce, který předkládá obraz v rozlišení 1280 × 800 bodů. Širokoúhlý displej je vhodný pro sledování filmů.

Pro ukládání dat jsou u šesti recenzovaných notebooků k dispozici pevné disky s kapacitou 40 GB. Podprůměrný je v tomto směru pouze nejlevnější model ThinkPad: ten na pevném disku nabízí prostor pro uložení 30 GB dat. Naopak premiantem je v tomto ohledu notebook Brave, který má ve výbavě pevný disk s kapacitou 80 GB.

COMBO MECHANIKA NEBO DVD VYPALOVAČKA

Velmi potěšitelnou zprávou je, že i u nejlevnějších notebooků často ve standardní výbavě figurují vypalovací DVD mechaniky. DVD vypalovačkou bylo vybaveno pět modelů v testu. Tři notebooky disponují „pouze“ tzv. combo mechanikami, kombinujícími možnosti CD vypalovačky a čtečky disků DVD. Combo mechaniku nabízejí

dva nejlevnější modely v testu – ThinkPad a Toshiba – a také HP Compaq. Všechny notebooky jsou tak připraveny pro čtení disků DVD, a tedy pro přehrávání filmových titulů na DVD nosičích. Čtyři notebooky (Brave, HP Compaq, Toshiba a Umax) lze díky výstupu S-Video připojit i k televizoru a vychutnat si tak filmový zážitek na větší obrazovce.

DŮLEŽITÉ PORTY

Z výbavy současných notebooků se již vytratila disketová mechanika, ta nebyla součástí výbavy žádného testovaného notebooku. Pro přenos dat jsou dnes podstatně lepším řešením malá paměťová zařízení, která se připojují k portu USB. Bez portů USB si žádný počítač už nelze představit: ThinkPad má tyto porty dva; Acer, HP Compaq a Toshiba má tři a notebooky Asus, Brave, FSC Amilo Pro a Umax nabízejí čtyři porty USB. Plná polovina z recenzovaných notebooků nabízí i port IEEE 1394 (známý spíše pod označením FireWire), který se používá pro připojení digitální videokamery. Těmito modely jsou Asus, FSC Amilo Pro, HP Compaq a Umax.

U notebooků se také příliš často neseťkáte s portem PS/2, využívaným pro připojení externí klávesnice nebo myši. Tímto portem nedisponuje z testovaných modelů žádný notebook, takže pro připojení externí myši nebo klávesnice musíte využít rozhraní USB. U notebooku Asus je myš s rozhraním USB a s optickým snímačem pohybu dokonce součástí standardní výbavy.

ČTEČKY PAMĚŤOVÝCH KARET

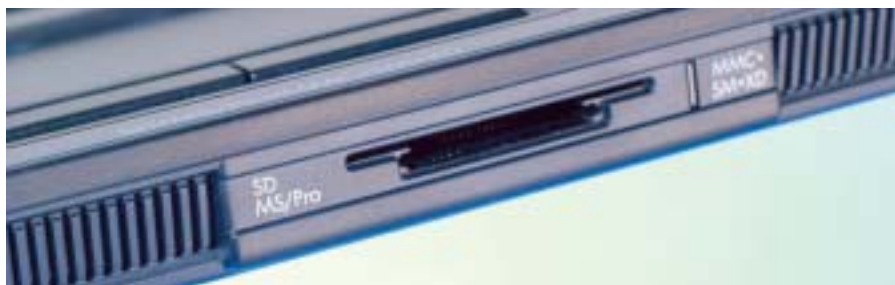
Díky velké saturaci digitálních fotoaparátů v domácnostech mnohé uživatele notebooků jistě potěší přítomnost čtečky paměťových karet. Díky ní můžete do notebooku snadno zkopírovat obsah paměťové karty. Tento postup můžete praktikovat u notebooků Asus, HP Compaq a Umax.

SPOJENÍ SE SVĚTEM

Všechny testované notebooky nabízejí integrovaný modem pro připojení k internetu realizované prostřednictvím běžné telefonní linky, samozřejmě je také síťová karta pro připojení do počítačové sítě. Pět testovaných modelů je také připraveno pro připojení k bezdrátové počítačové síti Wi-Fi. Tři notebooky v testu (Acer, HP Compaq a Toshiba) tuto možnost standardně nenabízejí.

KLÁVESNICE

Při výběru notebooku se podívejte i na rozložení a velikost kláves. Uživatelům

Čtečka paměťových karet u notebooku HP Compaq.

zvyklým na běžnou klávesnici u stolního počítače může vadit umístění některých kláves na jiném než na obvyklém místě. Z našeho pohledu je potěšitelné, že všechny notebooky ctí zařazení umístění kláves Insert a Delete v pravém horním rohu klávesnice (u některých notebooků se tyto často používané klávesy nacházejí napravo od mezerníku). Jako nepraktické se nám jeví umístění

Notebook ThinkPad má nad displejem zabudovanou malou lampičku na osvětlení klávesnice.

U notebooku ThinkPad se kurzor ovládá prostřednictvím polohovací tyčinky trackpoint.

funkční klávesy v levém dolním rohu (zde je zpravidla umístěna klávesa Ctrl): tuto variantu najdete u notebooků Asus, Brave a ThinkPad.

Pro ovládání pohybu kurzoru slouží u sedmi testovaných notebooků touchpad (polohovací destička), doplněný o dvojici tlačítek s funkcemi stejnými jako u klasické myši. U notebooku ThinkPad se kurzor ovládá pomocí polohovací tyčinky (nazývané trackpoint), která se nachází mezi kláve-

sami G, H a B. Ovládání kurzoru je v obou případech velmi snadné.

JAK NOTEBOOKY OBSTÁLY V TESTECH?

Jak již bylo řečeno v úvodu, výkon recenzovaných notebooků je pro běžné kancelářské a internetové aplikace výborný; problémy nenastanou ani při přehrávání filmů či při hraní méně náročných her. Moderní 3D akční střílečky na těchto notebookech samozřejmě nespustíte, ale pro to nejsou tyto přenosné počítače konstruovány.

Výkon v běžných aplikacích jsme zjišťovali pomocí testu SYSmark 2004, který simuluje práci na počítači spouštěním mnoha aplikací, a to souběžně. V tabulce uvádíme výsledek části s internetovými aplikacemi, která se skládá z programů Adobe After Effects 5.5, Photoshop 7.01, Premiere 6.5, Discreet 3ds max 5.1, Macromedia Dreamweaver MX, Flash MX, MS Windows Media Encoder 9, McAfee VirusScan Home Edition 7.0 a WinZip 8.1. Nejlépe si v tomto testu vedly notebooky FSC Amilo Pro a Umax – dosáhly v něm shodného výsledku 126 bodů. Nejnižší výkon jsme v tomto testu naměřili u modelu ThinkPad.

Zaměřili jsme se i na rychlost při převodu hudby do formátu MP3 a při komprimování filmu do formátu DivX. „Empétrojky“ nejrychleji produkoval notebook Toshiba, při převodu filmů do formátu DivX byl nejrychlejším modelem HP Compaq.

I když hry nejsou typickou aplikací provozovanou na přenosném počítači, právě herní testy odhalily výkon grafického subsystému notebooku. Grafický výkon jsme zjišťovali pomocí testů 3D Mark 2001, Unreal Tournament 2003 a Aquamark 3. V prvních dvou testech se jako bezkonkurenční ukázal notebook Umax, v testu Aquamark 3 všechny recenzované modely pokořil notebook HP Compaq.

U notebooků je velice důležitý údaj o době, po kterou akumulátor dokáže přístroj napájet. Nejlepšího času v tomto měření dosáhl s časem 3 hodin 16 minut notebook Toshiba, tříhodinovou hranici pokořil i model HP Compaq. Většina testovaných notebooků dokázala bez napájení z elektrické sítě pracovat od 2 hodin 15 minut do 2 hodin 45 minut. Na nízkou kapacitu akumulátorů doplatily notebooky Acer a Asus: v testu vydrže na akumulátor vydržely pracovat pouze 53 minut, resp. 1 hodinu 40 minut.

–mse

Tlačítka u notebooku Asus, pomocí nichž můžete ovládat přehrávání zvukových CD, aniž byste museli startovat operační systém Windows XP.

NOTEBOOK SE ŠIROKOUHLÝM DISPLEJEM

Notebook Acer Aspire 3002WLM ACB je z testovaných notebooků jedinečný tím, že je vybaven širokoúhlým displejem s úhlopříčkou 15,4 palce. Tento displej navíc využívá technologie Acer CrystalBrite. Jedná se o úpravu povrchu displeje, která zajišťuje zobrazení sytějších barev, její nevýhodou jsou však odlesky na displeji od okolních zdrojů světla. Tento displej pracuje v rozlišení 1280 × 800 bodů. Acer je jedním ze dvou notebooků v testu, které jsou poháněny procesorem Sempron. V tomto případě se jedná o Sempron 2800+, u notebooku HP Compaq to je Sempron 3100+. Operační paměť má velikost 256 MB a na pevný disk

ACER ASPIRE 3002WLM ACB

Cena: 24 978 Kč

Celkové hodnocení: ★★★★★☆☆☆☆

Procesor: Sempron 2800+/1,6 GHz

Paměť: 256 MB

Pevný disk: Samsung/40 GB

Hmotnost: 2731 g

Provoz na akumulátor: 0:53 hod.

+ vypalovací DVD mechanika, větší LCD displej

- krátká doba provozu na akumulátor, nemá výstup S-Video, nemá port FireWire

PŘEHRAVÁ HUDBU BEZ ZAPNUTÉHO NOTEBOOKU

ASUS A3521LUH

Cena: 23 771 Kč

Celkové hodnocení: ★★★★★☆☆☆☆

Procesor: Celeron M 370/1,5 GHz

Paměť: 256 MB

Pevný disk: Hitachi/40 GB

Hmotnost: 2705 g

Provoz na akumulátor: 1:40 hod.

+ vypalovací DVD mechanika, čtečka paměťových karet, port FireWire, externí myš, brašna, lze přehrávat zvuková CD bez spuštění OS Windows, Wi-Fi karta

- krátká doba provozu na akumulátor, nemá výstup S-Video

Notebook Asus A3521LUH je s cenou 23 771 Kč čtvrtým nejlevnějším modelem v tomto testu. Notebook je poháněn 1,5GHz procesorem Celeron M 370, který má k dispozici 256 MB paměti. U tohoto notebooku najdete pestrou výbavu, která zahrnuje vypalovací DVD mechaniku, port FireWire, čtečku paměťových karet MMC, SD a Memory Stick, Wi-Fi kartu, ale také brašnu a externí myš s optickým snímačem, která se k notebooku připojuje přes rozhraní USB. Ve výbavě Asusu jsme tak výrazněji postrádali pouze výstup S-Video. Zajímavou vlastností tohoto modelu je, že dokáže přehrávat zvuková CD, aniž byste museli startovat operační systém Windows XP. Pod touchpadem se nachází pětice malých tlačítek, kterými přehrávání ovládáte. V testu SYSmark 2004 předvedl tento notebook podprůměrný výkon, z provedených testů se mu nejlépe

NEJVĚTŠÍ ÚLOŽNÝ PROSTOR

Společnost AAC nabízí notebooky Brave a Leo. My jsme do testu obdrželi model Brave NoteLinee H 725C, poháněný 1,4GHz mobilním procesorem Celeron M. Tento notebook je mezi recenzovanými stroji výjimečný svým pevným diskem o kapacitě 80 GB a potěší i 512 MB operační paměti (takto velkou paměť má v testu i model FSC Amilo Pro). Také tento notebook má ve výbavě vypalovací mechaniku, ale na rozdíl od obou předchozích modelů zde nechybí ani výstup S-Video. Stejně jako notebook Asus je i NoteLine H 725C díky integrované Wi-Fi kartě připraven pro připojení do bezdrátové počítačové sítě. V jeho výbavě tak mohou

BRAVE NOTELINE H 725C

Cena: 24 990 Kč

Celkové hodnocení: ★★★★★☆☆☆☆

Procesor: Celeron M/1,4 GHz

Paměť: 512 MB

Pevný disk: Samsung/80 GB

Hmotnost: 2778 g

Provoz na akumulátor: 2:14 hod.

+ vypalovací DVD mechanika, výstup S-Video, 80GB disk, 512 MB operační paměti, Wi-Fi karta

- nemá port FireWire

VÝBORNÝ VÝKON V KANCELÁŘSKÝCH APLIKACÍCH

FSC AMILO PRO V2030

Cena: 24 170 Kč

Celkové hodnocení: ★★★★★☆☆☆☆

Procesor: Celeron M 370/1,5 GHz

Paměť: 512 MB

Pevný disk: Samsung/40 GB

Hmotnost: 2675 g

Provoz na akumulátor: 2:24 hod.

+ vypalovací DVD mechanika, 512 MB operační paměti, výkon v testu SYSmark 2004, port FireWire, Wi-Fi karta

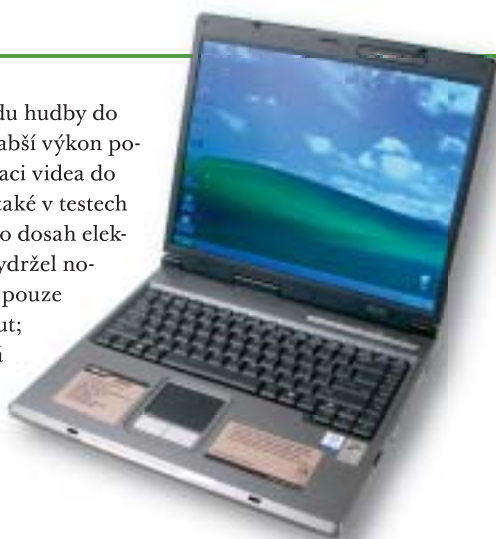
- nemá výstup S-Video

Model FSC Amilo Pro V2030 je v testu po výše uvedeném notebooku Brave druhým přístrojem disponujícím 512 MB paměti. Stejně jako u Asusu je výpočetní výkon zajišťován 1,5GHz procesorem Celeron M 370 a i v tomto případě je součástí výbavy vypalovačka DVD, port FireWire a Wi-Fi karta. Klávesnice má na rozdíl od ostatních modelů v testu světlé klávesy a jsou zde i tlačítka pro spuštění internetového prohlížeče a programu pro e-mail. V testech podal tento notebook velmi dobrý výkon, v testu SYSmark 2004 spolu s modelem Umax obsadil první příčku. Slabší výkon jsme naměřili pouze v testu převodu filmu do formátu DivX. K otestování jsme obdrželi testovací vzorek s akumulátorem o kapacitě 4400 mAh; s ním vydržel notebook pracovat po dobu 2 ho-

se vejde 40 GB dat. Součástí výbavy notebooku je i DVD vypalovačka, chybí zde však televizní výstup S-Video, port FireWire a Wi-Fi karta pro připojení do bezdrátové počítačové sítě. Acer podal v testu SYSmark 2004 velmi dobrý výkon, dobře si vedl i v testech převodu hudby do formátu MP3 a při komprimaci videa do formátu DivX. Výkon v herních testech už však tak dobrý nebyl. Akumulátor s nejnižší kapacitou (2000 mAh), který je součástí výbavy notebooku, udržel přístroj bez napájení ze sítě při životě pouhých 53 minut a s tímto výsledkem se v tomto testu usadil na poslední příčce. Naopak se nám líbila tlačítka pro spouštění často používaných programů, která se nacházejí u pravého okraje nad klávesnicí.

dařilo při převodu hudby do formátu MP3, slabší výkon podal při komprimaci videa do formátu DivX a také v testech grafických. Mimo dosah elektrické zásuvky vydržel notebook pracovat pouze 1 hodinu 40 minut; příčinou je nízká kapacita napájecího akumulátoru (pouze 2200 mAh).

někteří uživatelé postrádat pouze port FireWire. V testech podal tento notebook průměrný výkon, ve dvou ze tří grafických testů se umístil dokonce na poslední příčce. Ani výdrž při provozu na akumulátor není nijak oslnivá: notebook bez přívodu napájení z elektrické sítě vydržel pracovat 2 hodiny 14 minut, což je v tomto testu třetí nejhorší výsledek. Rozvržení kláves na klávesnici je velmi dobré, vytknout lze pouze to, že klávesa Ctrl se nenachází na svém tradičním místě v levém dolním rohu. Na tuto drobnost si musíte zvyknout i u modelů Asus a ThinkPad.

din 24 minut. Běžně se však tento model dodává s akumulátorem o kapacitě 2200 mAh, takže pokud o tomto přístroji uvažujete, počítejte s kratší výdrží, než kterou jsme v testu naměřili my. Rozhodně doporučujeme připlatit si za akumulátor s větší kapacitou.

inzerce

VÝBORNÝ VÝKON ZA LÁKAVOU CENU

HP COMPAQ NX6125

Cena: 22 586 Kč

Celkové hodnocení: ★★★★★★☆☆

Procesor: Sempron 3100+/1,8 GHz

Paměť: 256 MB

Pevný disk: Seagate/40 GB

Hmotnost: 2752 g

Provoz na akumulátor: 3:03 hod.

+ nízká cena, výstup S-Video, port FireWire, čtečka paměťových karet, snímač otisků prstu, výkon v testech, dlouhá výdrž při provozu na akumulátor

- nemá DVD vypalovačku

Za velmi lákavou cenu 22 586 Kč můžete pořídit notebook HP Compaq nx6125. Oproti ostatním notebookům je vybaven snímačem otisků prstu, který vám poslouží při zabezpečení dat. V čele notebooku je i čtečka paměťových karet MMC, SD, Memory Stick, Smart Media a xD Picture Card. Součástí výbavy je i výstup S-Video a port FireWire, bohužel tu není DVD vypalovačka (ale jen combo mechanika) ani Wi-Fi karta. Tento notebook je stejně jako Acer poháněn procesorem z dílny firmy AMD. V tomto případě se jedná o procesor Sempron 3100+. HP Compaq nx6125 podal ve všech testech velmi dobrý výkon, v testu převodu filmu do formátu DivX se s velkým náskokem umístil na prvním místě. První příčku obsadil také v jednom herním testu a v dalších dvou herních testech zaujal druhá místa. Druhé místo tomuto notebooku patří i v testu výdrže při provozu

NEJLEVNĚJŠÍ V TESTU

Nejlevnějším notebookem v testu je ThinkPad R50e za 21 884 Kč. Pokud je vaším hlavním kritériem při koupi přenosného počítače co nejnižší cena, stane se tento model vaším předním kandidátem, je však třeba smířit se s jeho menší výbavou. Výpočetní sílu zajišťuje 1,4GHz procesor Celeron M, notebook disponuje 256 MB operační pamětí, stejně jako u modelu HP Compaq je zde combo mechanika a pevný disk má kapacitu pouze 30 GB. Tento notebook nedisponuje výstupem S-Video ani portem FireWire. I na rozdíl od dražších modelů nechybí v jeho výbavě Wi-Fi karta pro připojení do bezdrátové počítačové sítě. Pouhé

THINKPAD R50E

Cena: 21 884 Kč

Celkové hodnocení: ★★★★★☆☆☆☆

Procesor: Celeron M/1,4 GHz

Paměť: 256 MB

Pevný disk: Fujitsu/30 GB

Hmotnost: 2827 g

Provoz na akumulátor: 2:43 hod.

+ nízká cena, Wi-Fi karta

- nižší výkon v testech, nemá DVD vypalovačku, nemá výstup S-Video, nemá port FireWire, kapacita pevného disku 30 GB

NEJDELŠÍ VÝDRŽ PŘI NAPÁJENÍ Z AKUMULÁTORU

TOSHIBA SATELLITE L10-202

Cena: 22 003 Kč

Celkové hodnocení: ★★★★★★☆☆☆☆

Procesor: Celeron M 380/1,6 GHz

Paměť: 256 MB

Pevný disk: Fujitsu/40 GB

Hmotnost: 2650 g

Provoz na akumulátor: 3:16 hod.

+ nízká cena, výstup S-Video, dlouhá doba provozu na baterie, výkon v testu převodu hudby do formátu MP3

- nemá DVD vypalovačku, nemá port FireWire

Druhým nejlevnějším notebookem v testu je Toshiba Satellite L10-202 za 22 003 Kč. Za tuto cenu získáte na notebook dvoutou záruku; pokud vyžadujete záruku tříletou, cena notebooku je 23 778 Kč. Tento model je poháněn 1,6GHz procesorem Celeron M 380, který má k dispozici 256 MB paměti. Ve výbavě tohoto přenosného počítače, stejně jako u modelů HP Compaq a ThinkPad, figuruje pouze combo mechanika a někteří uživatelé budou postrádat port FireWire a Wi-Fi kartu. Ve výkonnostních testech si tento model vedl velmi dobře, v testu převodu hudby do formátu MP3 obsadil dokonce první pozici. Nejlepší výsledek jsme u tohoto přístroje naměřili i při zjišťování výdrže při provozu na akumu-

NEJLEPŠÍ VÝBAVA A VÝBORNÝ VÝKON

Umax VisionBook 3100CX v testované konfiguraci stojí přesně 25 000 Kč. Pohání jej 1,4GHz procesor Celeron M, je zde 256 MB paměti, 40GB pevný disk a DVD vypalovačka. Součástí výbavy je i výstup S-Video, port FireWire, Wi-Fi karta pro bezdrátové připojení do počítačové sítě a čtečka paměťových karet MMC, SD a Memory Stick. Sloty pro vložení paměťových karet jsou prakticky umístěny v čele notebooku směrem dopředu. K notebooku je stejně jako u modelu Asus připojena brašna. V testech si tento notebook vedl velmi zdatně. V aplikačním testu SYSmark 2004 spolu s notebookem FSC Amilo Pro obsadil první místo, výborný výkon podal i v herních testech – dva z nich vyhrál a v jednom se umístil na druhém místě. V testu výdrže

UMAX VISIONBOOK 3100CX

Cena: 25 000 Kč

Celkové hodnocení: ★★★★★★★★★★

Procesor: Celeron M/1,4 GHz

Paměť: 256 MB

Pevný disk: Samsung/40 GB

Hmotnost: 2628 g

Provoz na akumulátor: 2:44 hod.

+ DVD vypalovačka, výstup S-Video, port FireWire, čtečka paměťových karet, výkon v testu SYSmark 2004, výkon v herních testech, brašna, Wi-Fi karta

na akumulátor
– vydržel v něm pracovat 3 hodiny 3 minuty. Z výše uvedeného vyplývá, že se jedná o velice dobrý notebook, který můžeme zájemcům o přenosný počítač doporučit. Je to výkonný notebook za velmi dobrou cenu, doporučujeme však připlatit si za DVD vypalovačku.

dva USB porty jsou umístěny v levém boku těsně nad sebou, takže např. po připojení mírně vyššího paměťového USB klíče se druhý port USB stane nepřístupným. Naopak se nám líbilo rozvržení klávesnice, které do značné míry připomíná klasickou, stolní klávesnici – v levém dolním rohu jsme však postrádali klávesu Ctrl. Pohyb kurzoru v tomto případě neovládáte tradičním touchpadem, ale tyčinkou (nazývanou trackpoint), umístěnou mezi klávesami G, H a B. V testech si tento notebook příliš dobře nevedl: nejslabší výsledek jsme naměřili v testech SYSmark 2004, při převodu hudby do formátu MP3 a při komprimaci videa. Při provozu na akumulátor vydržel tento notebook pracovat po dobu dvou hodin 43 minut.

látor – Toshiba
v tomto testu
vydržela fungovat
3 hodiny 16 minut.
Tříhodinovou hranici se v tomto testu podařilo překonat už jen jedinému dalšímu notebooku – modelu HP Compaq.

na akumulátor vydržel tento notebook pracovat 2 hodiny 44 minut. Z recenzovaných notebooků je 3100CX je nejlépe vybavený a na svou cenovou kategorii také velmi výkonný, a proto jsme mu udělili ocenění Tip PPK.

Dva porty USB, zvukové zdířky a port FireWire v levém boku notebooku Umax.

inzerce

	ACER ASPIRE 3002WLM ACB	ASUS A3521LUH	BRAVE NOTELINE H 725C	FSC AMILO PRO V2030	HP COMPAQ NX6125	THINKPAD R50E	TOSHIBA SATELLITE L10-202	UMAX VISIONBOOK 3100CX
Cena včetně DPH	24 978 Kč	23 771 Kč	24 990 Kč	24 170 Kč	23 776 Kč	21 884 Kč	22 003 Kč	25 000 Kč
Poskytl	Acer Czech Republic, s. r. o.	Levi International, a. s.	AAC Czech, s. r. o.	Fujitsu Siemens Computers, s. r. o.	Hewlett-Packard, s. r. o.	Lenovo Czech Republic	Tech Data Distribution, s. r. o.	Umax Czech, a. s.
WWW adresa	www.acer.cz	www.levi.cz	www.aac-czech.cz	www.fujitsu-siemens.cz	www.hp.cz	www.lenovo.cz	www.techdata.cz	www.umax.cz
Standardní záruka	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky
Celkové hodnocení	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆
Výkon (35 %)	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆
Provoz na akumulátor (25 %)	★★★☆☆☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆
Vybavení (40 %)	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆	★★★★★☆☆☆☆

Technické parametry

Procesor/frekvence	Sempron 2800+/1,6 GHz	Celeron M 370/1,5 GHz	Celeron M/1,4 GHz	Celeron M 370/1,5 GHz	Sempron 3100+/1,8 GHz	Celeron M 330/1,4 GHz	Celeron M/1,6 GHz	Celeron M/1,4 GHz
Velikost operační paměti	256 MB	256 MB	512 MB	512 MB	256 MB	256 MB	256 MB	256 MB
Čipová sada	SiS 760	Intel 852GM	Intel GML 855GM	VIA P4M800CE	ATI Radeon Xpress 200M	Intel 855GM	Intel 852GM	Intel 915GM

Displej a grafika

Velikost displeje/rozdílení	15,4"/1280 × 800 bodů	15"/1024 × 768 bodů	15"/1024 × 768 bodů	15"/1024 × 768 bodů	15"/1024 × 768 bodů	15"/1024 × 768 bodů	15"/1024 × 768 bodů	15"/1024 × 768 bodů
Grafický čip	SiS M760GX	Intel 852GM	Intel 855GB	VIA/S3G UniChrome Pro IGP	ATI Mobility Radeon X300	Intel 855GM	Intel 852GM	Intel 915GM
Výstup na TV	ne	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ano

Mechaniky

Pevný disk/kapacita	Samsung/40 GB	Hitachi/40 GB	Samsung/80 GB	Samsung/40 GB	Seagate/40 GB	Fujitsu/30 GB	Fujitsu/40 GB	Samsung/40 GB
Optická mechanika	DVD vypalovačka Pioneer DVR-K15RA	DVD vypalovačka Matsushita UJ-831D	DVD vypalovačka Sony DW-D56A	DVD vypalovačka NEC ND-6650A	combo Sony CRX835E	combo LG GCC-4241N	combo Toshiba Samsung TS-L462A	DVD vypalovačka Toshiba Samsung TS-L532A

Další vybavení

Síťová karta/modem/Wi-Fi karta	ano/ano/ne	ano/ano/ano	ano/ano/ano	ano/ano/ano	ano/ano/ne	ano/ano/ano	ano/ano/ne	ano/ano/ano
Porty USB/IEEE1394	3/0	4/1	4/0	4/1	3/1	2/0	3/0	4/1
Polohovací zařízení	touchpad	touchpad	touchpad	touchpad	touchpad	trackpoint	touchpad	touchpad
Reproduktory/mikrofon/regulátor hlasitosti	ano/ano/ne	ano/ne/ne	ano/ano/ne	ano/ano/ne	ano/ne/ano	ano/ne/ano	ano/ne/ne	ano/ano/ne
Další vybava		čtečka paměťových karet, externí optická myš, brašna			čtečka paměťových karet, snímač otisků prstu			čtečka paměťových karet, brašna
Akumulátor – typ/kapacita	lithioiontový/2000 mAh	lithioiontový/2200 mAh	lithioiontový/4000 mAh	lithioiontový/4400 mAh	lithioiontový/4800 mAh	lithioiontový/4400 mAh	lithioiontový/4300 mAh	lithioiontový/4400 mAh
Operační systém	Windows XP Home Edition (CZ nebo angl.)	Windows XP Home Edition	Windows XP Home Edition	Windows XP Home Edition	Windows XP Home Edition (CZ nebo angl.)	Windows XP Home Edition	Windows XP Home Edition	Windows XP Home Edition CZ

Rozměry a hmotnost

Hmotnost notebooku	2731 g	2705 g	2778 g	2675 g	2752 g	2825 g	2650 g	2628 g
Hmotnost napájecího adaptéru	390 g	403 g	333 g	339 g	398 g	368 g	436 g	469 g
Rozměry (š × h × v)	327 × 282 × 39 až 40 mm	363 × 276 × 35 až 39 mm	325 × 275 × 36 až 43 mm	331 × 276 × 28 až 42 mm	227 × 268 × 33 až 41 mm	331 × 269 × 40 až 43 mm	330 × 268 × 35 až 40 mm	333 × 277 × 29 až 41 mm

Výsledky testů*

SYSmark 2004 – internet. aplikace	120	113	115	126	120	96	119	126
Převod hudby do MP3	2:41 min.	2:28 min.	2:43 min.	2:27 min.	2:26 min.	2:46 min.	2:20 min.	2:39 min.
Převod filmu do DivX	24:08 min.	25:29 min.	26:59 min.	26:37 min.	21:09 min.	29:05 min.	24:14 min.	24:59 min.
3D Mark 2001	1388	1541	1580	1947	2868	1800	1539	3535
Unreal Tournament 2003	22/13	11/8	11/8	17/15	47/24	16/10	11/8	56/25
Aquamark 3	3,45 f/s	2,04 f/s	1,71 f/s	4,29 f/s	9,56 f/s	2,85 f/s	2,02 f/s	6,68 f/s
Provoz na akumulátor	0:53 hod.	1:40 hod.	2:14 hod.	2:24 hod.	3:03 hod.	2:43 hod.	3:16 hod.	2:44 hod.

* Měřeno v rozlišení 1024 × 768 bodů. Tučně jsou označeny nejlepší výsledky.

FOTOAPARÁT, KTERÝ UMÍ I TELEFONOVAT

Na našem trhu s mobilními telefony se nedávno objevil jeden zajímavý model s netradičním řešením. Jde o model N90 od společnosti Nokia, který využijete také jako plnohodnotný fotoaparát či jako digitální videokameru.

JAK VYPADÁ

Mobil Nokia N90 má vlastně tvar odklápěcího věčka a nabízí velký kvalitní displej a pohodlnou klávesnici. Ta je klasická, s čtyřsměrným tlačítkem nahoře uprostřed. Mnohem zajímavější je však celkové řešení mobilu. Výrobci totiž přemýšleli nad tím, kam do těla mobilu usadit fotoaparát a videokameru, a přišli na revoluční řešení. Celé zařízení je pospojováno několika klouby: mobil lze tedy odklopit jako klasické věčko, ale také je možné zcela odděleně manipulovat s kamerou, která je připevněna k hřbetu telefonu. Kamerou a displejem lze ještě otáčet podél jejich osy, takže můžete telefon nasměrovat a používat stejně jako klasickou digitální videokameru. Natáčet takto video nebo fotografovat je mnohem pohodlnější, navíc jak pro video, tak pro fotografování je k dispozici blesk nebo přisvícení. Funkce Zoom je samozřejmostí a fotit či natáčet můžete i ve stavu „off-line“, tedy v okamžiku, kdy v mobilu není vložena SIM karta.

CO UMÍ

Jak již bylo řečeno, telefon nabízí hlavně obrazové funkce. K tomuto účelu je v telefonu zabudován dvoumegapixelový fotoaparát s optikou Carl Zeiss. Fotografie vytváří mobil skutečně pěkné. Pokud jde o uložení snímků a videí, neměl by to být problém – kromě vnitřní paměti je totiž můžete ukládat na paměťové karty MMC, které lze vyměňovat bez nutnosti vypínat telefon. Fotografie i videa pak můžete přímo v mobilním telefonu upravovat. Velmi zdařilé je také vytváření videí s předpřipravenou šablonou (určité pozadí a zvuk).

+ kvalitní fotoaparát a kamera
možnost otáčet jednotlivými částmi mobilu
obrovské množství dalších funkcí

- větší hmotnost a rozměry

NOKIA N90

info

Rozměry: 112 x 51 x 24 mm.

Hmotnost: 173 g.

Operační systém: Symbian 8.1a.

Podpora: GPRS, EDGE.

VŠEHOSCHOPNÝ MOBIL

Výčet dalších vlastností by byl rozsáhlý, a tak jen stručně uvedme, že tento mobilní telefon umí skoro všechno, a to na vysoké úrovni. Není se co divit – jedná se o přírůstek do série Nokia N a ta zahrnuje mobily na vysoké úrovni s vyspělými funkcemi, avšak za patřičný obnos. Zaujalo nás, že

tento model podporuje připojení k internetu realizované pomocí technologie EDGE, a dokonce i připojení prostřednictvím sítě 3G (jejich spuštění u nás se plánuje). Kromě toho popisovaný model podporuje také bezdrátový přenos dat pomocí technologie Bluetooth.

CO MY NA TO

Mobilní telefon Nokia N90 určitě zaujme mobilní fandy – jedná se totiž po delší době o krok dopředu. Telefon se nedrží zaběhlých schémat, ale přináší vlastní řešení. Těm, kdo investují větší finanční obnos, bude odměnou multifunkční mobil, který plně nahradí digitální fotoaparát. Kromě toho nebudou potřebovat organizér, MP3 přehrávač, modem pro připojení k internetu... Je však třeba zdůraznit jednu věc: tento mobilní telefon, ať se nám zdá sebe-dokonalější, není skutečně pro jakéhokoliv uživatele, ale spíš pro „hračky“, kteří se rádi vyřádí při nastavování telefonu a při objevování nových funkcí.

-mia

inzerce

DOBRODRUŽSTVÍ POZNÁNÍ

Deset šťastných výherců obdrží balík výukových programů Dobrodružství poznání 2 z edice LANGMaster Škola hrou. Celkem osm CD-ROM vám pomůže proniknout do říše matematiky, přírodovědy a biologie.

Společnost LANGMASTER je výrobcem osvědčených výukových programů na CD-ROM, které získaly řadu tuzemských a mezinárodních ocenění. V aktuální nabídce jsou programy pro výuku cizích jazyků a školních předmětů a kurzy specializované. Veškeré informace (i odpověď na dnešní soutěžní otázku) najdete na www.langmaster.cz. Jazykové kurzy si zdarma vyzkoušejte na www.online.langmaster.cz!

Více informací a objednávky produktů:
LANGMaster International, s. r. o.
Branická 107
147 00 Praha 4
tel.: +420 244 460 807 nebo +420 736 623 459 (mobil)
fax: +420 244 463 411
e-mail: info@langmaster.cz
www.langmaster.cz
www.branavedeni.cz

DNEŠNÍ OTÁZKA:

soutěž

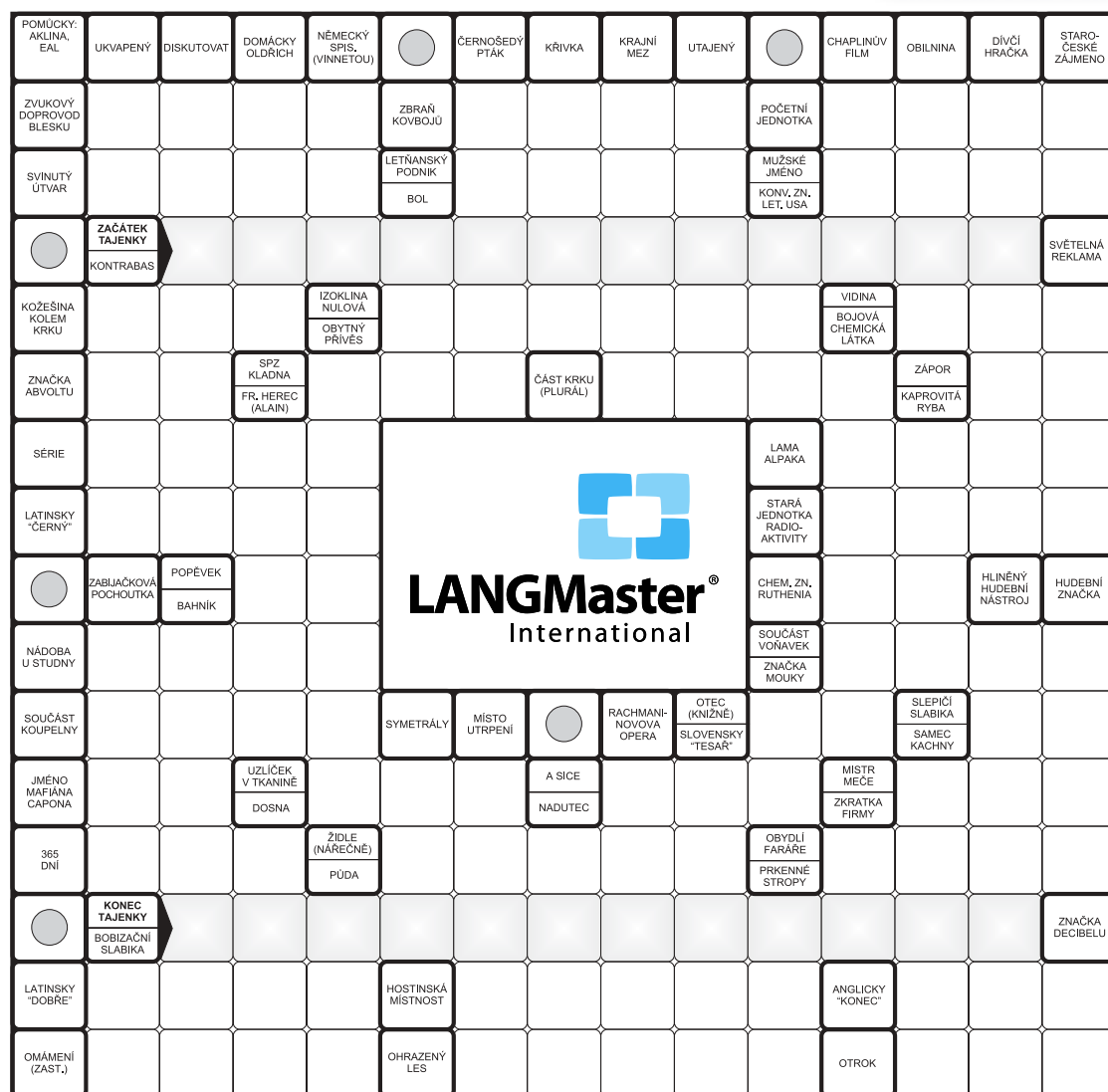
Které cizí jazyky se můžete naučit za pomoci produktů firmy LANGMaster?

- angličtinu a němčinu;
- angličtinu, němčinu a španělštinu;
- angličtinu a španělštinu;
- angličtinu, němčinu, španělštinu, francouzštinu a italštinu.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 17. října 2005** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **Langmaster** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka19@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 22/2005**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK19*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC**. Slovo Vogel oddělte od příznaku PK19 mezerou. Příznak PK19, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka: +420 284 820 470.**

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 16/2005** zní: Společnost Terasoft sídlí v Hořovicích (odpověď c).

Tajenka křížovky z **PPK č. 16** zní: Učení s Terasoftem není mučení.

Sadu výukových programů od společnosti Terasoft dostanou tito výherci:

Petr Šimandl z Prahy,
Jiří Kopecký z Tyníště nad Orlicí,
Jitka Špačková z Uherského Hradiště
a Jarmila Malošková z Hodonína.
Blahopřejeme!

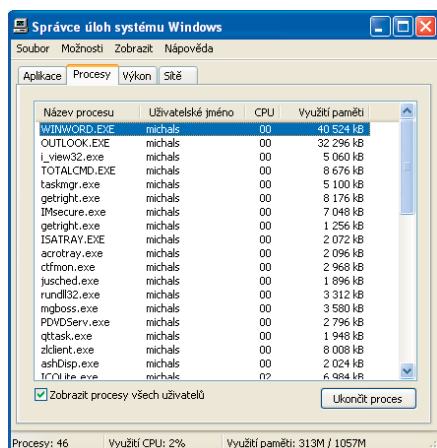

NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

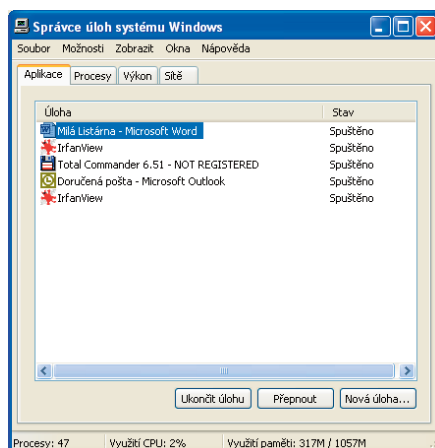
- 1) Někdy se mi stane, že se spuštěná aplikace neobjeví. Přesto dojde ke zpomalení počítače.
- 2) Program přestal reagovat, nebo jej nelze normálně ukončit.

První zmíněný problém se občas objeví, pokud se program z nějaké příčiny nespustí správně nebo zároveň se spuštěním dojde k jeho pádu. Druhý případ se týká hlavně těch programů, které spadly za chodu či u kterých nevíte, jak je korektně ukončit, nebo které se prostě nechťejí nechat ukončit. V obou případech je velmi efektivní použít **správce úloh**. Pro jeho otevření stisknete současně kombinaci kláves **Alt+Ctrl+Delete** a v objeveném se okně kliknete na **správce úloh (Alt+S)**. Objeví se okno **Správce úloh systému Windows** (jako na obrázku 1) a v něm přepnete na záložku **Procesy**. Kliknutím na položky v seznamu si můžete procesy seřadit podle parametrů. K dispozici jsou parametry **Název procesu**, **CPU (využití procesoru)** a **Využití paměti**. Tak snadněji najdete proces, který potřebujete – ten označíte kliknutím myši a kliknutím na tlačítko **Ukončit proces** se nechtěného procesu zbavíte. Programy spuštěné a nenastartované poznáte obvykle podle toho, že zabraly hodně paměti a přitom nejsou mimo správce úloh viditelné. Příčinou je často jen spadlý program – kliknutím na záložku **Aplikace** (obr. 2) můžete ve **správci úloh** přepnout do výpisu programů: ten by měl být nepoměrně kratší a snadnější pro orientaci. Program, u kterého se vyskytnou problémy, mívá u sebe poznámku „program neodpovídá“, a to buď v kolonce **Stav**, nebo v závorce za svým názvem. Zde můžete problémový program ukončit jeho označením a následně kliknutím na tlačítko **Ukončit úlohu**. Pokud zde problémový program není, zkuste se vrátit na záložku **Procesy** a najít viníka tam.

-imh

Obr. 1

Obr. 2

V PC mám nainstalován vypalovací program Nero Burning ROM 6.6.0.1 a vypalovačku LG DVD-RAM GSA 4081B (firmware A104 – novější jsem nenašel). Při vypalování na jakýkoli osmířychlostní DVD± disk mi Nero nabídne pouze rychlost 4x (a pole pro volbu rychlosti je šedé), ale já bych potřeboval vypalovat rychlostí 2x, kvůli kamarádovu stolnímu DVD, který má s rychleji vypalovacími disky problém. Dá se program Nero nějakým způsobem upravit, aby tuto možnost nabízel? U čtyřřychlostních DVD není problém.

Je dost možné, že na osmířychlostní disk pomaleji vypalovat nelze, nebo že se tato možnost může lišit podle výrobce média. Když potřebujete vypalovat pomalu, budete asi muset použít pomalejší médium nebo vyzkoušet jinou značku médií.

-mjs

inzerce

Nainstaloval jsem si program Thunderbird. Po spuštění se objeví program, ale s hlášením: Výstra- ha! Připojení k serveru pop3.volny selhalo. (Tento server používám.) Když jsem v programu klikl na položku „Nástroje – Importovat“, importoval jsem adresář z MS Outlooku bez problémů, ale pro další dvě možnosti (poštu a nastavení) se objeví hlášení: „Je možné, že neexistuje výchozí poš- tovní klient, nebo momentálně používaný klient nemůže provést požadavek na odeslání. Spustíte aplikaci MS Outlook a nastavte ji jako výchozího poštovního klienta.“ Mám OS Windows 98 SE a MS Office 2000.

Podle toho, co píšete, se zdá, že při importu nastavení z Outlooku vznikla nějaká chybička a nastavení se nenačetlo kompletní. Zkuste si v Thunderbirdu otevřít nabídku „Nástroje/ Nastavení účtu“ a pod položkami „Nastavení serveru“ a „Odchozí server (SMTP)“ zkon- trolujte, zda adresy jsou zadány správně. Další eventualita je, že nějaký „cizí“ program blokuje přístup Thunderbirdu k internetu. Pokud máte nainstalován nějaký firewall nebo antivirový či antispywarový program, zkontrolujte prosím, zda neblokuje přístup k síti.

Aleš Havlas

Vytvořil jsem si vlastní internetové stránky, ale při zkoušce jsem je nenašel v žádném vyhledávači. Zahrnou se samy, anebo musím své stránky nějak ohlásit?

Pokud mluvíme o tzv. „fulltextových vy- hledávačích“, jako je např. Google, Alta- Vista nebo Yahoo, ty skutečně používají tzv. „webcrawly“ neboli počítače-roboty, které automaticky prohledávají celý web a získávají odkazy na nové stránky. Tento proces je však zdoluhavý, neboť projít celý internet je velké sousto i pro počítače zvlá- dající miliardy operací za sekundu. Pokud nechcete čekat na robot, můžete svůj odkaz do vyhledávače vložit i „ručně“. V případě

portálu Google naleznete potřebný for- mulář na adrese <http://www.google.com/addurl/?continue=/addurl>. U konkuren- ních vyhledávačů ho – jak bylo uvedeno v článku – naleznete v sekci obvykle po- jmenované „Pro webmastery“. Můj článek se však netýkal fulltextových vyhledávačů, ale „katalogů internetových stránek“. Tyto portály odkazy sbírají pouze (!) z registra- ních formulářů (tedy z „ručního“ zadání) a na rozdíl od fulltextového vyhledávače je třídí do (většinou) přehledné stromové struktury, kterou lze i procházet bez zadávání nějakých vyhledávacích para- metrů. (To může být mnohdy výhodou.) Přestože vaše strán- ky rozhodně nejsou lokálního charakteru, nezavrhol bych možnost vložit na ně odkaz na jakýkoliv jiný web. Na čím více stránkách totiž odkaz bude, tím větší je šance, že na něj někdo (včetně robotu, např. Googlu) narazí. Nezapomeňte na skutečnost, že čím více od- kazů na vaše stránky povede, tím výše ve výpisu výsledků vyhledávání na velkých portá- lech váš web bude.

Aleš Havlas

Obr.3

Ve kterém programu si mohu přehrát filmy z PPK CD ve formátu MOV?

Soubory ve formátu MOV je možno pře- hrávat pomocí programu QuickTime. Nejnovější verzi programu lze stáhnout z internetových stránek <http://www.apple.com/quicktime/download/win.html>. Veli- kost stahovaného souboru je však 32,6 MB, a pokud používáte vytáčené připojení prostřednictvím modemu a telefonní linky, bude doba potřebná pro stažení tohoto souboru velmi dlouhá (cca 2 – 3 hodiny). Starší verzi programu QuickTime (verzi 6.5.2) najdete na PPK CD 12/2005 v rubrice „Obsah CD -> Servis“. Přehrávat soubory ve formátu MOV však lze i pomocí programu „DSPlayer 0.74 beta“, který naleznete přímo na PPK CD 18/2005 v rubrice „Obsah CD -> DVD -> Přehrávání DVD“.

-vrba

Jak mohu zabránit tomu, aby se mi disk CD nebo DVD sám spustil po vložení do jed- notky?

Vkládáte-li do optické mechaniky disk, zpra- vidla dojde k jeho „automatickému přehrání“ (například jde-li o hudební cédéčko nebo o DVD s filmem, spustí se příslušný pře- hrávač a začne přehrávat hudbu nebo film z disku; jde-li o instalační CD s nějakým programem, automaticky se spustí instalace apod.). Chcete-li automatickému přehrání zabránit, během vkládání disku do mechani- ky podržte stisknutou klávesu **Shift**.

-ihe

Mohu někde zjistit, jaké lze ve Windows po- užívat klávesové zkratky?

Existuje řada klávesových zkratk, které vám ušetří spoustu času, naučíte-li se je při běžné práci s počítačem používat. Jejich přehled najdete v nápovědě systému Win- dows (pod položkou **Přehled klávesových zkratk systému Windows**). Nápovědu otevřete buď kliknutím na příslušný odkaz v nabídce **Start**, nebo klávesovou zkratkou **Win+F1**.

-ihe

inzerce

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

**39,80 Kč
za výtisk**

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (www.ppk.cz);
- e-mailem na adrese abonence@ppk.cz;
- faxem na číslo +420 225 018 900;
- odesláním objednáčích lístku z časopisu na adresu vydavatelství
Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zasláné složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrtátnice „B“, Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 – 13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklama předplatného lze uplatnit na tel. číslo (v pracovní dny 8 – 16 hodin):
+420 225 018 942,
e-mailem (abonence@ppk.cz)
nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese dobirky@ppk.cz,
tel.: +420 225 018 948,
poštou na adrese:
Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

**počítač
pro každého**

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:

V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., odd. iné formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

IČO DIČ

Číslo účtu

Telefon/fax

E-mail

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

- ☐ Poštovní poukázkou „A-V“, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.
- ☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946,
fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum

Podpis

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO

(zaškrtněte prosím jednu z možností):

- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pouzdro na 24 CD) za 995 Kč/1600 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pořadač) za 995 Kč/1600 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM a MP3 přehrávač Creative (25 sešitů, 25 CD-ROM, Creative MuVo 512 MB, film na DVD a pouzdro na 24 CD) za 2994 Kč
- ☐ Celoroční s CD-ROM pro školy (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za 888 Kč/1450 Sk
- ☐ Pololetní s CD-ROM (12 sešitů, 12 CD-ROM) za 480 Kč/768 Sk

Objednávám od čísla Počet kusů každého čísla

(Objednávat lze od čísla 21/05 nebo pozdějších.)

- ☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1
- ☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

19/05
Kupon je platný
pouze do 10. 10. 2005

SPŮSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu H. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky a zloženky typu H zasielajte na adresu:
MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrasso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu:
Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., oddelenie iné formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73
fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompka.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrasso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+SANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘEDPLAŤTE SI

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 11. ŘÍJNA 2005

ABY PC NEHLUČELO

Vyluzuje váš počítač nepříjemné zvuky? Nebo je permanentně příliš hlučný? Pokud vám hučení stolního počítače vadí, je třeba zdroj hluku lokalizovat a zabývat se jeho ztišením. V příštím vydání PPK vám poradíme, jak postupovat.

VYHLEDÁVÁNÍ NA INTERNETU

Internet obsahuje nepřeberné množství informací, ale o to obtížnější je vyznat se v nich a najít cestu k těm užitečným. Poskytneme vám rady a tipy, jak na to.

PPK CD 20/2005

Na příštím CD najdete speciální bonus – světově proslulý multimediální produkt „Dobrodružství poznání – Planeta Země“, který vám pomůže pochopit záhady tajemného vesmíru, vznik planety Země, děje v atmosféře, význam životodárné vody apod. Dále na cédéčku najdete například sbírku programů pro vyhledávání na internetu a několik zajímavých her.

SEZNAM INZERENTŮ

AAC Czech, Praha	3. obálka
BENQ Austria	11
Cígler software, Brno	3
Digmat, Hradec Králové	9
DXT ComputerS, Praha	7
eSko, Brno	17
EXAC, Praha	15
GRISOFT, Brno	6
Hewlett-Packard, Praha	2. obálka
Joyce ČR, Brno	41
LANGMaster, Praha	13
P.E.S. consulting, Praha	10
PC Skonto, Horka nad Moravou	45
Petra Computers, Brno	4. obálka
TERASOFT, Hořovice	48
T-Mobile, Praha	5
Veletrhy Brno, Brno	47

PROGRAMY ZADARMO

Počítač bez programů by vám nebyl k ničemu. Vybavit počítač potřebným softwarem vás však nemusí stát ani korunu (nepočítáme-li operační systém). V tomto článku vám poradíme, kde a jak pořídit všechny nejdůležitější programy zcela bezplatně.

čtrnáctideník
počítač
pro každého

Toto číslo vyšlo 27. 9. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda
Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer
Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce (redakce@ppk.cz):
Norbert Gulevič, Marek Janouš,
Jan Jírovec, Michaela Kadlecová,
Martin Semrád, Michal Slovák,
Richard Straberger, Miroslav
Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett,
Helena Bodláková

Foto: Martin Tryšček

Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Aleš Havlas, Petr
Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam
Nosek, Milan Pola, Tomáš Přibyl,
Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil,
Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda
Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946,
225 018 944, 225 018 942
(prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900,
abonence@ppk.cz

Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Šustekova 10, P. O. Box 17,
850 00 Bratislava 5,
tel.: +421 267 201 931,
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk,
http://www.press.sk
Mediaprint-Kapa
Pressegrosso, a. s.,
oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183,
830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
predplatne@abompkapa.sk

Inzerce
(inzerce@ppk.cz):
Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného
nákladu ověřuje: ABC ČR, Na
Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť
dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Vogel Burda
Communications s. r. o., Praha

Vydavatelství Vogel Burda
Communications s. r. o.
Thámová 221/7
186 00 Praha 8
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP,
LEVEL, Svět DVD,
MEDIAskop, PlayStation 2
Oficiální Magazín-CZ,
Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese
Na Florenci 19,
110 00 Praha 1,
recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou
správnost příspěvku ručí autor.
Právní režim autorských děl
nabídnutých redakci se řídí
zejména autorským zákonem
č. 121/2000 Sb. a dalšími
českými právními normami.
Rukopisy redakce nevrací.
V případě přijetí díla
k uveřejnění redakce autora
o této skutečnosti uvědomí.
Tím nabývá vydavatel
práva k šíření přijatého díla
časopiseckou formou včetně
možnosti zveřejnění na WWW
stránkách časopisu, vydání na
CD-ROM nebo jiným způsobem

v elektronické podobě.
Autorská odměna bude
poskytnuta jednorázově do pěti
týdnů po prvním uveřejnění
příspěvku ve výši určené
interním sazebníkem a zahrne
i odměnu za případné uydání
díla v elektronické podobě.
Všechna práva k uveřejněným
dílům jsou vyhrazena. Přetisk,
přepřepřování, překlad do jiného
jazyka a jiné užití díla nebo
jeho části, jakož i zařazení díla
do jiného díla (souborného,
spojení s dílem jiným, zařazení
do jakékoli formy elektronické
publikace ap.) bez souhlasu
vydavatele jsou zakázány.
Autorské právo k časopisu
a navazujícím elektronickým
publikacím vykonává
vydavatel.